ZESZYT NR 19

Katalog dobrych praktyk w edukacji

ŁÓDŹ 2018

REDAKCJA:
GRAŻYNA ADAMIEC
JANUSZ MOOS

REDAKCJA TECHNICZNA:
DOROTA CERAN
JOANNA CYRAŃSKA

PROJEKT OKŁADKI: KRYSTYNA JANKOWSKA
SKŁAD I ŁAMANIE: GRAŻYNA ADAMIEC

© ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI
I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO 2018

WYDAWNICTWO I PRACOWNIA POLIGRAFICZNA
ŁÓDZKIEGO CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI
I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO
90-142 ŁÓDŹ, UL. KOPCIŃSKIEGO 29
tel. (42) 678 33 78, fax. (42) 678 07 98
e-mail:wcdnikp@wckp.lodz.pl
www.wckp.lodz.pl

Spis treści

Zamiast wstępu. Dobre praktyki i szara rzeczywistość. Tomasz Misiak 7

Innowacyjne działania . Innowacyjni nauczyciele 9

Przedszkole Miejskie nr 10 w Łodzi. Innowacja programowa „Jestem dzielnym ratownikiem". Monika Woźniak. Rekomendacja: Beata Wosińska 11

Przedszkole Miejskie nr 185 w Łodzi. Poznajemy zawody. Rekomendacja: Aleksandra Proc, Barbara Preczyńska 13

Przedszkole Miejskie nr 200 w Łodzi. Podróż do krainy wartości, czyli bajki dla małych i dużych. Rekomendacja: Małgorzata Marczak, Agnieszka Karga, Elżbieta Kolczyńska 17

Przedszkole Miejskie nr 200 w Łodzi. „Zuchowe nowinki dla Chłopca i Dziewczynki", czyli przedszkolny ukłon w stronę pedagogiki Aleksandra Kamińskiego. Rekomendacja: Agnieszka Karga, Małgorzata Marczak, Elżbieta Kolczyńska 19

Przedszkole Miejskie nr 200 w Łodzi. Pomagamy, czyli o akcjach charytatywnych z udziałem przedszkolaków. Rekomendacja: Małgorzata Marczak, Elżbieta Kolczyńska 21

Szkoła Podstawowa nr 30 w Łodzi. Zawody w Niepodległej. Rekomendacja: Barbara Preczyńska, Aleksandra Proc 25

Szkoła Podstawowa nr 64 w Łodzi. Dni bezpieczeństwa. „Bardzo ważna sprawa – bezpieczna zabawa". Rekomendacja: Bożena Piekarska 31

Szkoła Podstawowa nr 109 w Łodzi. Jesteśmy ekologiczni. Rekomendacja: Bożena Piekarska 35

Szkoła Podstawowa nr 109 w Łodzi. Jak nauczyć dzieci radzić sobie z problemami i trudnościami. Rekomendacja: Bożena Piekarska 37

Szkoła Podstawowa nr 141 w Łodzi. Praca w szkole z dzieckiem z zespołem Aspergera. Rekomendacja: Jolanta Wojciechowska 39

Szkoła Podstawowa nr 162 w Łodzi. Elżbieta Brodowicz - animator zajęć w świetlicy. Rekomendacja: Barbara Muras 45

Szkoła Podstawowa Specjalna nr 168 w Łodzi. Dom Dziennego Pobytu dla Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną. Grupa teatralna Rojki. Aleksandra Kustrzycka. Rekomendacja: Jolanta Wojciechowska **47**

Szkoła Podstawowa Specjalna nr 168 w Łodzi. Przegląd Twórczości Uczniów Szkół i Placówek Kształcenia Specjalnego. Prezentacje 2018. Izabela Duczkowska, Jolanta Wojciechowska **51**

XXXIII Liceum Ogólnokształcące w Łodzi. Projekt „Rodzina Polonijna". Alicja Przanowska **55**

Akademia Twórczego Dyrektora Szkoły Podstawowej **59**

Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi. Za chwilę będę dorosły i co dalej? Cykl lekcji z doradztwa zawodowego. Ewa Mirska. Rekomendacja: Elżbieta Jurek **61**

Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi. Co? Jak? Dlaczego? Magdalena Kawczyńska. Rekomendacja: Elżbieta Jurek **64**

Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi. Mały Szef Kuchni. Marta Grzelak. Rekomendacja: Elżbieta Jurek **67**

Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi. Innowacyjne lekcje otwarte dla uczniów klas 7 i nauczycieli języka rosyjskiego szkół podstawowych. Kamil Dyjankiewicz. Rekomendacja: Elżbieta Jurek **69**

Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi. Czytomaniacy w Szkole Podstawowej nr 29 w Łodzi. Agnieszka Sobolewska. Rekomendacja: Elżbieta Jurek **72**

Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi. Joanna Woźniak. Współpraca z Fundacją JiM. Rekomendacja: Elżbieta Jurek **75**

Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi. W Poszukiwaniu Mistrza o projekcie słów kilka. Agnieszka Puta **77**

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego **81**

Ośrodek Doskonalenia Szkolnych Systemów Edukacji. Wojewódzkie Konkursy Przedmiotowe. Teresa Dąbrowska **83**

Ośrodek Doskonalenia Szkolnych Systemów Edukacji. XI Edycja Ogólnołódzkiego Konkursu Poezji Rosyjskiej. Katarzyna Stępień, Marzena Kurek **85**

Ośrodek Doskonalenia Szkolnych Systemów Edukacji. Matematyczne wędrówki po Łodzi. Danuta Węgrowska **91**

Ośrodek Doskonalenia Szkolnych Systemów Edukacji. Konferencja „Sztuka kodowania/programowania offline oraz z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych w edukacji elementarnej. Rekomendacja: Beata Wosińska **95**

Ośrodek Doskonalenia Szkolnych Systemów Edukacji. Działania Łódzkiego Klubu Kodujących Nauczycieli w edukacji elementarnej. Rekomendacja: Aleksandra Proc **97**

Ośrodek Doskonalenia Szkolnych Systemów Edukacji. Projekt: dziecko odkrywcą i twórcą. Beata Wosińska, Elżbieta Hornicka-Bińczyk **101**

Ośrodek Doskonalenia Szkolnych Systemów Edukacji. Konstruktywistyczny model pracy z małym dzieckiem w sekcji Badaczy i Odkrywców Akademii Młodych Twórców. Rekomendacja: Anna Koralewska **102**

Pracownia Wychowania i Profilaktyki. Teatr jako terapia. Hanna Gzella. Rekomendacja Tomasz Misiak **105**

Ośrodek Edukacji Europejskiej i Regionalnej. Projekt edukacyjny z zakresu edukacji regionalnej pt. Dziecięca Łódź Bajkowa. Katarzyna Gostyńska **106**

Ośrodek Edukacji Europejskiej I Regionalnej. XII edycja Młodzieżowego Parlamentu Europejskiego. Barbara Wrąbel **108**

Ośrodek Edukacji Europejskiej i Regionalnej. Ośrodek Nowoczesnych Technologii Informacyjnych. Projekt „Historia Kłuje W Stopy”. Barbara Langner, Katarzyna Gostyńska **109**

Projekty unijne realizowane w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w roku 2018. Maria Okońska, Violetta Mirowska **110**

Projekt: Fabryka robotów fabryką wiedzy i umiejętności **112**

Projekt: Programowanie obrabiarek sterowanych numerycznie – dziś staż, jutro praca **114**

Projekt: Szkolenia i Doradztwo dla Kadry Kierowniczej Systemu Oświaty w Województwie Łódzkim **116**

Projekt: Nowoczesna baza techniczno-dydaktyczna OKZiU w ŁCDNiKP drogą do podniesienia jakości edukacji zawodowej w obszarze obrabiarek sterowanych numerycznie **117**

Projekt: Nowoczesna baza techniczno-dydaktyczna Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej w ŁCDNiKP drogą do podniesienia jakości edukacji zawodowej **118**

Projekt: Umiem programować – projekt dla Gimnazjów nr 2, 6, 10, 35 w Łodzi **119**

Eksperyment z wykorzystaniem technologii TIK i cyfrowych systemów pomiarowych jako optymalna metoda rozwijania umiejętności naukowego myślenia uczniów w edukacji przyrodniczej w LO nr 2, 9, 23, 29, 44 **120**

Projekt: Mechanik taboru tramwajowego **121**

Projekt: Integracja przemysłu i edukacji – kontynuacja **123**

Klucz do zatrudnienia – analiza uwarunkowań i doradztwo zawodowe – pilotaż – pilotaż zakończony sukcesem. Małgorzata Sienna, Maria Michalak, Violetta Mirowska **125**

Zamiast wstępu

Dobre praktyki i szara rzeczywistość *

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego od 2013 r. dokumentuje i upowszechnia dobre praktyki edukacyjne. Są systematycznie prezentowane na łamach periodyku „Dobre Praktyki. Innowacje w edukacji", przede wszystkim zaś w kolejnych zeszytach „Katalogu dobrych praktyk", których dotychczas opublikowano 18, w formie książkowej i elektronicznej.

Teraz podsumował je opracowany przez Grażynę Adamiec „Wykaz dobrych praktyk. Zestawienie za lata 2013 -2017".

„Katalogowanie dobrych praktyk edukacyjnych to ważny proces promowania szkół i placówek oświatowych jako organizacji uczących się i miejsc wytwarzania pomysłów nowych rozwiązań edukacyjnych i ich wdrażania do praktyki" – pisze we wstępie dyr. Janusz Moos. – (…) Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego upowszechnia (…) interesujące pomysły, autorskie – nauczycielskie rozwiązania kształcenia formalnego i pozaformalnego, organizację działalności uczniowskich zespołów uczących się poprzez projekty, ciekawe rozwiązania procesów wychowawczych."

Gdzie kreowano je w ostatnich latach? Odpowiedź na to pytanie można uzyskać zapoznając się z „Wykazem…". W kolejnych zestawieniach wylicza on dobre praktyki wdrażane w łódzkich - choć są też przykłady spoza Łodzi - przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych zawodowych, liceach ogólnokształcących i zespołach szkół ogólnokształcących, w innych placówkach (jak np. Pałac Młodzieży, Centrum Zajęć Pozaszkolnych nr 2, Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole, Społeczna Akademia Nauk), a także w samym Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

„Wykaz…" z oczywistych względów nie opisuje dobrych praktyk, jak czyni to „Katalog…", a tylko je nazywa, nie pozwala zatem wniknąć głębiej w ich założenia, strukturę i projektowane cele. Dzięki swej syntetycznej formie pokazuje natomiast, gdzie wdrażano je licznie, gdzie akcydentalnie, gdzie zaś w ogóle nie próbowano ich tworzyć. Wymienia bowiem wszystkie łódzkie przedszkola i szkoły, a nie tylko te, które zgłaszały swoje dokonania do kolejnych zeszytów „Katalogu…". Rubryki puste wypełniono graficznie szarością, w sugestywny sposób obrazując w ten sposób strefę „szarej rzeczywistości" - albo innowacyjnej pustki - w łódzkiej edukacji.

Jak się okazuje, najszersza jest ona w przedszkolach (aż 86 na 144, czyli blisko 60 procent, nie pochwaliło się Łódzkiemu Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego żadnymi dobrymi praktykami),

węższa w szkołach podstawowych (35 na 86, czyli nieco ponad 40 procent bez dobrych praktyk), jeszcze węższa w liceach ogólnokształcących i zespołach szkół ogólnokształcących (7 na 30, czyli nieco ponad 23 procent bez dobrych praktyk). Dobre praktyki edukacyjne były natomiast kreowane, realizowane i dokumentowane – co należy mocno podkreślić – we wszystkich łódzkich szkołach ponadgimnazjalnych zawodowych, a także we wszystkich łódzkich szkołach specjalnych i ośrodkach szkolno-wychowawczych! Czy właśnie tutaj byłoby w procesach edukacyjnych najwięcej nowatorstwa, a najmniej rutyny?

Z pewnością jest tak u rekordzistów, których nietrudno odnaleźć w przejrzystym układzie „Wykazu…" Są nimi, w swoich kategoriach: Przedszkole Miejskie nr 10 w Łodzi (21 dobrych praktyk), Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi (20 dobrych praktyk), Publiczne Gimnazjum nr 32 w Łodzi (33 dobre praktyki), Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 20 w Łodzi (46 dobrych praktyk), Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 8 w Łodzi (12 dobrych praktyk) oraz Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi (24 dobre praktyki).

Tomasz Misiak

*Przedruk z czasopisma Dobre Praktyki. Innowacje w Edukacji. Nr 22/2018

INNOWACYJNE DZIAŁANIA
INNOWACYJNI NAUCZYCIELE

PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 10

90- 338 Łódź, ul. Przędzalniana 70

Dyrektor przedszkola: Elżbieta Jaśkiewicz

Innowacja programowa „Jestem dzielnym ratownikiem”

Autorzy innowacji: Monika Woźniak, nauczycielka Przedszkola Miejskiego nr 10 w Łodzi.

Rodzaj i zakres innowacji: innowacja programowa, realizowana w grupie wiekowej -5, -6 latki.

Założenia innowacji: głównym założeniem innowacji jest poszerzenie treści programowych o zagadnienia i związane z udzielaniem pierwszej pomocy przedmedycznej przez dzieci w wieku przedszkolnym

Cele innowacji: głównym celem innowacji jest wyrobienie w dzieciach nawyku radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia życia. Bezpiecznego przebywania dziecka w jego środowisku oraz ukształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu w sytuacji rzeczywistego wypadku.

Zaplanowane główne działania: w celu ukształtowania u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia poszkodowanego zaplanowano szereg działań: ukończenie 30h kursu przez całą Radę Pedagogiczną w zakresie Pierwszej Pomocy Przedmedycznej, spotkania z przedstawicielami służb ratowniczych, ćwiczenia rozmów z operatorem pogotowia ratunkowego, zabawy empiryczne na fantomach, wspólne wykonanie plansz z numerami alarmowymi, inscenizacje udzielania pierwszej pomocy, gromadzenie literatury i rekwizytów związanych z podjętym tematem..

Przewidywane efekty i strategia ich rozpowszechniania: dzięki wdrażaniu innowacji dziecko potrafi: wezwać pogotowie ratunkowe i poinformować inne służby ratownicze, przeprowadzić proste czynności ratownicze., jest gotowe do niesienia pomocy poszkodowanym. Efektem wprowadzonej innowacji jest rozbudzenie zainteresowania tematyką pierwszej pomocy, zdobycie elementarnych wiadomości i umiejętności, które dzieci będą mogły pogłębiać i wykorzystywać w okresie całego życia.

Efekty wdrażanych rozwiązań metodycznych są upowszechniane poprzez prowadzenie zajęć modelowych przy współpracy z doradcami metodycznymi

wychowania przedszkolnego, organizację warsztatów dla dzieci z innych przedszkoli oraz dla rodziców wykonanie folderów informacyjnych.

Osoba rekomendująca:

Beata Wosińska – doradca metodyczny w ŁCDNiKP

PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 185
92-207 Łódź, ul. Szpitalna 13
Dyrektor przedszkola: Elżbieta Makowska-Kuś

Poznajemy zawody

Projekt „Poznajemy zawody" realizowany był w Przedszkolu Miejskim nr 185 w ramach udziału w projekcie Łódzkiego Centrum Doskonalenia Praktycznego od stycznia do maja 2018 roku, a działaniami projektowymi zostały objęte dzieci -5, -6 letnie oraz dzieci niepełnosprawne z grup specjalnych.

Realizując projekt nauczycielki: Małgorzata Borecka – Mateja oraz Sylwia Mikołajczyk nie tylko przedstawiały i omawiały różne zawody, ale również, rozwijając poza przedszkolną aktywność edukacyjną, umożliwiały dzieciom bezpośredni kontakt ze środowiskiem lokalnym, w którym dzieci miały możliwość dokonywania bezpośredniej obserwacji ludzi przy pracy. Celem projektu było:

- przybliżenie dzieciom wiadomości na temat zawodów: kucharz, sprzedawca, szewc, kurier, piekarz, drukarz, weterynarz,
- uświadomienie znaczenia pracy w życiu człowieka,
- wyrabianie w dzieciach wartości pracy,
- integracja dzieci z czterech grup, w tym dzieci zdrowych i niepełnosprawnych.

Pierwszym zawodem jaki poznały dzieci był zawód kucharza. Na zajęcia zostały zaproszone panie kucharki pracujące w przedszkolu, które opowiedziały o swojej pracy, zaprezentowały przybory oraz naczynia niezbędne do wykonywania tej pracy. Zajęcia odbywały się również w kuchni.

Kolejnym zawodem przybliżonym dzieciom podczas realizacji projektu był zawód sprzedawcy. Dzieci poznały pracę ekspedientek odwiedzając różnego typu sklepy. Podczas wspólnej wycieczki do sklepu spożywczego, dzieci „robiły" zakupy.

Kolejnym działaniem projektowym było poznanie zawodu szewca. W pierwszej części działań dzieci

dowiedziały się na czym polega jego praca, poznały budowę oraz rodzaje butów. W drugiej części zajęć odbyło się spotkanie z szewcem w jego zakładzie pracy. Opowiedział on dzieciom o swoim zawodzie i pokazał niezbędne narzędzia, które wykorzystuje w swojej pracy.

W ramach tygodnia zawodów dzieci poznały zawód kuriera. Zawód taki pełni dziadek dwóch chłopców uczęszczających do przedszkola. Opowiedział na czym polega jego praca, wskazał na cechy charakteru, jakie powinien posiadać człowiek wykonujący ten zawód. Dzieci wspólnie zapakowały i zaadresowały paczkę żywnościową dla Caritas, którą dziadek – kurier zobowiązał się dostarczyć. Na koniec zaproszony gość wręczył każdemu dziecku zaadresowaną do niego paczkę.

Kolejną wyprawą którą udało się zrealizować w ramach projektu, była wycieczka do drukarni. Dzieci zwiedziły wszystkie pomieszczenia w drukarni, poznały tajniki pracy drukarza. Ponad to dzieciom został przedstawiony i omówiony cykl produkcyjny opakowań oraz działanie maszyny laserowej, na której drukarz zaprojektował i wyciął dla dzieci pamiątkowe okulary.

W trakcie przeprowadzania modelowych zajęć edukacyjnych na temat: „Skąd się bierze chleb? Poznajemy zawód piekarza” dzieci poznały kolejny zawód. Została omówiona praca piekarza oraz etapy powstawania pieczywa. Dzieci dowiedziały się skąd się bierze chleb oraz samodzielnie wyrabiały bułki posypując je ziarnami według własnego uznania.

Na zajęciach były wykorzystywane różnorodne metody i formy pracy oraz atrakcyjne środki dydaktyczne. Dzieci były bardzo zaangażowane i chętnie wykonywały wszystkie powierzone im zadania: rozwiązywały zagadki, układały puzzle, wykonywały kolaże, brały udział w licznych zabawach: dydaktycznych, ruchowych, muzycznych.

W ramach podsumowania zdobytych wiadomości na temat zawodów dzieci zostały zaproszone do „Podróży z Ozobotem”. Na makiecie znalazło się

przedszkole oraz wybrane budynki, które dzieci odwiedziły podczas wycieczek. „Podróż z Ozobotem” była przypomnieniem oraz uporządkowaniem zdobytej wiedzy na temat poznanych do tej pory zawodów.

Wszystkie grupy otrzymały certyfikaty Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia praktycznego „Odkrywcy zawodów” od doradców metodycznych: Aleksandry Proc i Barbary Preczyńskiej.

*Osoby rekomendujące***:**

Aleksandra Proc – doradca edukacji wczesnoszkolnej

Barbara Preczyńska – doradca metodyczny techniki

PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 200

93-323 Łódź, ul. Zamknięta 1

Dyrektor przedszkola: Małgorzata Marczak

„Podróż do krainy wartości, czyli bajki dla małych i dużych”

Autorzy: Małgorzata Marczak – dyrektor**, Agnieszka Karga –** wicedyrektor, **Elżbieta Kolczyńska** – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

W roku szkolnym 2017/2018 został ogłoszony konkurs pod patronatem Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Łodzi oraz z inicjatywy Przedszkola Miejskiego nr 200 w Łodzi. Konkurs pt. **„Podróż do krainy wartości, czyli bajki dla małych i dużych”** skierowany był do nauczycieli wychowania przedszkolnego.

Natomiast jego celem: propagowanie innowacyjnych działań nauczycieli wychowania przedszkolnego, którzy w swojej codziennej pracy stymulują aktywność uczących się poprzez wykorzystanie własnych tekstów literackich oraz wprowadzają dzieci w świat wartości uniwersalnych.

Wpłynęło kilkanaście autorskich bajek nauczycieli z terenu miasta Łodzi. Najlepsze prace opublikowane zostały w zeszycie metodycznym ŁCDNiKP.

„Od dziecka uczyli nas jak kształtuje się ciało, jego organy, kości, funkcje, umieszczenie, ale nigdy nie dowiedzieliśmy się z czego zrobiona jest dusza.”
Mario Benedetti

Na prawidłowy rozwój dziecka we wszystkich sferach jego rozwoju ma wpływ wiele komponentów. Jednym z nich jest środowisko wychowawcze, a szczególnie relacje z rodzicami. To rodzice stwarzają warunki, w których dziecko nabywa stopniowo kompetencje związane z rozpoznawaniem wartości i emocji. W każdej rodzinie małe dziecko ma szansę poznać, że są to nieodłączne elementy życia, niezastąpione w kontaktach z ludźmi. Pozwalają budować pozytywny obraz własnej osoby oraz radzić sobie z rozwiązywaniem problemów w otwarty i kompromisowy sposób. Połączenie oddziaływań rodzinnych z codzienną praca edukacyjną w przedszkolu, umożliwia każdemu dziecku optymalne przygotowanie się do podjęcia nauki w szkole i osiągnięcia oczekiwanych przez wszystkich dziecko/rodzica/ nauczyciela sukcesów.

Świadome, planowe i racjonalne rozwijanie umiejętności emocjonalnych u dziecka wymaga od nauczycieli w przedszkolu szczególnego zaangażowania oraz projektowania ciekawego procesu edukacyjnego z wykorzystaniem różnorodnych form i metod pracy. Dzięki temu dzieci mają największe szanse na zdobywanie doświadczeń w sferze emocjonalnej, a zdobyte umiejętności mogą znacznie ułatwić wdrożenie się w wypełnianie obowiązków szkolnych.

Proponowanie więc dzieciom własnych, autorskich tekstów literackich pozwala nauczycielowi dostosować cele oraz formę zajęć zgodnie z potrzebami i możliwościami określonej grupy wiekowej dzieci.

Możliwości i sposobów wykorzystania utworów literatury dziecięcej w przedszkolu jest bardzo wiele. W dużej mierze zależą one od inwencji i pomysłowości nauczycieli. Najważniejsze jest to, by praca z różnego rodzaju tekstem literackim dawała dzieciom radość i inspirowała je do samodzielnych poszukiwań, np. swojego bajkowego bohatera i czerpania z jego życiowych doświadczeń.

Jesteśmy przekonani, że zaproponowana forma twórczości skierowana dla nauczycieli pozwoli im na wzajemne uczenie się a także poszukiwanie interesujących tekstów literatury dla dzieci do wykorzystania w codziennym procesie edukacyjnym.

Wszystkim uczestnikom konkursu gratulujemy i życzymy dalszych pomysłów oraz podejmowania twórczych projektów na rzecz uczących się.

Efekty wdrożenia:

Propagowanie innowacyjnych działań nauczycieli wychowania przedszkolnego**,** prezentowanie ich możliwości i umiejętności na forum grupy. Zainspirowanie nauczycieli do pogłębiania własnego warsztatu pracy i podejmowania samodzielnych prób pisania tekstu na potrzeby swoich wychowanków. Aktywizowanie rodziców do świadomego wspierania rozwoju swojego dziecka. Rozwijanie zainteresowań i kompetencji społecznych dzieci w wieku przedszkolnym oraz świadome wprowadzanie ich w świat wartości uniwersalnych, kształtowanie umiejętności kluczowych – niezbędnych do skutecznego uczenia się i zapewnienia dobrego startu w szkole.

Osoby rekomendujące:

Małgorzata Marczak – dyrektor Przedszkola Miejskiego nr 200

Elżbieta Kolczyńska – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

„Zuchowe Nowinki dla Chłopca i Dziewczynki", czyli przedszkolny ukłon w stronę pedagogiki Aleksandra Kamińskiego

Autorzy innowacji: Agnieszka Karga, Ewa Grzegorek, Kamila Mamos, Dagmara Gliszczyńska, Joanna Rogalska - nauczycielki

Wszystko zaczęło się jak baśń. Lata temu Olga Małkowska utworzyła w Zakopanem pierwszą w Polsce, żeńską gromadę „Krasnoludków". Moment ten do dziś uważany jest za narodziny ruchu zuchowego dziewcząt, który z biegiem lat stał się tematem rozważań Aleksandra Kamińskiego. To właśnie on stwierdził, że praca z zuchami powinna opierać się na prostych zabawach nawiązujących do ojczystych tradycji.

Na przestrzeni lat pedagogika harcerska tego polskiego pedagoga ewaluowała dostosowując się do warunków, w których istniała. Zuch jednak nadal kocha Polskę, jest dzielny, mówi prawdę, pamięta o swoich obowiązkach, stara się być coraz lepszy. Dzięki temu wszystkim jest z zuchem dobrze.[1] Czy przedszkolak nie może takim się stać? Jesteśmy przekonane, że można, a nawet powinno się podejmować działania rozwijające samodzielność, zaradność, logiczne myślenie oraz umiejętność współpracy w grupie pod pretekstem wesołej zabawy w kogoś lub coś. Przeświadczenie to skłoniło nas do stworzenia realizowanej od kilku lat w naszym przedszkolu innowacji czerpiącej z założeń pedagogiki zuchowej.

Głównym celem realizowanej innowacji „Zuchowe Nowinki dla Chłopca i Dziewczynki" jest wszechstronny rozwój dziecka funkcjonującego w stworzonych ku temu, optymalnych warunkach. Staramy się projektować działania w sposób pozbawiony tradycyjnego podejścia do edukacji małego dziecka, pozwalający na wzbudzenie potrzeby nieustannego poszukiwania nowych rozwiązań oraz odpowiedzi na czasami niewypowiedziane jeszcze pytania. Mimo, iż tematyka naszej „zuchowej" działalności nieco pokrywa się z założeniami dostępnych na rynku programów wychowania przedszkolnego pozwoliłyśmy sobie na ich drobne modyfikacje oraz na znaczną zmianę formy realizacji. Dodatkowo wprowadzone zostały scalające grupę tajemnice i obrzędy.

Jak już wcześniej zostało nadmienione zasadniczą częścią w/w koncepcji jest poświęcenie jednego dnia w tygodniu na realizację systemu zespołowych sprawności zuchowych przy zachowaniu obrzędowości, charakterystycznych dla gromad zuchowych form pracy oraz „zasad dobrej zbiórki", do których należą: zasada logicznego ciągu, tempa, przemienności elementów, stałych

[1] Opracowane na podstawie Prawa Zucha.

elementów, czegoś nowego, samodzielności i inicjatyw oraz pozwalająca nam poczuć się choć na chwilę dzieckiem zasada „nauczyciel też się bawi".

W celu unaocznienia wyjątkowości wyznaczonych na realizację innowacji dni założono również stosowanie typowo zuchowych form pracy, do których należą: gawęda, gry i ćwiczenia, majsterka, znaki, zwyczaje i tajemnice, obrzędowość, pląsy i piosenki, zabawy tematyczne, zwiady, pożyteczne prace, teatr samorodny.

Zwieńczeniem procesu zdobywania przedszkolnych sprawności jest ogólna uroczystość wręczenia odznak. Charakter święta uzależniony jest od specyfiki zdobywanego odznaczenia oraz odbywa się zarówno na terenie przedszkola, jak i poza nim.

Realizacja innowacji „Zuchowe Nowinki dla Chłopca i Dziewczynki" pozwoliła zarówno na wzbogacenie i dopełnienie procesu dydaktyczno-wychowawczego, integrację poszczególnych grup przedszkolnych oraz ich środowiska rodzinnego, jak również pogłębiła więź nauczycieli z dziećmi. Dzięki podjętym działaniom wszystkim zaangażowanym osobom łatwiej jest zrozumieć, iż *„jeżeli chłopiec idzie po ulicy uśmiechnięty, to już coś znaczy. Niejeden przechodzień rozpogodzi się na ten widok. Warto potrudzić się, żeby nauczyć chłopców tego uśmiechu, jako pierwszego kroku ku szczęściu [2]".*

Efekty wdrożenia: Rozbudzanie zainteresowań, aktywne odkrywanie i poszukiwanie wiedzy przez same dzieci, branie odpowiedzialności przez każde z nich za wykonanie zadań w określonym czasie, prezentowanie swoich możliwości i umiejętności na forum grupy itp. Uczenia się poprzez doświadczanie, eksperymentowanie i poszukiwanie informacji w różnych źródłach przez samo dziecko. Aktywizowanie rodziców do świadomego wspierania rozwoju swojego dziecka oraz czynnego włączania się w projekty edukacyjne wdrażane na terenie przedszkola. Propagowanie innowacyjnych działań nauczycieli wychowania przedszkolnego wzbogacających codzienny proces dydaktyczny poprzez wdrażanie innowacyjnych przedsięwzięć edukacyjnych w przedszkolu.

Osoby rekomendujące:

Małgorzata Marczak – dyrektor Przedszkola Miejskiego nr 200

Agnieszka Karga – wicedyrektor

Elżbieta Kolczyńska – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

[2] sir Robert Baden Powell

Pomagamy czyli o akcjach charytatywnych z udziałem przedszkolaków

Autorzy: Małgorzata Marczak - dyrektor**, Agnieszka Karga -** wicedyrektor**, Rada Pedagogiczna**

„Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada, lecz przez to, kim jest (...)" słowa Jana Pawła II mottem przewodnim naszego udziału w akcjach niosących pomoc innym.

Jak mądrze wychowywać dzieci, aby w przyszłości wyrosły na inteligentnych, wrażliwych i odpowiedzialnych ludzi? By potrafiły okazać serce i nieść pomoc istotom słabszym i potrzebującym. Przedszkole na pewno odgrywa niezwykle ważną rolę w edukacji dzieci. Jednym ze sposobów takiego wychowania zgodnie z naszym statutem przedszkola jest włączanie dzieci, ich rodziców, pracowników placówki, czyli całej społeczności przedszkolnej do akcji charytatywnych.

Tradycyjnie, co roku nasze przedszkole uczestniczy i włącza się w takie akcje jak:

1. ***„Góra grosza"*** - Celem akcji jest zbiórka funduszy na podopiecznych „Towarzystwa Nasz Dom" czyli dzieci, które wychowują się w domach dziecka czy domach zastępczych. Podejmowane działania pokazują najmłodszym, że czasami potrzeba naprawdę niewiele, by uczynić świat lepszym.
2. **„Szlachetna paczka"-** Celem akcji jest pomoc wybranej rodzinie, która każdego dnia pokonuje trudności związane zarówno z kwestiami zdrowotnymi, jak i materialnymi. Wsparcie rzeczowe (artykuły żywnościowe, środki czystości, przybory szkolne, odzież, słodycze, itp.) ale również nadzieja i wiara w ludzką dobroć trafiają do potrzebujących rodzin za pośrednictwem Stowarzyszenia WIOSNA.
3. **„Pomaganie przez ubranie dla Fundacji Gajusz"-** celem akcji jest zbiórka tekstyliów zgodnie z wyznaczonym przez organizatora kryterium. Za każdy zgromadzony kilogram odzieży fundacja otrzymuje 2 zł. Zebrane pieniądze zostają przekazane na zakup leków dla dzieci przebywających w hospicjach, oraz opłacenie pracy rehabilitantów.
4. **Zbiórka darów dla podopiecznych „Centrum Służby Rodzinie, Domu Samotnej Matki, Archidiecezjalnego *Ośrodka Adopcyjnego i Fundacji Służby Rodzinie "Nadzieja"*** nadrzędnym celem naszej wieloletniej działalności stała się pomoc w realizacji założeń statutowych ośrodka.

Dzięki pomocy rodziców udaje się zebrać odzież, zabawki oraz środki higieniczne dla potrzebujących kobiet.

5. ***Zbiórka darów na rzecz łódzkiego schroniska dla bezdomnych zwierząt*** - celem akcji jest zbiórka żywności, zabawek oraz legowisk dla braci mniejszych, którzy w życiu spotkali się jedynie z bólem i ludzkim okrucieństwem. Wspólnie udało nam się zebrać kilogramy żywności, a także koce, miski, obroże i inne akcesoria, które przekazano "milusińskim" ze Schroniska.

Aby nie popaść w rutynę, oraz każdego roku zaproponować wychowankom oraz ich najbliższym realizację nowych przedsięwzięć, w mijającym roku szkolnym podjęliśmy wyzwania stawiane przez organizatorów następujących akcji:

1. ***„Przyjaciel (Nie)potrzebnej książki – Redakcja Bliżej Przedszkola" oraz zbiórka książek dla Fundacji Zaczytani.org.*** – celem obu akcji była zbiórka książek wydanych po 2000 roku. Pozyskane publikacje przekazane zostały do placówek medycznych, aby wspierać dzieci, młodzież oraz dorosłych przebywających w szpitalach.
2. ***„Walentynka dla wcześniaka Fundacji kolorowy Świat"*** podczas niniejszej akcji przedszkolaki przygotowywały walentynki dla zagrożonych zaburzeniami rozwoju podopiecznych Ośrodka „Otulinka".
3. ***Zbiórka maskotek zorganizowana przez Fundację „Dziewczynka z zapałkami"*** wyżej wymieniona organizacja dofinansowuje obiady w szkołach, organizuje bezpłatną naukę języka angielskiego, kolonie, przekazuje zabawki, odzież, artykuły szkolne, podręczniki potrzebującym dzieciom.
4. ***„Dzikość serca - Animal Patrol Straży Miejskiej w Łodzi"*** akcja miała na celu zbiórkę karmy i materiałów opatrunkowych dla dzikich zwierząt przebywających w Ośrodku Rehabilitacji przy Wycieczkowej.

Okazało się, iż nasze działanie pozostają bez echa w środowisku rodzinnym naszych wychowanków. Z ogromną dumą i przyjemnością przyjęliśmy wiadomość, iż jeden z naszych wychowanków pełnił rolę wolontariusza tegorocznego ***Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy".***

Efekty wdrożone:

Uwrażliwienie dzieci i otoczenia na potrzeby osób których życie jest przepełnione bólem, cierpieniem i niedostatkiem. Jedność z potrzebującymi. Integracja polegająca podejmowaniu wspólnego przedsięwzięcia nauczycieli, dzieci, rodziców i pracowników przedszkola na rzecz potrzebujących.

Aktywizowanie rodziców do świadomego wspierania rozwoju swojego dziecka oraz czynnego włączania się w projekty edukacyjne wdrażane na terenie przedszkola.

Osoby rekomendujące:

Małgorzata Marczak – dyrektor Przedszkola Miejskiego nr 200

Elżbieta Kolczyńska – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 30
im. rtm. Witolda Pileckiego

91-855 Łódź, ul. Rysownicza 1/3

Dyrektor szkoły: Katarzyna Paluszewska - Jurkiewicz

Zawody w Niepodległej

Historia **Festiwalu Zawodów** w Szkole Podstawowej nr 30 im. rtm. Witolda Pileckiego rozpoczęła się w 2012 r. wraz z powstaniem Szkolnego Ośrodka Kariery. Festiwal, który odbył się w dniu 23 kwietnia 2018 r. został nazwany „Zawody w Niepodległej". Przygotowały go klasy VI i VII c. W odrodzonym państwie polskim, trzeba było odbudować gospodarkę oraz urzędy państwowe. Wybraliśmy zawody, które wydały nam się bardzo ważne. To zawód **elektryka i pocztowca**.

Uczniowie klasy VI przybliżyli historię zawodu elektryka, który ściśle wiąże się z datą odzyskania niepodległości. Początki społecznego życia elektrotechników na ziemiach polskich rozdzielone były pomiędzy trzech zaborców. Działalność nieformalną elektryków polskich połączyło odzyskanie niepodległości przez Polskę. 7-9 czerwca 1919 r. odbył się zjazd, na którym powołano do życia Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich S.E.P., obejmujące swoim działaniem cały kraj. Stowarzyszenie działa do dziś pod nazwą Stowarzyszenie Elektryków Polskich. W przybliżeniu historii pomogła szkole PGE Dystrybucja S. A. Oddział Łódź. Zaprezentowała dużo materiałów o wartości historycznej, które uczniowie mogli dotknąć, zobaczyć…

Prezentacja obejmowała prace wykonane na lekcjach techniki. Dzięki zastosowaniu metody projektu udało się pokazać lampki nocne i tabliczki znamionowe urządzeń wykonane przez uczniów, lapbooki, plakaty, krzyżówki i quizy o zawodzie elektryka.

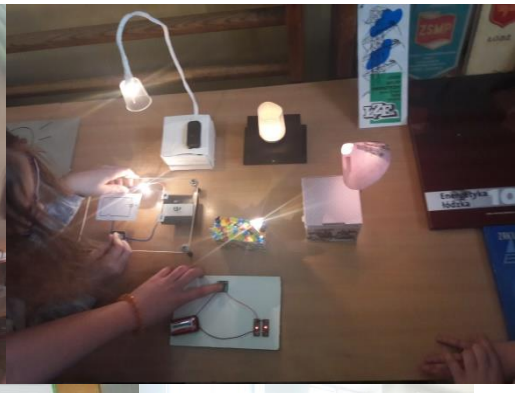

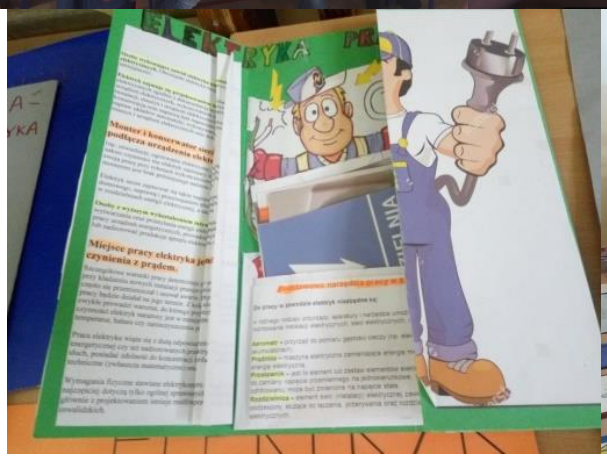

Aktywne stoisko z miernikami oraz zestawami, gdzie można było łączyć obwody elektryczne o małym napięciu, zapraszały do zabawy i lepszego poznania zawodu.

Wreszcie prezentacja pracy konkursowej wykonanej przez uczniów klasy VIa na konkurs „Mistrz techniki to ja” przedstawiająca sterowanie ruchem pociągów. Uczniowie mogli poznać pracę na nastawni, mogli wcielić się w rolę dyżurnego ruchu na stacji kolejowej.

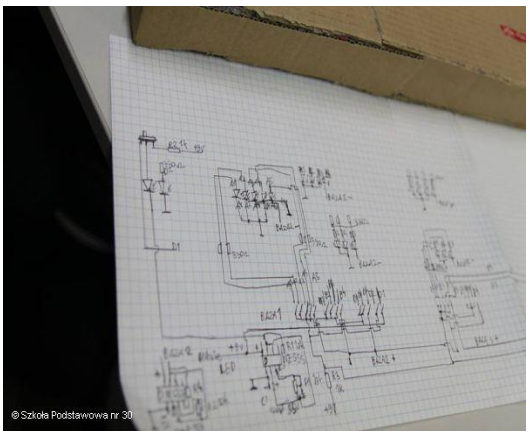

Klasa VII c przedstawiła historię Poczty Polskiej od odzyskania przez Polskę niepodległości po dzień dzisiejszy. Do obejrzenia były stare pocztówki, klasery, papeterie. Przy stoisku z „prawdziwym” listonoszem można było napisać list, przykleić okolicznościowy znaczek, zaprojektowany przez naszych uczniów, ostemplować i wrzucić go do skrzynki. Następnie uczennica przebrana w strój listonosza z torbą listonosza przekazała listy do adresatów.

Prezentowane były również plakaty wykonane przez uczniów klas IV-VII promujące zawody związane z matematyką, a biblioteka szkolna udostępniła ofertę szkół technicznych ponadgimnazjalnych i bibliografię dotycząca doradztwa zawodowego o wartości historycznej.

Uroczystość odbyła się w sali gimnastycznej. Wszystkie klasy starsze IV-VII aktywnie uczestniczyły w Festiwalu.

Szkoła Podstawowa nr 30 im. rtm. Witolda Pileckiego uczestniczy w projekcie ogólnołódzkim „Modelowanie wewnątrzszkolnych systemów orientacji i poradnictwa zawodowego" wdrażanego w bieżącym roku szkolnym przez doradców metodycznych Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego: Barbarę Preczyńską oraz Aleksandrę Proc oraz bierze udział w konkursie na Najlepszy Szkolny Ośrodek Kariery.

Osoby rekomendujące:

Barbara Preczyńska – doradca techniki w ŁCDNiKP

Aleksandra Proc – doradca edukacji wczesnoszkolnej w ŁCDNiKP

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 64
im. Hansa Christiana Andersena

93-262 Łódź, ul. Anczyca 6

Dyrektor szkoły: Anna Jagielska

DNI BEZPIECZEŃSTWA
„Bardzo ważna sprawa – bezpieczna zabawa”

Autorzy: **Agnieszka Krawczyk** – nauczyciel wychowania fizycznego, koordynator wychowania komunikacyjnego, **Beata Nyga** – nauczyciel techniki, informatyki, koordynator wychowania komunikacyjnego, **Anna Jagielska** – dyrektor szkoły

W Szkole Podstawowej nr 64 w Łodzi każdy rok nauki rozpoczyna się od przypomnienia zasad bezpieczeństwa, nie tylko w szkole, ale i w ruchu drogowym, gdyż bezpieczeństwo to priorytet. Nauczyciele oraz wszyscy pracownicy szkoły włączają się we wspólną zabawę z przepisami ruchu drogowego. Piosenkę „Przepisowy ruch drogowy” śpiewają wszyscy: uczniowie, rodzice i nauczyciele. Od kilku lat, ostatni tydzień września jest terminem podsumowań wszystkich zrealizowanych działań. W Szkole Podstawowej nr 64 organizowane są wtedy „Dni bezpieczeństwa”. Tegoroczne przebiegały pod hasłem **„Bardzo ważna sprawa – bezpieczna zabawa”.**

Podczas „Dni Bezpieczeństwa” podejmowane były różne inicjatywy:

1. spotkania profilaktyczne z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej i Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego, pogadanki na temat bezpiecznego zachowania się w środkach transportu publicznego oraz w ruchu drogowym,
2. konkurs na najbardziej odblaskową klasę, czyli systematyczność noszenia odblasków,
3. zajęcia dla uczniów klas młodszych w terenie – nauka przechodzenia przez jezdnię oraz pokonywania skrzyżowań,
4. „Akademia Bezpiecznego Puchatka” w klasach I,
5. doskonalenie umiejętności związane udzielaniem pierwszej pomocy.

Uczniowie oprócz poznania zasad ruchu drogowego w praktyce podejmowali różnorodne działania:

1. opracowywali regulaminy wycieczek szkolnych: jednodniowej oraz kilkudniowej,

2. zaprojektowali i wykonali znak bezpieczeństwa, który wg nich powinien być umieszczony na terenie naszej szkoły,
3. wykonali maskotki „Pana/Pani Stopek", ułożyli słowa piosenki o ruchu drogowym do podanej melodii piosenki Kajah "Po co",
4. wykonali gazetki tematyczne w swoich salach,
5. przygotowywali scenki dotyczące sposobu radzenia sobie w trudnych sytuacjach, np. jestem na wycieczce – zgubiłem się, co mam zrobić?

Ostatnim przedsięwzięciem w ramach „Dni Bezpieczeństwa" był zrealizowany we współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Łodzi i Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi szkolny konkurs drużynowy adresowany do uczniów z klas IV – VI. W tym roku przebiegał pod hasłem „**Jestem bezpieczny w domu, w szkole i na drodze**". Pierwszym punktowanym zadaniem dla klasy było wykonanie przez uczniów przestrzennej pracy plastycznej z materiałów recyklingowych kl. IV- *instrumenty muzyczne*, kl. V – *bukiet kwiatów,* kl.VI – *ekologiczny pojazd.*

W wyniku eliminacji klasowych z każdej klasy zostały wyłonione drużyny składające się z trzech dwuosobowych zespołów: *rowerzyści, piesi, ekolodzy.* Każdy zespół miał do wykonania dwa zadania konkursowe – indywidualnie oraz zespołowo.

Rowerzyści musieli pokonać tor przeszkód: slalom, bramkę, tarkę, przewieźć przedmiot oraz zatrzymać się przy znaku stop. Błędem było potrącenie, ominięcie przeszkody lub podparcie stopą. Byli tacy zawodnicy, którzy przejechali tor przeszkód bezbłędnie. Kolejne zadanie polegało na odpowiedzi na wylosowany zestaw trzech pytań z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz pierwszeństwa przejazdu na skrzyżowaniach.

Piesi wykazywali się znajomością znaków drogowych. Do tego zadania zostały wykorzystane gry edukacyjne; „Edukacja drogowa" oraz „Znaki drogowe". Kolejne zadanie, które związane było z pierwszą pomocą wymagało od Pieszych umiejętności postępowania w różnych sytuacjach takich jak: omdlenie, poparzenie, krwawienie, skaleczenie, złamanie.

Ekolodzy rozwiązywali test z zakresu ochrony środowiska i ekologii, a następnie podczas gry ekologicznej wykorzystywali swoją wiedzę dotyczącą pozytywnego i negatywnego wpływu człowieka na środowisko.

W klasyfikacji indywidualnej zawodnicy z poszczególnych zespołów, z największą ilością punktów otrzymali tytuły: *przepisowy rowerzysta, bezpieczny pieszy i super ekolog*. Natomiast w klasyfikacji zespołowej z poziomów każdej klasy wyłoniono najlepsze drużyny. Nagrody pozyskane dzięki sponsorom: WORD w Łodzi oraz WFOŚiGW były miłym akcentem wywołującym uśmiech na twarzach zawodników. Kolejny raz wszyscy przekonali się, że konkurs szkolny to świetny sposób na uczenie się poprzez zabawę.

Nauczycielki Agnieszka Krawczyk i Beata Nyga są liderkami zespołu wdrażania działań w zakresie ruchu drogowego działającego bardzo prężnie w Szkole Podstawowej nr 64 w Łodzi. Nauczycielki organizują zajęcia dodatkowe z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Przygotowują uczniów do udziału we wszystkich konkursach międzyszkolnych o tematyce bezpieczeństwa.

Sukcesy, które odnoszą dzieci przekładają się bezpośrednio na ich bezpieczeństwo w codziennym życiu. Wysokie lokaty, zdobyte nagrody i wyróżnienia są potwierdzeniem wiedzy, umiejętności, a równocześnie zachętą dla innych do samodoskonalenia.

Wieloletnie doświadczenie i wnikliwa obserwacja zachowań uczniów utwierdziła nauczycielki w przekonaniu, o celowości ich działań. Obserwują, że to, co robią spotyka się z dużym zainteresowaniem zarówno ze strony uczniów jak i ich rodziców. Widzą, że droga, którą obrały prowadzi do celu.

Osoba rekomendująca:

Bożena Piekarska – doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 109
im. Ludwiki Wawrzyńskiej

93-379 Łódź, ul. Pryncypalna 74

Dyrektor szkoły: Monika Polaszczyk

Jesteśmy ekologiczni

Autor: **Joanna Świątek** – nauczyciel przyrody i geografii

W Szkole Podstawowej nr 109 w Łodzi od wielu lat realizowane są ekologiczne projekty edukacyjne we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Już na etapie tworzenia pomysłów i pisania projektu konieczna jest współpraca nauczycieli różnych przedmiotów, czyli spotkania również z… „burzą mózgów". Pani Joanna Świątek, koordynator wielu projektów ekologicznych, stara się, aby w miarę możliwości projekt był realizowany na różnych przedmiotach w ciągu całego roku. Na przyrodzie, biologii, geografii, fizyce, chemii udział w działaniach jest oczywisty, ale zawsze jakieś zagadnienia o wodzie, powietrzu, zdrowym odżywianiu czy ochronie środowiska można poruszyć na zajęciach języka polskiego, historii, w zadaniach matematycznych czy na wychowaniu fizycznym. Również edukacja wczesnoszkolna bez problemu znajduje swoje zagadnienia do zrealizowania. Pomysły pochodzą także od uczniów i rodziców, specjalistów w konkretnej dziedzinie. Pomagają szukać osób mogących przeprowadzić spotkania, prelekcje czy warsztaty. Tak, więc projekty obejmują wszystkich uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły i rodziców. Dokumenty projektu konieczne do wypełnienia wraz z regulaminem dostępne są na stronie WFOŚiGW w zakładce Konkursy - Edukacja ekologiczna w szkołach i przedszkolach.

W ramach projektu planowane są warsztaty z osobami, firmami np. z Ośrodkiem Działań Ekologicznych „Źródła" i wycieczki krajoznawcze. Zaletą jest znaczne dofinansowanie z WFOŚiGW, co umożliwia udział w działaniach projektowych i zdobywanie doświadczeń wszystkim uczniom bez wyjątku. Finansowy wkład własny uzyskiwany jest z Rady Rodziców, która bardzo prężnie działa w Szkole Podstawowej nr 109. Co roku wszystkie dzieci wyjeżdżają na jedną wycieczkę związaną z tematem projektu. Są to miejsca ciekawych krajobrazów, rezerwatów, ekosystemów, atrakcyjnych warsztatów terenowych, muzeów multimedialnych. Wszystkie warsztaty i wycieczki to możliwość aktywnego, czasami poprzez zabawę, zdobywania wiedzy, umiejętności i integrowania grupy. Uczniowie są aktywni, czytają podpisy pod eksponatami lub instrukcje, wykonują zadania. Doświadczają

uczenia się pożytecznych rzeczy poza budynkiem szkolnym, a wiedzę teoretyczną odnoszą do działań praktycznych. W ankietach ewaluacyjnych przeprowadzanych wśród uczniów na zakończenie projektów, wiadomości i umiejętności z wycieczek są wskazywane, jako najlepiej zapamiętane. W Szkole Podstawowej nr 109 organizowane są nie tylko konkursy i turnieje z atrakcyjnymi nagrodami związane z tematyką projektu, podczas których uczniowie mają okazję sprawdzić swoją wiedzę i umiejętności, ale też przedstawienia, pikniki, akcje ekologiczne, które podnoszą atrakcyjność działań.

Podsumowując, należy stwierdzić, że projekt ekologiczny (dofinansowany) integruje środowisko szkolne i lokalne, promuje placówkę w skali dzielnicy i miasta. Popularyzuje i upowszechnia działania szkoły, a przede wszystkim poprawia jakość kształcenia i umiejętności uczniów.

Osoba rekomendująca:

Bożena Piekarska – doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP

Jak nauczyć dzieci radzić sobie z problemami i trudnościami?

Autor: **Renata Cybulska** – nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej

Pani Renata Cybulska jest wychowawcą klasy trzeciej. Klasa, którą prowadziła, była bardzo ambitną klasą, ciągła walka bycia lepszym osłabiała kilkoro dzieci, które nie nadążały za wyścigiem. Zdecydowała się na wprowadzenie projektu, który miałby wyciszyć emocje, zachęcić dzieci do wspólnej pracy i pokazać drogę radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych. Projekt, który wybrała to **„Przyjaciele Zippiego".**

Zajęcia prowadzone były na podstawie szczegółowych scenariuszy i pomocy, które były zakończone dyskusją. Program składa się z 6 części (każda po 4 spotkania). Tematyka spotkań: Część I - Uczucia, Część II - Komunikacja, Część III - Budowanie i zrywanie więzi, Część IV - Rozstrzyganie konfliktów, Część V - Przeżywanie zmiany i straty, Część VI - Dajemy sobie radę.

Celem realizacji projektu była ciekawa w przekazie informacja dotycząca trudnych spraw związanych ze stratą kogoś bliskiego a także umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach napotykanych w klasie. Dzieci mogły nauczyć się rozpoznawać uczucia, rodzić sobie ze złością, zazdrością, z odrzuceniem i samotnością. Analizując różne sytuacje życiowe uczniowie zastanawiali się jak postępować w różnych sytuacjach np. jak nie stracić przyjaźni.

Nowością w tym programie było wprowadzenie metod pracy, w których uczeń jest zainteresowany i aktywny podczas zadawanych pytań. Program poruszył serca dzieci i nastawił na wspólną dyskusję w czasie czytania opowiadania. W trakcie zajęć pojawiło się wiele okazji do zabawy, ćwiczeń i poszukiwania rozwiązań, uczenia się jak prosić o pomoc i okazywać pomoc innym. Program był bardzo dobrze oceniany nie tylko przez dzieci, ale też przez rodziców, którzy mieli okazję zaobserwować przemiany swojego dziecka i pochylić się nad jego problemami.

Osoba rekomendująca:

Bożena Piekarska – doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 141
im. Generała Mariusza Zaruskiego
92-402 Łódź, ul. Zakładowa 35
Dyrektor szkoły: Adam Szadkowski

Praca w szkole z dzieckiem z zespołem Aspergera

Refleksje matki ucznia realizującego formę edukacji włączającej w Szkole Podstawowej nr 141 im. Generała Mariusza Zaruskiego w Łodzi

Jak w szkole, pracować z dzieckiem z rozpoznanym zespołem Aspergera i posiadającym Orzeczenie o Potrzebie Kształcenia Specjalnego to temat coraz częściej poruszany, bo i liczba dzieci zdiagnozowanych z każdym rokiem wzrasta.

Zacznę od tego, że aby takie orzeczenie uzyskać rodzice/rodzic/ prawny opiekun dziecka, wraz z dzieckiem powinien udać się do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. Tam specjaliści badają dziecko. Jeśli okaże się, że dziecko wykazuje ściśle określone zachowania mieszczące się w spektrum autyzmu, zostaje mu wydane orzeczenie (najczęściej na etap edukacyjny). Orzeczenie zawiera informację o badanym, jego mocnych i słabych stronach, funkcjach poznawczych, proponowane formy stymulacji i rewalidacji oraz zalecane formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zakładamy, że rodzic dostarcza dokument do szkoły do której uczęszcza jego dziecko. Napisałam zakładamy, gdyż to rodzic decyduje czy dokument, który uzyskał w Poradni przedłoży w szkole.

Rola szkoły i jej szybkiej interwencji, polegającej na zorganizowaniu zajęć dla tegoż ucznia jest bezcenna.

Żeby móc zacząć pracę z dzieckiem przede wszystkim należy dokładnie zapoznać się z zaleceniami Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, która takowe orzeczenie wydała.

Pamiętajmy, że czas ma tutaj znaczenie. Każdy dzień opóźnienia w rozpoczęciu zajęć specjalistycznych działa na szkodę dla ucznia.

<u>Należy pamiętać, że uczeń z zespołem Aspergera przejawia deficyty w:</u>

1. zaburzeniach komunikacyjnych,
2. relacjach społecznych
3. wykazuje również dużą wrażliwość emocjonalną.

ZABURZENIA KOMUNIKACYJNE – zalecenia

- ✓ tempo pracy dostosuj do możliwości ucznia,
- ✓ pracuj systematycznie,

- ✓ motywuj i sam bądź zmotywowany,
- ✓ przekazuj krótkie, zwięzłe komunikaty skierowane bezpośrednio do ucznia,
- ✓ zadawaj krótkie pytania skierowane bezpośrednio do ucznia,
- ✓ daj mu czas na odpowiedź,
- ✓ często zmieniaj treść i formę zadań (zajęć, jeśli są to zajęcia w małym grupach. Pracując z synem w domu tak przygotowuję zadania, aby się nie znudził. Często zmieniam ich tematykę, zakres tego, co trzeba zrobić (policzyć, podkreślić, przerysować, pokazać, opowiedzieć itp.),
- ✓ nigdy nie zakładaj, że uczeń rozumie to co przeczytał !!!,
- ✓ po przeczytaniu polecenia zawsze upewnij się, że wie o co chodzi, że polecenie zrozumiał i rozumie znaczenie słów występujących w treści zadania,
- ✓ na bieżąco wyjaśniaj niezrozumiałe wyrazy, przenośnie, metafory,
- ✓ używaj metafor w małej ilości i kilkukrotnie powtarzaj co one oznaczają,
- ✓ zadawaj spontaniczne pytania (np.: ulubione danie, ulubiony kolor i dlaczego ten itd.) do wykorzystania zwłaszcza na lekcjach indywidualnych bądź prowadzonych w małych grupach),
- ✓ przed rozwiązaniem zadania z treścią (np. z matematyki z figur geometrycznych) uczeń zawsze powinien wykonać rysunek. Jeśli nie potrafi samodzielnie narysować naprowadzamy go, albo wykonujemy po kolei rysunek na tablicy i uczeń musi go przerysować,
- ✓ nie zwracaj uwagi na ton głosu dziecka,
- ✓ dzieci z ZA są bardzo bezpośrednie i często mówią innym to co myślą (koleżanka z klasy ma nowe spodnie i pokazuje je innym dzieciom, a uczeń mówi że wygląda w nich grubo). Jeśli uczeń użyje niefortunnego sformułowania należy z nim porozmawiać i wyjaśniać, dlaczego nie należy takowego używać. Często dzieci te mają problem z koncentracją i uwagą co wcale nie oznacza, że jeśli uczeń zapatrzy się w okno czy w podłogę to nie słucha tego co mówi nauczyciel,
- ✓ chwal za drobne osiągnięcia (to co drobne w naszym odczuciu, mogło być ogromną pracą jaką włożył uczeń),
- ✓ pozwól dziecku opowiedzieć o swoich zainteresowaniach np.: wykorzystując do tego wolny czas na przerwie,
- ✓ nigdy się nie poddawaj (systematyczna praca przynosi efekty, raz mniejsze raz większe i nie zawsze zauważalne od raz razu).

Z mojego doświadczenia wynika, że dziecko z ZA jest w stanie bez większych problemów komunikować się z innymi. Należy tylko często tłumaczyć dziecku różne sytuacje społeczne i konsekwencje wynikające z niewłaściwego zachowania.

Prosto, krótko i jasno. Tak powinniśmy kierować uwagi do dziecka z ZA. Zwiększamy wtedy prawdopodobieństwo, że uczeń je nie tylko usłyszy, ale również zrozumie i wykona polecenia.

ZABURZENIA SPOŁECZNO- EMOCJONALNE – zalecenia:

- angażuj ucznia do różnych aktywności na rzecz klasy i szkoły,
- przypominaj, aby podczas rozmowy stał przodem do rozmówcy i nawiązywał kontakt wzrokowy,
- wykorzystuj szczególne zainteresowania ucznia, aby podnieść jego status w grupie,
- przypominaj obowiązujące zasady (np.: na lekcji mówimy wtedy, kiedy nauczyciel nas o to poprosi, nie przeszkadzamy innym podczas ich wypowiedzi itp.),
- pilnuj aby uczeń, poprzez swoją atypowość, nie był wyśmiewany przez innych na przerwach, aczkolwiek rób to w sposób dyskretny,
- bądź kreatywny i życzliwy,
- w momencie przeżywanego stresu pozwól mu się wyciszyć,
- analizuj przyczyny zwiększonego napięcia emocjonalnego z wyczuciem, aby nie pogłębić frustracji dziecka,
- tłumacz relacje społeczne,
- rozwijaj umiejętność odczytywania emocji za pomocą odpowiedniej mimiki, gestów, mowy ciała wykorzystując do tego historyjki obrazkowe, zdjęcia itp.
- odwróć uwagę ucznia, poprzez zadanie nawet najbardziej banalnego pytania, (np.: co wczoraj robiłeś? Co jadłeś na śniadanie? Co lubisz robić gdy masz czas wolny?), gdy tylko zauważysz narastające fiksacje,
- rozpowszechniaj pomoc koleżeńską innych uczniów poprzez ich chwalenie i nagradzanie,
- podpowiedz dziecku jak zainicjować rozmowę z rówieśnikiem,
- omawiaj z dzieckiem jakich zwrotów może użyć aby podtrzymać rozmowę,
- doceń i pochwal każde zachowanie empatyczne,
- staraj się eliminować zachowania społecznie nieakceptowalne,
- bądź dla niego wsparciem i wykazuj zrozumienie,
- idąc na wycieczkę w parach, lub wykonując jakieś zadanie w parach, pamiętaj, że uczeń musi mieć z kim iść/ robić pracę (chyba, że wyraźnie lepiej się czuje w odosobnieniu),
- zaoferuj pomoc w nawiązaniu relacji z innymi,
- nie bagatelizuj jego lęków, rozmawiajcie o tym, oczywiście jeśli uczeń będzie gotowy na rozmowę,
- uczeń, ma prawo się złościć (jak my wszyscy). Nauczycielu możesz

zastosować kodeks złości i spisać co wolno, a czego nie wolno robić, jakie konsekwencje poniesie, gdy złamie zasadę,

- współpracuj z rodzicami ucznia, pamiętaj oni i tak mają gorzej niż ty nauczycielu,
- informuj ucznia o zmianach (np.: dzisiaj nie będzie twojej wychowawczyni i lekcje z twoja klasą przeprowadzi inny nauczyciel),
- nie zadawaj pytań „Dlaczego to zrobiłaś /zrobiłeś?" tylko powiedź co było niewłaściwe w jego zachowaniu,
- nie mów do ucznia, „Nie przesadzaj, przecież nic się nie stało. Kolega Cię tylko lekko trącił". Pamiętaj, że dzieci z ZA często są nadwrażliwe sensoryczne (i emocjonalnie). Dlatego to, co my odbieramy jako zwykle dotkniecie oni mogą odebrać jako mocne uderzenie,
- przypomnij mu, że może mówić o swoich emocjach (jestem zły, bo..., zdenerwowałem się, ponieważ...),
- nie zmuszaj ucznia do brania udziału w zabawach polegających na rywalizacji,
- doceniaj starania i aktywność ucznia podczas zadań ruchowych. Pamiętaj, że dzieci z ZA często cechuje dyspraksja tzw syndrom niezgrabnego dziecka. Jest ona zauważalna zwłaszcza podczas zajęć na lekcjach w-f,
- nie wracaj do tematów, które mogę powodować „nakręcanie się" dziecka,
- bądź elastyczny,ale konsekwentny,
- stawiaj wyraźne granice, co wolno, a czego nie wolno robić,
- zawsze dotrzymuj słowa,
- doceniaj starania i motywację ucznia z ZA na tle zespołu klasowego,
- dopilnuj, aby w miarę możliwości uczeń pracował w pomieszczeniu w którym jest jak najmniej bodźców zmysłowych (wszelkiego rodzaju migające jarzeniówki, hałas na korytarzu, mocne, intensywne kolory oraz zapachy mogą negatywnie wpływać na jego uwagę,
- wzmacniaj jego pozytywne myślenie i podnoś jego poczucie własnej wartości,
- dowiedz się jakiego na jakiego typu terapie dziecko uczęszcza bądź uczęszczało, aby ich nie dublować. Można w ten sposób ucznia łatwo przestymulować co wpłynie negatywnie na jego samopoczucie, koncentrację i zachowanie,
- nauczycielu nie jesteś sam, jeśli nie masz pomysłu i nie możesz „dotrzeć" do ucznia porozmawiaj z jego rodzicami. To oni znają dziecko najlepiej. Pamiętaj, że wszystkim zależy na jego prawidłowym funkcjonowaniu,
- bądź optymistycznie nastawiony do pracy z uczniem z ZA.

Co robić i czego nie robić w pracy z uczniem z ZA?

- Każde polecenie do grupy powtarzaj stosując imię ucznia. (Krzysiu otwórz podręcznik na stronie 23).
- Gdy widzisz, że uczeń jest mocno zdenerwowany nie wchodź z nim w kontakt fizyczny. Nie dotykaj go, nie przytrzymuj. Odwróć jego uwagę. NIE JEST TO TAKIE TRUDNE. SPRAWDZIŁAM WIELOKROTNIE. Po prostu zadaj mu pytanie niezwiązane z sytuacją. (Krzysiu czy dzisiaj otwarta jest biblioteka?, Wiesz jaka jutro będzie pogoda?)
- W momencie gdy uczeń notorycznie przeszkadza nam w prowadzeniu lekcji wtrącając swoje wypowiedzi, zastosuj metodę Gadającej Pałeczki. Tylko ten, co ma pałeczkę w dłoni może w danym momencie zabrać głos.
- Skorzystaj z gospodarki żetonowej, nagradzając ucznia za poprawne zachowanie, poprawne rozwiązanie zadania bądź zachowanie empatyczne oraz zabierz żeton w momencie niewłaściwego zachowania (uczeń używa brzydkich słów, uderzył kolegę, zabrał koleżance piórnik i go rzucił na ziemię). Jako żeton możemy użyć dowolnych materiałów. Wykorzystaj do tego zainteresowania ucznia. Jeśli interesuje się techniką użyj nakrętek na śruby, jeśli motoryzacją mogę to być małe samochodziki.
- Nie pytaj ucznia co chciałby robić na zajęciach indywidualnych lub prowadzonych w małych grupach. Uwierz mi, że uczeń z ZA zawsze będzie chciał rozmawiać tylko o tematach, którego jego interesują. Na dodatek będzie uważał, że wszyscy obecni muszą się tymi tematami interesować. Oczywiście możemy zapytać go jakie są jego zainteresowania, ale warto przy tym skorzystać z metody Gadającej Pałeczki. Pamiętaj, że uczeń z ZA czasami potrafi godzinami opowiadać o swoich tematach, które go pasjonują.
- Nie dawaj otwartych opcji wyboru, w których uczeń może powiedzieć NIE. Zamiast pytania, „Którą chcesz kredę" zapytaj „Chcesz kredę niebieską czy różową".
- Nie myśl, że uczeń, który chwilę wcześniej był bardzo zdenerwowany nagle złagodniał tylko dlatego, że dostał do ręki szczotkę i zaczął zamiatać salę lekcyjną. Po pierwsze tworzysz negatywny obraz ucznia w grupie. Przez innych będzie on postrzegany jako „Krzysiu, który zamiata podłogi". Po drugie izolujesz go od grupy rówieśniczej, a pamiętaj, że on ma się asymilować z kolegami i koleżankami z klasy. Po trzecie problem, który spowodował wybuch nadal istnieje, pomimo tego, że dziecko sprawia wrażenie z pozoru spokojnego. Postaraj się w sposób prosty i delikatny wyjaśnić zdarzenie. Nie załatwienie sprawy

może spowodować, że problem wróci do nas za kilka dni/ tygodni.

- Karz ucznia tylko wtedy jeśli na własne oczy widziałeś, że on był sprawcą zdarzenia. Nigdy nie polegaj na relacjach grupy. Uczniowie z ZA często poprzez swoje wykluczenie z kręgu rówieśniczego stają się kozłami ofiarnymi.
- Dzieci z ZA często nie rozumieją odpowiedzialności zbiorowej. Np: Jedna osoba rozmawiała na lekcji na skutek czego karną pracę domową dostała cała klasa. Uczeń z zaburzeniem nie rozumie sytuacji. Pyta „Dlaczego ja dostałem pracę domową, przecież ja nie rozmawiałem?". Zawsze wyjaśnij uczniowi, że przynależy do grupy, do danej klasy i istnieje takie coś jak odpowiedzialność zbiorowa.
- Podczas rozmowy z rodzicami dziecka (zwłaszcza jeśli rozmowa porusza zachowania niewłaściwe) nie może być obecny uczeń. Najlepiej dialog przeprowadź w oddzielnej sali.
- Nie rozmawiaj z innymi rodzicami nt zaburzeń danego dziecka. Nie można do rodziców Marysi powiedzieć, że w klasie jest Krzysiu, który ma ZA.
- Rozmawiaj z uczniami o tym, że każdy z nas jest inny. Mamy swoje zainteresowania. Każdy z nas inaczej dostosowuje się do danej sytuacji i inaczej w danej chwili reaguje. Ale nie mów dzieciom w klasie „Słuchajcie, Krzysio ma ZA przez co jest inny". Spowoduje to jeszcze większe wykluczenie.
- Informuj rodziców o zachowaniach mocno niewłaściwych. Pamiętaj, że oni chcą jak najlepiej dla swojego dziecka.
- Często do szkół masowych uczęszczają nie tylko dzieci ze spektrum zaburzeń autystycznych, ale również rodzeństwo tych dzieci. Pełnosprawne. Nie oceniajmy tego zdrowego dziecka przez pryzmat jego niepełnosprawnego brata czy niepełnosprawnej siostry.

„Na pustyni jest się trochę samotnym. Równie samotnym jest się wśród ludzi" napisał Antoine de Saint Exupéry w „Małym księciu". Tak właśnie traktowane są dzieci z zespołem Aspergera,, jako samotnicy. Razem możemy sprawić, że lepiej się będą czuć wśród innych ludzi.

Powodzenia. Wielu sukcesów i wytrwałości w pracy!

mama Małgorzata

Osoba rekomendująca:

Jolanta Wojciechowska – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 162
im. Jana Nowaka Jeziorańskiego

93-321 Łódź, ul. Powszechna 15

Dyrektor szkoły: Maria Wartołowska

Animator zajęć w świetlicy

- **Elżbieta Brodowicz**, nauczyciel świetlicy w Szkole Podstawowej nr 162 im. Jana Nowaka Jeziorańskiego, w Łodzi.

Nauczycielka jest autorką i organizatorką innowacyjnych przedsięwzięć edukacyjnych dla wychowanków świetlicy. Prowadzi koło Orgiami, szachów oraz gry w warcaby.

W roku szkolnym 2018/2019 przygotowani przez nią podopieczni uzyskali w VII Mistrzostwach Łodzi w Warcaby dla Szkół Podstawowych (organizator Szkoła Podstawowa nr 141) I i II miejsce w kategorii uczniów z klas IV-VII oraz II miejsce w kategorii klas I-III.

Nauczycielka jako animator zajęć w świetlicy, od wielu lat wdraża technikę Orgiami w świetlicy. Dzieli się również wiedzą i doświadczeniem w tym zakresie z nauczycielami innych świetlic szkolnych w Łodzi – była współprowadzącą warsztaty metodyczne w ŁCDNiKP. Wychowankowie świetlicy Szkoły Podstawowej nr 162 przygotowani przez Panią Elżbietę Brodowicz, zajęli II i III miejsce w międzyszkolnym konkursie plastycznym Ze świetlicy na rabaty – świetlicowe kwiaty (organizator Szkoła Podstawowa nr 37 w Łodzi).

Wykorzystanie orgiami, warcabów oraz szachów wśród wychowanków świetlicy szkolnej SP 162 w Łodzi przyczynia się do rozwijania potencjału twórczego uczniów oraz doskonalenia współpracy między wychowankami.

Rekomendacja:

Barbara Muras - doradca metodyczny ds. świetlic szkolnych z elementami edukacji prawnej w ŁCDNiKP

SZKOŁA PODSTAWOWA SPECJALNA NR 168
Łódź ul. Plantowa 7

Dom DZIENNEGO POBYTU DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ
Łódź, ul. Rojna 18 a

Grupa Teatralna ROJKI

Od ponad dekady, my nauczyciele ze Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 168 w Łodzi (były Zespół Szkół nr 5) oraz pracownicy Domu Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych w Łodzi przy ul. Rojnej 18a, podejmujemy wspólnie działania aktywizujące osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim.

Systematycznie poszukujemy nowych, atrakcyjnych, ciekawych form pracy. Celem dla nas jest usprawnianie, motywowanie, zachęcanie do podejmowania aktywności w różnorodnych obszarach rozwojowych naszych podopiecznych w różnym wieku.

Ważnym aspektem jest zapewnienie komfortu i poczucia sukcesu w życiu. Obecnie podejmowane działania obejmują przygotowywanie małych form teatralnych - pobudzanie do aktywności artystycznej na miarę możliwości. Na przełomie roku 2016/17 z inicjatywy muzykoterapeuty Igora Osenko oraz nauczycielek: Anety Staniewskiej i Aleksandry Kustrzyckiej utworzyliśmy **G R U P Ę T E A T R A L N Ą R O J K I**.

Celem stworzenia grupy było aktywizowanie osób niepełnosprawnych w oparciu o ich aktywność osobistą, ale także pokazanie możliwości oraz integrację ze środowiskiem. W ramach działań naszej grupy uczniowie oraz podopieczni mogli realizować się na różnych płaszczyznach, odkrywając swoje talenty i poznając nowe możliwości. Do współpracy dołączali się chętni pedagodzy, specjaliści a także rodzice.

Rezultaty wspólnej aktywności w GRUPIE TEATRALNEJ ROJKI owocowały wieloma pozytywnymi następstwami dla uczestników, przede wszystkim:

- doskonalenie pracy narządów artykulacyjnych,
- pobudzenie rozwoju mowy,
- poprawienie emisji głosu,
- wystąpienie samorzutnej aktywności w obrębie porozumiewania u dzieci mających problemy z komunikowaniem się za pomocą mowy,
- usprawnienie manualne – zaangażowanie w przygotowanie dekoracji i strojów,
- odkrycie talentów muzycznych np.: śpiew, gra na instrumentach, taniec,
- aktywne spędzanie czasu wolnego,
- poczucie sprawstwa oraz osiągnie sukcesu,
- realizacja w postaci występu na scenie,
- pokonanie lęku czy też tremy,
- uspołecznienie,
- uczestniczenie w przeglądach, festiwalach,
- reklama macierzystej placówki.

Jako Grupa Rojki prezentowaliśmy małe formy teatralne m.in. „Kolędowanie”, „Żaba” wg Jana Brzechwy, „Słowik” – J.Ch. Andersen, „Pani Jesień i jej synowie”, taniec: „Jesteśmy na wczasach”. Gościliśmy na:

a) Festiwalu Sztuk Wszelakich – 10.11.2016 r.,

b) Przeglądzie Twórczości Dzieci i Młodzieży – Mogę wszystko – w SOSW nr 3 w Łodzi 8.12.2016 r.,

c) XII Międzyszkolnym Przeglądzie Krótkich Form Teatralnych w Zespole Szkół Specjalnych nr 5 w Łodzi – 11.05.2017 r.,

d) II Międzynarodowym Dniu Tańca w Zespole Szkół Specjalnych nr 5 w Łodzi – 09.05.2017r.: opracowanie tańca do utworu „Jesteśmy na wczasach" w/g W. Młynarskiego,

e) VI Przeglądzie Teatralnym Jordania na zorganizowanym w Pałacu Młodzieży (przedstawienie: „Słowik") - 31.05.2017 r.,

f) Prezentacji przedstawień w placówkach: Miejskie Przedszkole nr 123, Dom Opieki dla Starszych Osób przy ul. Uniejowska oraz Szpitalna, Dom Opieki ul. Rojna 15 w Łodzi, Zespół Szkół Specjalnych nr 4 w Konstantynowie Łódzkim,

g) „Pani Jesień i jej synowie"- krótka forma teatralna prezentowana w różnych placówkach - rok szkolny 2017/18,

h) „Wiosna wokół nas"- występy w Szkole Podstawowej nr 168, Przedszkolu Miejskim nr 123 – kwiecień /maj 2018 r.

Każdy występ motywuje nas pedagogów do pracy i zachęca do podejmowania nowych wyzwań. Podopieczni nad wyraz chętnie uczestniczą w próbach, przedstawieniach, występach oraz włączają się do przygotowania strojów i dekoracji. Pracujemy systematycznie, przygotowujemy kolejne inscenizacje. Zapraszamy do współpracy wszystkie placówki i ośrodki specjalne, ale także przedszkola i szkoły ogólnodostępne.

Kontakt pod adresem: olcia029@gmail.com

Opracowanie:

Aleksandra Kustrzycka, oligofrenopedagog w Szkole Podstawowej Specjalnej nr168 w Łodzi w oddziałach na terenie Domu Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych w Łodzi przy ul. Rojnej 18

Osoba rekomendująca:

Jolanta Wojciechowska – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

PRZEGLĄD TWÓRCZOŚCI UCZNIÓW SZKÓŁ I PLACÓWEK KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO *PREZENTACJE 2018*

8 czerwca w Teatrze Nowym odbył się wielki finał najważniejszej imprezy artystycznej szkół i placówek specjalnych – Prezentacje 2018. W tym roku uczniowie i nauczyciele pracowali w oparciu o powiastkę filozoficzną **„Mały Książę”** Antoine’a de Saint –Exupery.

Tegoroczne spotkanie, to już dziewiętnaste w historii łódzkiego szkolnictwa specjalnego i jak każde zaskoczyło swoim profesjonalizmem w realizacji projektu, który cały rok szkolny stanowił cel działań nauczycieli w zakresie rozwoju talentów uczniów szkół i placówek dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

„Prezentacje - tydzień twórczości dziecięcej” ma również na celu integrację środowiska edukacyjnego uczniów z niepełnosprawnościami, budowanie pozytywnego wizerunku uczniów i ich rodzin, upowszechnianie aktywności artystycznej wśród dzieci i młodzieży, rehabilitację społeczną osób z niepełnosprawnościami.

Projekt realizowany jest w czterech obszarach: plastyka, piosenka, taniec oraz teatr, a motywem przewodnim w tym roku były podróże Małego Księcia, który przybywa z gwiazd na ziemię, by zrozumieć świat ludzi dorosłych oraz by pojąć prawdziwe piękno i sens miłości i aby znaleźć dla siebie przyjaciela. Na planecie zamieszkiwanej przez Małego Księcia oraz przez jego różę, którą chłopiec kocha i o którą się troszczy, nie ma zbyt wiele miejsca. Mały Książę opowiada nowopoznanemu przyjacielowi o swojej podróży na ziemię.

W tym roku, w profesjonalnych warunkach, na scenie teatralnej zaproponowano wspólną inscenizację utworu Antoine'a de Saint-Exupery'ego, wspólną, czyli poszczególne szkoły odpowiadały za opracowanie fragmentu, który na scenie złożono w całość. „Mały Książę" to utwór, w którym pod płaszczykiem baśni przekazuje treści o charakterze filozoficznym. Trudne zadanie stało więc przed nauczycielami odpowiedzialnymi za przygotowanie uczniów do występu. Musieli postarać się, aby mali artyści występujący na scenie wiedzieli, jak ważne i symboliczne znaczenie ma każda z odgrywanych scen opowieści o dojrzewaniu do miłości i przyjaźni, poświęceniu, wrażliwości i odpowiedzialności za drugą istotę. Punkt widzenia dziecka i jego mądre przemyślenia pokazują nieumiejętność rozumienia świata przez dorosłych, którzy nie potrafią cieszyć się życiem i jak powiedział Mały Książę „…są bardzo dziwni".

Wędrówka i przemyślenia chłopca przypominają, jak bardzo ważna jest umiejętność patrzenia na świat oczami dziecka, które niekoniecznie jest infantylne, może rozumieć rzeczy trudne.

Finał Prezentacji, który w tym roku odbył się na Małej Scenie Teatru Nowego w Łodzi. to także piękna wystawa prac plastycznych uczniów szkół i placówek specjalnych, pokazująca niezwykłe talenty osób z niepełnosprawnościami i głębokie zrozumienie przesłania utworu. To miejsce gościło już Prezentacje w 2012 roku, kiedy to wszystkie placówki kształcenia specjalnego zaprezentowały wspólną inscenizację baśni „Piękna i bestia".

W tym roku na przedstawieniu oprócz dziecięcej widowni obecni byli najważniejsi dla aktorów widzowie – rodzice. Nie wiadomo, czy to magia „Małego Księcia", teatru, czy magia talentu uczniów, ale wzruszenie ogarnęło całą widownię, nie tylko rodziców i nauczycieli, ale także dyrektorów szkół i placówek specjalnych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, Wydziału Edukacji urzędu Miasta Łodzi, który jest patronem przedsięwzięcia, organizacji i instytucji skupionych wokół problemów kształcenia i adaptacji społecznej dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

Widzów zachwycił nie tylko profesjonalizm oraz talent wykonawców, ale również scenografia, wprowadzająca widzów w magiczny świat doznań. Wykorzystane efekty komputerowe, sprawność techniczna, zmiany efektów i piękna muzyka, dopełniały magii przedstawienia. Na zakończenie przedstawienia widzów oczarował wspólny taniec trzynastu „Małych Książąt wykonany do piosenki Katarzyny Sobczyk. Widownia była nie tylko zachwycona, ale także wzruszona, a oklaskom nie było końca.

Najważniejszym celem, jaki osiągnęli organizatorzy było połączenie wysiłku wszystkich placówek specjalnych, uczniów, rodziców i nauczycieli w jedną, spójną całość. Widać było autentyczną, także emocjonalną integrację dzieci i środowiska skupionego wokół edukacji uczniów z niepełnosprawnościami.

Głównymi organizatorami Prezentacji były, jak co roku, cztery placówki: Szkoła Podstawowa Specjalna nr 128 , Szkoła Podstawowa Specjalna nr 176 , Szkoła Podstawowa Specjalna nr 168 oraz Zespół Szkół Specjalnych nr 2, a ich dyrektorzy dumni z osiągnięcia celu.

Przedstawienie zostało powtórzone 12 czerwca, także na Małej scenie Teatru Nowego im. Kazimierza Dejmka i mamy nadzieję, że znowu wzbudziło u widzów wiele emocji. Tegoroczne przedstawienie wykonali uczniowie

z jedenastu łódzkich placówek kształcenia specjalnego, a w promowaniu talentu uczniów szkół specjalnych pomogła telewizja TOYA, która zrealizowała materiał o tegorocznych Prezentacjach.

Relacja: Izabela Duczkowska – nauczycielka Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 168 w Łodzi

Zdjęcia: Dariusz Kulesza

Opracowanie: Jolanta Wojciechowska – konsultant w ŁCDNiKP

XXIII Liceum Ogólnokształcące
im. Armii Krajowej
94-047 Łódź, ul. Kusocińskiego 116
Dyrektor szkoły: Alicja Przanowska

Projekt „Rodzina Polonijna”

Setna rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości to okazja do radosnego świętowania podczas uroczystości patriotycznych, festynów, pikników i rozmaitych imprez kulturalnych. W XXXIII Liceum Ogólnokształcącym im. Armii Krajowej w Łodzi wydarzenie to zostało uczczone w wyjątkowy sposób. Szkoła została zaproszona przez Stowarzyszenie Wspólnota Polska do udziału w projekcie „Rodzina Polonijna” finansowanym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Projekt zatytułowany „Wielokulturowość Łodzi i Wilna w kontekście setnej rocznicy odzyskania przez Polskę i Litwę niepodległości” został zrealizowany wspólnie z Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Wilnie. Celem projektu było przybliżenie młodzieży tematu wielokulturowości Łodzi i Wilna, zapoznanie z bogatą historią obu miast ze szczególnym uwzględnieniem drogi Polski i Litwy do niepodległości, szukanie wspólnoty dziejów, promocja Łodzi i Wilna poza granicami kraju, integracja młodzieży obu szkół oraz doskonalenie przez nauczycieli języka polskiego i historii umiejętności metodycznych.

W listopadzie 2017 roku przyjechała do Łodzi z tygodniową wizytą grupa 23 uczniów i nauczycieli z Wilna. Realizacja założeń projektu rozpoczęła się od lekcji języka polskiego poświęconej tematyce wielokulturowości Łodzi. Uczniowie poznawali kulturę Polaków, Żydów i Niemców, analizowali wiersze Juliana Tuwima, pracowali z mapami Łodzi, tworzyli plakaty. Poznali także tradycję i historię szkoły, zwiedzili Izbę Patrona, spotkali się z Samorządem Szkolnym i Klubem Historycznym Armii Krajowej . W spotkaniu tym uczestniczył kurator oświaty, p. Grzegorz Wierzchowski. Obejrzeli również film A. Wajdy „Ziemia obiecana” i wzięli udział w dyskusji na jego temat. Odbyło się też spotkanie integracyjne

i prezentacja talentów. Dzień następny wypełniła lekcja historii poświęcona drogom Polski i Litwy do niepodległości , wizyta w Muzeum Tradycji Niepodległościowych oraz spacer po Manufakturze. Kolejny dzień goście spędzili na wycieczce po Łodzi. Odwiedzili między innymi Cmentarz Żydowski, cerkiew i pałace fabrykantów. Dzień piąty przeznaczony był na sesję naukową z udziałem wykładowców z Instytutu Historii Uniwersytetu Łódzkiego, Centrum Badań Żydowskich Uniwersytetu Łódzkiego i Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi. Po południu młodzież uczestniczyła w zajęciach w Centrum Dialogu im. Marka Edelmana. Ostatni dzień wypełniły warsztaty multimedialne, podczas których uczniowie tworzyli filmiki i prezentacje multimedialne ukazujące ich osobiste spojrzenie na Łódź.

Kolejna część projektu przewidywała przeprowadzenie dwóch konkursów- literackiego i plastycznego (w obu szkołach) oraz quizu historycznego (w XXXIII LO)poświęconego odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Zwycięzcą quizu historycznego został Mateusz Weiss. W konkursie plastycznym jury wybierało najlepsze plakaty upamiętniające stulecie odzyskania niepodległości przez Polską i Litwę. Autorkami najlepszych prac były Julia Sokolińska i Natalia Sarzała, miejsce drugie przypadło w udziale Julii Bambrych i Julii Banaszczyk oraz ex aequo Katarzynie Pawłowskiej. Konkurs Literacki „Młodzi piszą o Łodzi i Wilnie" dotyczył problematyki wielokulturowości i przeprowadzany był w dwóch kategoriach- poezja i proza. Pierwsze miejsce w kategorii poezja jury z Łodzi przyznało Mateuszowi Bieńkowskiemu, a w kategorii proza Kamili Zdyb. Jury w Wilnie przyznało dwie równorzędne nagrody w kategorii proza. Otrzymali je Izabela Bartoszewicz i Bartosz Borowski. Nie przyznano nagrody w kategorii poezja.

Następnym etapem realizacji projektu był wyjazd 23- osobowej grupy młodzieży i opiekunów z Łodzi do Wilna, który odbył się w marcu 2018 roku.

Uczniowie uczestniczyli w lekcji języka polskiego poświęconej wielokulturowości Wilna, oglądali film Andrzeja Wajdy „Kronika wypadków miłosnych", a po projekcji wzięli udział w dyskusji. Ważnym punktem programu była sesja naukowa z udziałem nauczycieli akademickich z Uniwersytetu Wileńskiego, która dotyczyła problematyki niepodległości Litwy i Polski oraz zagadnienia wielokulturowości. Młodzież poznała drogę Litwy do wolności, złożyła wizytę w Parlamencie Republiki

Litewskiej i spotkała się z posłami reprezentującymi mniejszość polską w tym kraju. Poznawaniu historii sprzyjała także wycieczka po urokliwym i pełnym śladów przeszłości Wilnie. Uczniowie odwiedzili między innymi Cmentarz na Rossie, uniwersytet oraz cerkwie i kościoły, z których słynie miasto, a także Muzeum Adama Mickiewicza. Równie ciekawa była wycieczka do Troków. Oprócz lekcji i wycieczek odbywały się spotkania integrujące młodzież z Łodzi i Wilna.

Zwieńczeniem projektu będą publikacje. Już teraz można na stronach internetowych XXXIII LO i Gimnazjum im. A. Mickiewicza oglądać relację z obu wyjazdów. Powstaną także albumy fotograficzne „Dotykamy historii" prezentujące poznane w ramach projektu miejsca związane z historią Polski i Litwy oraz wielokulturowością Łodzi i Wilna. Projekt zaangażował młodzież i nauczycieli z obu szkół, wyzwolił aktywność i pomysłowość. Dzięki wspólnym lekcjom, wycieczkom i warsztatom nawiązały się przyjaźnie i rozwinęły zainteresowania. Był to już drugi projekt zrealizowany wspólnie przez XXXIII LO w Łodzi i Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Wilnie i na pewno nie ostatni.

Opracowanie:
Alicja Przanowska – dyrektor XXXIII Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi

AKADEMIA TWÓRCZEGO DYREKTORA SZKOŁY PODSTAWOWEJ

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 29
im. Jana Kochanowskiego
90-338 Łódź, ul. Przędzalniana 70
Dyrektor szkoły: Elżbieta Jurek

Za chwilę będę dorosły i co dalej?

Cykl lekcji z doradztwa zawodowego, które odbywają się w Szkole Podstawowej nr 29 w klasie IIa

Ewa Mirska

Zazwyczaj dziewczynki, które są w klasie drugiej marzą, aby zostać piosenkarką, aktorką, fryzjerką lub sprzedawczynią. Chłopcy chcą być piłkarzem, strażakiem, policjantem. Życie bezlitośnie weryfikuje dziecięce marzenia. Aby odbyło się to bezboleśnie rodzice i wychowawca zorganizowali kilka zajęć przedstawiając jak bardzo atrakcyjne mogą być inne zawody.

Pierwsza przyszła pani Ania, mama Konrada, która we wspaniały sposób pokazała dzieciom na czym polega praca architekta. Uczniowie mogli obejrzeć zarówno prace wykonane tradycyjną metodą, na kalce, tuszem, jak i komputerowe wizualizacje nowych domów, wnętrz mieszkań. Każdy z nich wykonał również pod okiem fachowca szkic swojego pokoju. Dzieci oglądały zdjęcia ciekawych budowli z całego świata, zaprojektowane w różnych stylach architektonicznych. Na koniec zajęć zostały poczęstowane przez panią Anię, pysznymi, domowymi babeczkami.

Przetartym śladem podążyła pani Małgosia, mama Kamili, prezentując zawód farmaceuty. Uczniowie obejrzeli naczynia (słoiczki, miseczki, moździerze) używane w aptece do przygotowania leków recepturowych. Dowiedzieli się jak ogromna jest różnorodność rodzajów lekarstw i jak niebezpieczne może być ich zażywanie bez kontroli dorosłych. Wykonały również, pracując w grupach, krem do pielęgnacji rąk. Nie obyło się bez profilaktyki, która była dla dzieci wyjątkowo miła, bo otrzymały lizaki zapobiegające bólowi gardła.

Pan Tomasz, tato Natalii, jest właścicielem wypożyczalni sprzętów przeznaczonych do remontów domów i mieszkań. Przyszedł do naszej klasy dźwigając kilka wielkich toreb zapełnionych przeróżnymi narzędziami i sprzętem. Dzieciom bardzo podobało się urządzenie do szukania w ścianach rur i przewodów elektrycznych, przewód z małą kamerą, którą podglądaliśmy zawartość naszych szafek i tornistrów, urządzenie, dzięki któremu bez trudy każdy uczeń wygiął grubą rurę i wiele innych przyrządów, z którymi nie mamy do czynienia na co dzień. Pod kierunkiem pana Tomasza wykonały karmnik dla ptaków. Na zakończenie odbył się mini konkurs, w którym nagrodami były bardzo przydatne zestawy narzędzi dla dzieci.

W podobny sposób odbyły się spotkania ze stomatologiem, mamą Amelki, kierowcą MPK, tatą Patryka i archeologiem, tatą Julii i Jaromira.

Zajęcia przeprowadzane przez rodziców są bardzo miło przyjmowane przez dzieci. Uczniowie zadają mnóstwo pytań, co niewątpliwie świadczy o zainteresowaniu tematem. Odpowiedzi otrzymane na nurtujące ich zagadnienia na pewno pozostaną na długo w ich pamięci. Spotkania

z rodzicami pokazują, że każda praca może być niezwykle interesująca, jeśli tylko jest wykonywana z pasją.

A my nauczyciele cieszymy się, że rodzice tak chętnie z nami współpracują i poświęcają czas na przygotowanie zajęć i ich prezentacje.

Gorąco zachęcam nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej do podejmowania tego typu wyzwań. Każdy zawód jest godny uwagi, a dzieci klas I – III wcale nie są zbyt małe by zgłębiać wiedzę z dziedziny preorientacji zawodowej.

Ewa Mirska – wychowawczyni klasy II a SP 29 w Łodzi

Osoba rekomendująca:

Elżbieta Jurek – dyrektor szkoły

Co? Jak? Dlaczego?

Podsumowanie innowacji pedagogicznej opracowanej i realizowanej przez **Magdalenę Kawczyńską** w Szkole Podstawowej nr 29 w Łodzi

Dobiega końca trzeci rok innowacji pedagogicznej „Co? Jak? Dlaczego?", opracowanej przeze mnie jako cykl zajęć dla uczniów, poszerzających treści podstawy programowej z edukacji przyrodniczej. Zajęcia prowadziłam z moją klasą w formie dodatkowych spotkań pozalekcyjnych. Nasze cotygodniowe zajęcia były przygodą we wspólnym odkrywaniu wiedzy o świecie poprzez doświadczanie, badanie i eksperymentowanie. Pora więc na refleksję - czy udało się osiągnąć zaplanowane cele? Jakie umiejętności zdobyli uczniowie? Czy ich ciekawość świata jest siłą inspirującą do działania?

Każde zajęcia rozpoczynaliśmy od sformułowania ciekawego problemu z edukacji przyrodniczej dotyczący np. rozwoju roślin, zachowania zwierząt, zjawisk fizycznych, zdrowia. Tytuł innowacji „Co? Jak? Dlaczego? był pomysłem na formułowanie tematów zajęć w formie pytania kluczowego, wyzwalającego ciekawość uczniów i najlepszy moment do prób stawiania hipotez i planowania działań badawczych. Oto przykładowe tematy: Dlaczego przedmioty spadają – czyli co to jest siła grawitacji? Jak ciała przekazują sobie energię? Co to jest środek ciężkości i gdzie go szukać? Czy można zrobić z łyżki dzwon – czyli jak rozchodzą się dźwięki? Jak piją rośliny? Czy rośliny odbywają podróże? Jak rośliny znajdują drogę do światła? Dlaczego boli nas gardło i mamy katar? Czy grzyby rosną tylko w lesie?

Do rozwiązań dochodziliśmy wykonując doświadczenia i eksperymenty. Wyniki obserwacji służyły formułowaniu wniosków i szukaniu sposobów wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce. Uczniowie aktywnie uczestniczyli w zajęciach, chętnie podejmowali działania proponowane przez nauczyciela, sugerowali własne tematy zajęć.

Do doświadczeń wykorzystywaliśmy ogólnodostępne przedmioty takie jak butelki, słomki do napojów, różne pojemniki, sznurki, szczotki, łyżki, piłki i wiele innych. Zajęcia odbywały się w sali lekcyjnej, a także poza szkołą, na wycieczkach podczas, których uczniowie wykonywali obserwacje przyrodnicze w naturalnym środowisku.

Oprócz wcześniej zaplanowanych tematów zrealizowaliśmy też takie, które zaproponowali uczniowie np. Jak zrobić gumowe jajko? Czy ryż ma dużo siły? Jak oszukać nasze zmysły – czyli złudzenia optyczne? Chętnie dzielili się oni wiedzą i umiejętnościami, prezentując kolegom doświadczenia, które sami przygotowali. Świetnie radzili sobie jako „mali naukowcy" pokazując doświadczenia dzieciom z przedszkola oraz towarzyszącym im rodzicom podczas dni otwartych w szkole.

Działaniom dzieci towarzyszyły pozytywne emocje. Zajęcia wyzwalały w nich ekscytację w oczekiwaniu na wynik doświadczenia i zadowolenie z trafności przewidzianych przez nich efektów. Panujący na zajęciach radosny nastrój zabawy sprawiał, że wiedza wykraczająca poza podstawę programową przewidzianą dla klas I-III „wchodziła do głowy" mimochodem.

Moim celem było inspirowanie dzieci w rozwijaniu ich ciekawości świata i zainteresowania naukami przyrodniczymi. Myślę, że osiągnęłam ten cel. Przekonanie to opieram na obserwacji zaangażowania uczniów podczas zajęć i ich postawy badawczej, którą mocno sami podkreślają, nazywając się małymi badaczami. Wielu uczniów tej klasy, bez strachu, każdego roku brało udział w Ogólnopolskim Konkursie Nauk Przyrodniczych „Świetlik", poświęcając czas na przygotowanie się do niego i poszerzanie swojej wiedzy.

Klasa, z którą odbyłam podróż w świat odkrywania zjawisk przyrody, to gromada wesołych dzieci, które chętnie podejmują różne szkolne wyzwania, śmiało stawiają problemy badawcze, potrafią zachwycać się pięknem przyrody. Potrafią ze sobą współdziałać, wymieniać spostrzeżenia, wspólnie dochodzić do wiedzy, która daje satysfakcję i radość działania.

Osoba rekomendująca:

Elżbieta Jurek – dyrektor szkoły

Mały Szef Kuchni
Marta Grzelak

Na przestrzeni ostatnich kilku lat można zauważyć tendencję dotyczącą wzrostu zainteresowania kulinariami. Odzwierciedla się ona coraz większą ilością programów a nawet kanałów o gotowaniu. Nic zatem dziwnego, że dorosłym coraz bardziej podoba się sztuka kulinarna, a dzieci chcą również próbować swoich sił w kuchni. Trzeba jednak robić to mądrze i zdrowo.

W Szkole Podstawowej nr 29 w Łodzi postanowiono rozwijać kulinarne talenty. Z inicjatywy pani Izabeli Pewniak powstała innowacja pedagogiczna – Mały Szef Kuchni, która kontynuowana była przez panią Martę Grzelak. Zajęcia skierowane zostały do najmłodszych uczniów, prowadzone od klasy pierwszej do trzeciej w latach 2014 - 2017.

Najlepszym sposobem na wypracowanie dobrych nawyków żywieniowych jest świetna zabawa. W zajęciach wraz z dziećmi uczestniczyli rodzice, którzy również mogli pochwalić się swoimi umiejętnościami. Mały Szef Kuchni sprawił, że jedzenie owoców i warzyw nie było smutnym obowiązkiem lecz znakomitą frajdą. Przy okazji uczniowie mogli nauczyć się wielu czynności, takich jak obieranie, krojenie, gotowanie, a także przygotowanie i posprzątanie „warsztatu pracy". Młody wiek uczestników nie przeszkodził w bezpiecznym korzystaniu z różnych sprzętów kuchennych, np. z blendera, gofrownicy, sokowirówki.

W trakcie comiesięcznych spotkań dzieci poznawały czym są wartości odżywcze, witaminy, minerały, a przede wszystkim, gdzie je znaleźć. Było to niezwykle ważne, ponieważ współcześni uczniowie są dosłownie bombardowani cukrem i tłuszczem w pięknych i zachęcających opakowaniach. Jednakże absolwenci Małego Szefa Kuchni potrafią dokonać dobrych wyborów żywieniowych i wiedzą, co tak naprawdę powinniśmy jeść, by być zdrowym.

Mały Szef Kuchni to nie tylko „pichcenie” w stołówce szkolnej. W ramach innowacji uczniowie odwiedzili kopalnię soli w Kłodawie i dowiedzieli się jak wydobywana jest podstawowa przyprawa. Młodzi kucharze podczas warsztatów w Zagrodzie Młynarskiej w Uniejowie poznali również jak powstaje mąka. Mogli także spróbować swoich sił w przygotowaniu podpłomyków wypiekanych w zabytkowym piecu.

Prowadząc zajęcia kulinarne ogranicza nas tylko nasza wyobraźnia. Nie potrzeba nam profesjonalnego sprzętu - wystarczy, żeby było kolorowo i pomysłowo. Podczas zajęć uczniowie bardzo chętnie przygotowywali rozmaite sałatki warzywne i owocowe, tworzyli piękne kompozycje na talerzu z warzyw i owoców, które znikały zjedzone w mgnieniu oka. Zamienialiśmy przesłodzone gofry na owocową bombę witaminową, popijaliśmy soki i koktajle, lepiliśmy pierogi i zagniataliśmy ciasto na kluski leniwe. Uczniowie z ogromnym zaangażowaniem ozdabiali marmurkowe jajka na twardo i baby wielkanocne.

W szkole, podczas Dni Otwartych częstowali kanapeczkami z pastą jajeczną lub rybną opowiadając gościom o dobroczynnych właściwościach Omega 3 i 6. Zwieńczeniem kulinarnych zmagań był rodzinny grill w zdrowym wydaniu.

Zajęcia kulinarne dla dzieci są niesamowitą okazją do integracji grupy, przekazania wiedzy w nietypowy sposób i przede wszystkim promowania zdrowego trybu życia. Uczniowie dzięki nim stają się bardziej samodzielni i chętniej podejmują się wykonywania swoich domowych obowiązków. Warto zatem zacząć prowadzić je jak najwcześniej.

Marta Grzelak *– nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej w Szkole Podstawowej nr 29 w Łodzi*

Osoba rekomendująca: Elżbieta Jurek – dyrektor szkoły

Innowacyjne lekcje otwarte dla uczniów klas 7 i nauczycieli języka rosyjskiego szkół podstawowych

Kamil Dyjankiewicz

1). Pierwszy raz i to z takim sukcesem! Bo właśnie 15 grudnia uczniowie klas siódmych, mimo zimowego i śnieżnego wieczora, zechcieli powrócić do szkoły by wziąć udział w pierwszej lekcji języka rosyjskiego, w całości z wykorzystaniem TIK. Uczniowie nie wiedzieli, czego się mogą spodziewać, poza tym, że będą mogli legalnie i bez żadnych konsekwencji używać swoich komórek w czasie zajęć. I nie mylili się. Temat lekcji i sposób jej przeprowadzenia całkowicie zaskoczył nastolatków. Podczas godzinnych zajęć młodzież uczyła się i zapamiętywała części ciała człowieka z wykorzystaniem Aktywnej tablicy, na której m.in. wykonywała ciekawe ćwiczenia interaktywne i grała w kalambury.

Największą jednak frajdą było sczytywanie smartfonami haseł zaszyfrowanych kodami QR i test z Kahoot! Na koniec zajęć cała grupa, wraz z obecnymi nauczycielami, zatańczyła i zaśpiewała piosenkę „Głowa, ramiona, kolana, palce” – oczywiście po rosyjsku.

Scenariusz lekcji został zgłoszony do konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej „Nauczyciel-Innowator”.

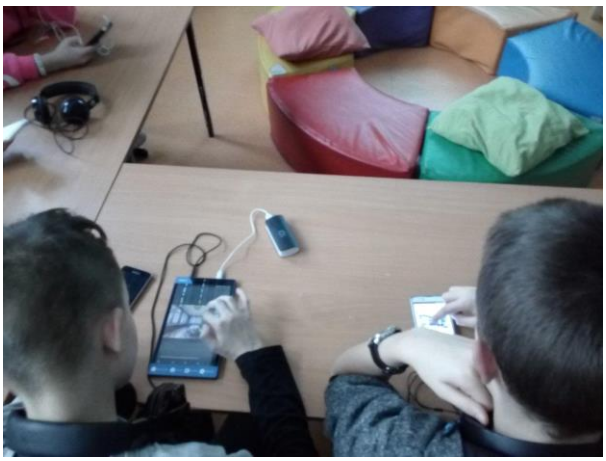

2). Wydawać by się mogło, że w piątkowe popołudnie, po lekcjach, kiedy prószy śnieg za oknem, uczniowie klas siódmych najchętniej spędziliby czas przy komputerze, przed telewizorem lub po prostu z przyjaciółmi.

Nic bardziej mylnego! Właśnie ten czas młodzież zechciała spędzić w szkole, by uczestniczyć w kolejnej dodatkowej lekcji z TIK.

Tym razem wybraliśmy się w podróż Koleją Transsyberyjską przy użyciu swoich smartfonów i słuchawek. Na początku jednak nie obyło się bez problemów technicznych. Jednemu uczniowi nagle zaczął się rozładowywać telefon, innemu nie działał Internet, a jeszcze inny miał problem z zalogowaniem się do programu Nearpod.

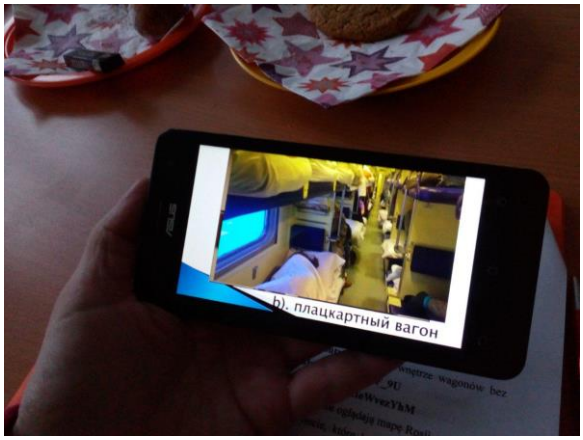

Niejeden złośliwy powiedziałby, że lepiej na lekcjach używać stare metody nauczania. Mnie się jednak wydaję, że pani z podręcznikiem na środku sali to jednak już przeszłość. Dlatego nie zważając na trudności, nie poddałem się, pomogłem siódmoklasistom rozwiązać problemy i z opóźnieniem, ale rozpoczęliśmy lekcję. Zaproponowany przeze mnie sposób pracy, metody i użyte aplikacje bardzo spodobały się nie tylko uczniom, ale obecnym również zaproszonym nauczycielom, którzy aktywnie włączyli się w zajęcia. Po lekcji zaś dopytywali się, skąd biorę pomysły na takie lekcje, ile czasu zajmuje mi ich przygotowanie i czy tak wygląda moja codzienna praca w szkole. Powiedziałem, że większość lekcji prowadzona jest przy użyciu nowoczesnych technologii, gdyż uczniom się to podoba, a poza tym nauka przez zabawę daje rewelacyjne wyniki edukacyjne. Uczniowie z lekcji byli bardzo zadowoleni, co potwierdziła wypełniona przez nich Interankieta. Wszyscy ocenili zajęcia bardzo wysoko. Najbardziej podobało im się to, że mogli indywidualnie włączać materiał z Youtube i nie przeszkadzając sobie wzajemnie słuchać zawartego tam materiału oraz układanie puzzli online. Niejednej osobie przypomniały się przy tym czasy dzieciństwa. Dla mnie to radość, kiedy uczniowie opuszczają lekcje zadowoleni. Poza tym, staram się jak mogę, aby popularyzować tak mało popularny język rosyjski.

Co ciekawe, choć II język obcy wybiera się dopiero w klasie siódmej, to uczniowie młodszych klas pytają mnie, kiedy będą mogli się jego uczyć. Jak widać, „dobre wieści” szybko się przenoszą. To bardzo miłe. Nie ma bowiem lepszej reklamy, niż opinie innych osób. Dlatego od razu po lekcji podzieliłem się swoimi spostrzeżeniami na swoim blogu, co również wzbudziło duże

zainteresowanie. A czym? Tym, że są tacy nauczyciele, którym się chce w sposób niecodzienny i niekonwencjonalny urozmaicać swoim uczniom jednostki lekcyjne.

Scenariusz lekcji został zgłoszony do konkursu ogłoszonego przez www.multimediawszkole.pl, pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Ministerstwa Cyfryzacji pod hasłem: *Klasa ze snów* w kategorii *Konkurs metodyczny*.

Lekcja do konkursu została wyróżniona w 8 edycji Ogólnopolskiego Konkursu Artystycznego "Klasa ze snów" w kategorii Konkurs Merytoryczny (czyli lekcja z wykorzystaniem TIK). Poniżej link do strony konkursu.
www.klasazesnow.pl

Kamil Dyjankiewicz – nauczyciel języka rosyjskiego w Szkole Podstawowej nr 29 w Łodzi

Osoba rekomendująca:

Elżbieta Jurek – dyrektor szkoły

CZYTOMANIACY
w Szkole Podstawowej nr 29 w Łodzi
Agnieszka Sobolewska

We współczesnym świecie słowo drukowane ma poważnych konkurentów – młody człowiek zamiast wstąpić do biblioteki (która straszy regałami pełnymi książek), woli spędzać czas serfując po Internecie, siedząc przy komputerze, czy wpatrując się w swój smartfon. Pogarszające się statystyki czytelnicze, wzywają do różnorodnych działań promujących czytelnictwo; do przypominania, jak wielką rolę w rozwoju człowieka pełni książka. Biblioteki muszą ewoluować – zmienia się ich rola i wygląd oraz sposoby przyciągania nowych czytelników. Ludzie, którym zależy na wychowywaniu i rozwoju społeczeństwa, podejmują różnorodne działania, których celem jest zachęcenie do czytania jak największej liczby osób. I choć ogólnopolskie statystyki nie są zbyt optymistyczne, **nauczyciele i uczniowie z SP nr 29 nie poddają się! Dla nich nie ma rzeczy niemożliwych – stworzyli raj dla Czytomaniaków i dla tych, którzy wkrótce nimi zostaną**. Tutaj nie trzeba nikogo przekonywać, że warto sięgać po książkę, tutaj każdy uczeń zna i korzysta z **PORADNIKA MOCNEGO CZYTELNIKA** (autorstwa Elżbiety Jurek – dyrektora szkoły):

- ✓ Pierwsza rada sroga, nie szukaj w książce wroga.
- ✓ Druga ma z nią związek, nie traktuj książki jak przykry obowiązek.
- ✓ Dostosuj książkę do nastroju i upodobania, a znajdziesz przyjemność czytania.
- ✓ Skoncentruj się na fabule, a zrozumiesz Anię, Zenka czy Ulę.
- ✓ Dostosuj czcionkę i grubość do możliwości, abyś nie stracił cierpliwości.
- ✓ Przekaż swoją o książce wiedzę koleżance i koledze.
- ✓ Czerp z książek bogactwo słowa, a nie będzie z ciebie niemowa.
- ✓ Z książek przeczytanych przekroju zobaczysz postęp swojego rozwoju.
- ✓ Bycie z książką w zgodzie, to tak jak życie w tajemniczym ogrodzie.
- ✓ Jak z niechęcią do książki sobie poradzisz, to ona cię nigdy nie zdradzi.

Nauczyciele i uczniowie chętnie angażują się w różnorodne akcje promujące czytelnictwo, a powyższy Poradnik jest efektem wieloletnich działań, na gruncie których wyrastają kolejne pokolenia Czytomaniaków. Uczniowie naszej szkoły są dowodem na to, że młodzi ludzie wciąż lubią czytać i działać! To oni stworzyli listę książek, które zostały zakupione do biblioteki szkolnej – swoje propozycje wrzucali do Samorządowej Teczki Pomysłów, wpisywali na listę Książkowych Życzeń w bibliotece i klasach

polonistycznych. Te propozycje stały się podstawą do realizacji rządowych programów: Książki naszych marzeń i Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

A kto może młodego człowieka zachęcić do czytania? Raczej nie nauczyciel, bo on kojarzy się z przymusową lekturą, ale jak kolega czy koleżanka opowie i poleci ciekawą książkę, to zupełnie co innego… Dlatego poloniści co roku organizują międzyklasową akcję „Lubię czytać", podczas której uczniowie prezentują ulubione książki spoza kanonu lektur. Echem tej akcji są częste wizyty w bibliotece szkolnej i znikające z półek książki. A jeżeli ktoś chciałby poczytać w trakcie długich przerw – nie ma problemu! Stworzyliśmy w szkole przytulne i wygodne Kąciki Mola Książkowego – jeden na szkolnym korytarzu, drugi w bibliotece. W każdym Kąciku stoi regał z książkami, które podarowali uczniowie – i maluch, i starszak znajdzie tu coś dla siebie. Uczniowie podejmują również działania pod hasłem: „Poczytaj mi kolego!" - są to akcje głośnego czytania dla najmłodszych.

Każdy może też sprawdzić swoje kompetencje czytelnicze, biorąc udział w konkursach: o tytuł Mistrza Lektur, o tytuł Mistrza Pięknego Czytania, na pierwszy rozdział swojej książki, czy też może wykazać się artystycznie w konkursie związanym z ilustracją do książki albo zaprojektować okładkę ulubionej lektury.

Od lat przeprowadzamy również Szkolną Akcję Promującą Czytelnictwo, w tym roku pod hasłem: „TY – DZIEŃ CZYTELNICTWA". Podczas tej akcji cała szkoła angażuje się w różnorodne działania. Uczniowie przygotowują plakaty na temat Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich, biorą udział w warsztatach prowadzonych przez wydawnictwo Akapit Press, spotykają się z autorami, czy wychodzą na zajęcia czytelnicze do zaprzyjaźnionej Miejskiej Biblioteki nr 5. W bibliotece szkolnej odbywa się wtedy kiermasz nowości wydawniczych.

Promując czytelnictwo, nie ograniczamy się tylko do przestrzeni szkoły – angażujemy się również w akcje organizowane przez miasto i inne instytucje. Podczas Łódzkich Obchodów Międzynarodowego Dnia Książek i Praw Autorskich bierzemy udział w Wiecu Ludzi i Książek, gdzie manifestujemy swoje zainteresowanie książką i czytaniem oraz prezentujemy autorskie przedstawienie pt. „Czytomania" - przygotowane przez szkolne koło teatralne. Współpracujemy też z Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką, korzystając z jej oferty zajęć dla dzieci i młodzieży, a także chętnie uczestniczymy w imprezach czytelniczych organizowanych przez tę placówkę w różnych miejscach w Łodzi, np. w Ogrodzie Botanicznym: spotkanie dla dzieci ze szkół podstawowych z Łodzi i województwa podsumowujące XV Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom - „Dawno, dawno temu… też czytano dzieciom – CZYTANIE JEST OK!".

Mimo że koniec roku zbliża się już wielkimi krokami, my jeszcze nie myślimy o wakacjach – realizujemy zadania klubu czytelniczego, działającego w ramach projektu CEO – „PoczytajMY"; przygotowujemy się też do czerwcowych wyzwań – weźmiemy udział w ogólnopolskiej akcji masowego czytania oraz w akcji ***Noc Bibliotek***. Zaplanowaliśmy sporo atrakcji czytelniczych, zaprosiliśmy ciekawych gości, słowem – będzie się działo!...

Życie nie powinno polegać na gromadzeniu gadżetów, pogoni za pieniędzmi czy „gapieniu" się w ekran monitora; ale na poszukiwaniu dobrych wzorców, wartości, odkrywaniu nowych światów - a takie możliwości daje obcowanie z książką!

Podejmując wszelkie akcje czytelnicze w naszej szkole, chcemy sprawić, aby czytanie książek nie kojarzyło się tylko z nudnym obowiązkiem. Wierzymy, że warto podejmować takie działania, choćby po to, żeby ci, którzy na co dzień czytają, zobaczyli, że nie są jedyni; a ci, którzy tego nie robią, mieli okazję spróbować; żeby uwierzyli, że książka rozwija, uczy, daje chwile wytchnienia i rozrywki, pozwala rozumieć siebie i innych. Wspólne czytanie, wymienianie się wrażeniami z przeczytanej lektury, pozwala tworzyć więzi, integruje grupę, wyklucza samotność. Chcemy, aby w naszej szkole różnorodne inicjatywy, stwarzające przestrzeń, w której można się rozwijać, realizować pasje, nie pojawiały się tylko od wielkiego święta, ale tworzyły naszą codzienność, były czymś bliskim i naturalnym.

Uczniowie SP 29 wiedzą, że jeżeli chcą pięknie mówić, rozumieć otaczający ich świat i zamieszkujących go ludzi - muszą obcować z książką. Dlatego zachęcamy wszystkich do czytania!

Agnieszka Sobolewska *– nauczyciel - bibliotekarz w Szkole Podstawowej nr 29 w Łodzi*

Osoba rekomendująca:

Elżbieta Jurek – dyrektor szkoły

Współpraca z Fundacją JiM
Joanna Woźniak

Zaczęło się od ….……

Po obejrzeniu filmu „Cudowny chłopak" uznałam, że uczniowie naszej szkoły powinni poznać historię Auggie`go, by zrozumieć co czują niektórzy koledzy, których spotykają na szkolnym korytarzu i oswoić się z „dziwnymi" zachowaniami tych, którzy w naszej szkole posiadają orzeczenie o szkolnictwie specjalnym. W marcu po uzyskaniu aprobaty pani dyrektor, Elżbiety Jurek, cała szkoła udała się do Kina Charlie na seans. Reakcje dzieci po obejrzeniu były zaskakujące - ze łzami w oczach opuszczali salę kinową… Film stał się pretekstem do ważnych dyskusji na lekcjach wychowawczych na temat tolerancji i niepełnosprawności.

Kwiecień miesiącem autyzmu - to hasło zainspirowało mnie do podjęcia współpracy z Fundacją działającą na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych ze spektrum autyzmu i zespołu Aspergera jaką jest Fundacja „JiM" (Jaś i Małgosia), która swą siedzibę ma w Łodzi na ulicy Tatrzańskiej 105.

Już w ubiegłym roku poruszaliśmy szeroko temat tolerancji, potrzeb osób z autyzmem. „Zaświeciliśmy na niebiesko".

Ważnym wydarzeniem było zorganizowanie spotkania naszych uczniów z rodzicami chłopca z autyzmem. Odpowiadali na pytania, rozwiewając liczne wątpliwości i niepokoje dotyczące zachowań dzieci ze spektrum autyzmu.

Stworzyliśmy salę symulacyjną (silne, rażące światło, rękawice bokserskie na dłoniach, którymi należało trafić klockami do otworów, maska p/gaz na twarzy, na uszach słuchawki z wibrującą, głośną muzyką, na plecach grube, ciężkie okrycie), do której wchodzili nasi uczniowie, doświadczając trudów z jakimi na co dzień zmagają się zmysły autysty. Było to niesamowite doświadczenie dla wszystkich… tak uczniów jak i nauczycieli. Od tej pory zwiększyła się tolerancja i zrozumienie dla zachowań chłopca. Uczeń dziś nie ma żadnych problemów z funkcjonowaniem w szkole, jest akceptowany i wspierany przez kolegów.

We współpracy z Fundacją wypuściliśmy w niebo 800 niebieskich balonów.

W tym roku wraz z wychowawcami klas 6 postanowiliśmy, że w ramach realizowania w Szkole Podstawowej nr 29 w Łodzi programu „Integracja – Tolerancja", weźmiemy czynny udział w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Fundacji JiM.

W dniach 14 i 15 kwietnia, obie klasy uczestniczyły we wspólnych zajęciach. Zarówno jednego jak i drugiego dnia, uczniowie zostali podzieleni na dwie grupy. Jedna z nich uczestniczyła w zajęciach lepienia z gliny, a druga

w tworzeniu biżuterii. Podczas spotkania uczniowie mieli okazję zintegrować się z młodzieżą jak i dorosłymi osobami, które są niepełnosprawne. Uczniowie naszej szkoły mogli uczyć się akceptacji, otwartości na innych, poszerzać wiedzę i umiejętności, uczyć się kontaktu z osobami o różnych rodzajach niepełnosprawności.

Głównym celem współpracy z Fundacją jest kształtowanie postaw społecznych u uczniów w wieku szkolnym wobec osób z niepełnosprawnością, uświadomienie dzieciom, że osoby z niepełnosprawnością to są tacy sami ludzie jak wszyscy inni, odgrywający ważną rolę w społeczeństwie, zintegrowanie osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku szkolnym, pokazanie uczniom wartości takich jak tolerancja, akceptacja, wyrozumiałość, szacunek, wrażliwość. Zapoznanie uczniów z twórczością osób niepełnosprawnych oraz w eliminowanie zachowań agresywnych w stosunku do osób z niepełnoprawnością.

Podejmując współpracę z Fundacją „Jaś i Małgosia" pragniemy pokazać uczniom, że ludzie różnią się od siebie, ale to nie znaczy, że są gorsi od innych. Zależy nam na budowaniu od najmłodszych lat przyjaznego stosunku do osób z niepełnosprawnością, aby uczniowie nauczyli się tolerować innych i różniące się od tych zdrowych - wyglądem czy zachowaniem.

Nasza wizyta w fundacji zakończyła się rozmową z rzecznikiem do spraw osób niepełnosprawnych, zwiedzeniem wszystkich pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia dla dzieci i młodzieży w fundacji oraz rozmowy przy herbacie i pysznym torcie.

Joanna Woźniak – nauczyciel wspierający chłopca ze spektrum autyzmu

Osoba rekomendująca:

Elżbieta Jurek – dyrektor szkoły

W *Poszukiwaniu Mistrza* o projekcie słów kilka

Agnieszka Puta

Od sześciu lat ŁCDNiKP zaprasza samorządy szkolne do projektu, zachęcając młodzież do wyboru nauczyciela mistrza, który, jak mówi regulamin, inspiruje ich do rozwoju w różnych dziedzinach.

Gdy po raz pierwszy trafił w moje ręce regulamin projektu biłam się z myślami. Nauczyciel mistrzem? Ale jak to? Tytuł mistrza zobowiązuje!!! Mistrz to ktoś o niepodważalnym autorytecie, wyróżniający się, wzór do naśladowania! Mistrz jest zdecydowanie lepszy od innych w jakiejś dziedzinie. Każdy chyba ma swojego mistrza, ale mistrzowie nie żyją tak po prostu wśród nas. Czytamy ich książki, analizujemy badania, podziwiamy odwagę i osiągnięcia. Uczymy się od nich, biorąc udział w konferencjach, szkoleniach. Mistrz na szkolnym korytarzu? Na wywiadówce z rodzicami? Wycinający nocami literki do napisów, czy malujący dekorację do przedstawienia? I taka zwykła myśl: *A jak mnie wybiorą uczniowie? Zapadnę się pod ziemię. Gdzie mi do mistrza!* Czyż nadanie takiego tytułu nauczycielowi nie jest równoznaczne z powiedzeniem innym nauczycielom: „Jesteście gorsi”? Nie jest.

Kiedy nauczyciel ma wątpliwości, powinien porozmawiać z uczniami. Bo przecież to właśnie dzieci dostrzegły, że król jest nagi. Podczas godziny wychowawczej zapytałam, jakie cechy powinien mieć mistrz. Błyskawicznie powstała mapa myśli z cechami ideału. (Co też metodycy z ŁCDNiKP sobie wyobrażali? Przecież nikt nie sprosta takim wymaganiom... Nikt!) Kolejne nieśmiałe, podszyte wątpliwościami pytanie: *Znacie jakichś mistrzów?* Liczyłam na ciszę. A tu lawina propozycji – *Lewandowski, moja mama, mój tata, moja babcia, dziadek, mój starszy brat, Kasia z Va, pani od przyrody, pan Krzyś*... i wiele, wiele innych.

Tak, kiedy myślisz, że coś nie ma sensu – porozmawiaj z dziećmi. Moim uczniom projekt bardzo się spodobał, uznali, że szkoła musi do niego przystąpić. Pojawił się tylko jeden problem – *Jak to JEDEN nauczyciel-mistrz? Nie możemy zgłosić kilku?*

W ten sposób 4 lata temu Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi przystąpiła do projektu *W poszukiwaniu mistrza* i czeka z niecierpliwością na kolejną edycję. Poszukując mistrza, samorząd uczniowski i jego opiekunowie poszukiwali najlepszej formy „poszukiwania”.

Stałym elementem, zgodnie z wymaganiami projektu, są godziny wychowawcze podejmujące tematy *Kim jest mistrz? Kto jest dla mnie autorytetem? Rozmawiamy o wartościach i wzorach do naśladowania. „Nauczyciel-mistrz” jaki jest?* To kluczowy, bardzo ważny element realizacji

zadania. Zależy nam, by uczniowie uświadomili sobie, że wybory nauczyciela-mistrza nie są wyborami „najfajniejszego" nauczyciela, plebiscytem popularności. Każdego roku na przełomie listopada i grudnia rozmawiamy w klasach na te tematy. Dzięki temu poznajemy oczekiwania uczniów wobec nauczyciela-wychowawcy, nauczyciela-przedmiotowca, ich pasje, autorytety, marzenia.

Po wprowadzeniu teoretycznym czas na działania praktyczne – jak przeprowadzić głosowanie na nauczyciela-mistrza? W naszej szkole wypróbowaliśmy kilka sposobów:

- Głosowanie na nauczycieli. W dniu wyborów uczniowie na karteczkach wpisywali nazwiska nauczycieli do tytułu mistrza.
- Uczniowie zgłaszali propozycje nauczycieli. Samorząd zamieszczał nazwiska na liście do głosowania.
- Uczniowie przygotowali prezentacje swoich kandydatów: wesołe wierszyki, poważne przemówienia, świetne argumenty, prezentacje multimedialne, piosenki.
- Kampania promująca nauczycieli-mistrzów. Uczniowie nagrali filmy o swoich mistrzach, przygotowali ulotki, plakaty.

Angażujemy uczniów w kampanię. Szukają oni pomysłów jak przekonać innych, że ich kandydat jest najlepszy. Uczą się sztuki prezentacji, kreatywności, przedsiębiorczości. Robią to samodzielnie i w tajemnicy przed swoimi mistrzami. Czasami pomagają rodzice, starsze rodzeństwo, nauczyciele. Po kampanii, odbywa się głosowanie. Tajne. Powszechne. Równe. Bezpośrednie.

Czy warto przystąpić do projektu? Poszukajmy odpowiedzi z rożnych perspektyw.

Perspektywa ucznia:

Tak – są nauczyciele w naszej szkole, dzięki którym dostaję skrzydeł, mogę im zaufać, dbają o mnie i dostrzegają moje mocne strony.

Perspektywa nauczyciela:

Tak – uczniowie doceniają to, co robię. Moja praca ma sens.

Perspektywa szkoły:

Nasz nauczyciel został doceniony. Promujemy szkołę. Mamy pozytywną informację zwrotną. Nasi uczniowie prezentują się w środowisku lokalnym.

Perspektywa ŁCDNiKP:

Mamy fantastycznych uczniów i nauczycieli!

Możemy nie wierzyć, że w szkole mamy mistrzów. Możemy mieć wysokie wymagania co do siebie i innych nauczycieli. Ale czy nie lepiej umożliwić uczniom wyrażanie opinii na temat swoich pedagogów? Zaufać. Przełamać granice. Pozwolić się poznać, czasem dając dostęp do życia prywatnego i swoich pasji? Bo przecież nauczyciel to też człowiek i mój mistrz.

Nasi uczniowie wybrali nauczycieli-mistrzów:

2015 – nauczyciel przyrody pani Jagna Alabrudzińska

2016 – nauczyciel języka polskiego pani Agnieszka Puta

2017 – nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej i wychowania fizycznego pani Agata Pietrzak

2018 – dyrektor szkoły pani Elżbieta Jurek

Nie bójcie się być Mistrzami dla swoich uczniów!

... mistrz nie jest kimś, kto czegoś uczy; mistrz to ktoś, kto zachęca ucznia do dołożenia wszelkich starań, aby odkrył to, o czym już wie. (Paulo Coelho)

Rekomendacja i opracowanie:

Agnieszka Puta – nauczyciel języka polskiego, opiekun Samorządu Uczniowskiego w Szkole Podstawowej nr 29 w Łodzi

ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

90-142 Łódź, ul. Kopcińskiego 20
Dyrektor Centrum: Janusz Moos

OŚRODEK DOSKONALENIA SZKOLNYCH SYSTEMÓW EDUKACJI

Wojewódzkie Konkursy Przedmiotowe
Teresa Dąbrowska

11 kwietnia 2018 r. odbyło się uroczyste podsumowanie tegorocznych dwudziestu Wojewódzkich Konkursów Przedmiotowych organizowanych przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego na zlecenie Łódzkiego Kuratora Oświaty:

- **dla uczniów szkół podstawowych (pięć konkursów)**

Przedmiot	**Przewodniczący Wojewódzkich Komisji Konkursowych (doradcy metodyczni i konsultanci ŁCDNiKP)**
język polski	Ewa Sztombka
język angielski	Aneta Jachimowska
język niemiecki	Ewa Ciemnicka
historia	Ewa Wiercińska-Banaszczyk
matematyka	Kazimierz Żylak

- **dla uczniów gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów (15 konkursów)**

Przedmiot	**Przewodniczący Wojewódzkich Komisji Konkursowych (doradcy metodyczni i konsultanci ŁCDNiKP)**
język polski	Danuta Górecka
język angielski	Sławomir Jaraszkiewicz
język niemiecki	Ewa Ciemnicka
język rosyjski	Katarzyna Stępień

język francuski	Włodzimierz Glamaciński
historia	Ewa Wiercińska - Banaszczyk
matematyka	Danuta Węgrowska
fizyka	Andrzej Melson
chemia	Małgorzata Kozieł
biologia	Jacek Pachelski
geografia	Ewa Wilczyńska
informatyka	Sławomir Szaruga
plastyka	Aldona Danielewicz - Malinowska
muzyka	Aldona Danielewicz - Malinowska
WOS	Barbara Wrąbel

Ogółem do konkursów zostało zgłoszonych 30104 uczniów, w tym: 11515 ze szkół podstawowych (SP) i 18589 z gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów (G).

Spośród uczestników eliminacji wyłoniono z SP 184 finalistów i 94 laureatów (najwięcej z języka angielskiego – 21, z języka polskiego – 20, z języka niemieckiego – 18), a z G 369 finalistów i 267 laureatów (najwięcej z matematyki – 40 i z języka angielskiego – 33).

W konkursach dla uczniów szkół podstawowych największy sukces odniosła uczennica, która otrzymała tytuł laureata 2 konkursów i tytuł finalisty 1 konkursu.

Natomiast w konkursach dla uczniów gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów „mistrzem" został uczeń, który otrzymał tytuł laureata z 4 konkursów i uczeń, który otrzymał tytuł laureata w 3 konkursach i tytuł finalisty w 1 konkursie.

Wszystkim uczestnikom zmagań konkursowych i ich nauczycielom opiekunom serdecznie gratulujemy efektów oraz życzymy satysfakcji.

Opracowanie i koordynacja:

Teresa Dąbrowska – wicedyrektor ŁCDNiKP

OŚRODEK DOSKONALENIA SZKOLNYCH SYSTEMÓW EDUKACJI. PRACOWNIA EDUKACJI HUMANISTYCZNEJ

XI edycja Ogólnołódzkiego Konkursu Poezji Rosyjskiej

Katarzyna Stępień
Marzena Kurek

23 lutego 2018 roku odbyła się **XI edycja Ogólnołódzkiego Konkursu Poezji Rosyjskiej** pod tytułem: „Poeci rosyjscy i ich przekłady na język polski". Konkurs rokrocznie organizowany jest przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego we współpracy z łódzkimi szkołami średnimi. Pierwsza edycja tego konkursu miała miejsce w XXXIII Liceum Ogólnokształcącym im. Armii Krajowej w Łodzi i tu konkurs zagościł na kilka lat. Potem kilkakrotnie gościliśmy w XII Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Wyspiańskiego, dwukrotnie współorganizatorem było XXV Liceum Ogólnokształcące i raz XX Liceum Ogólnokształcące w Łodzi, a w tym roku mieliśmy przyjemność gościć w murach XXIV Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie.

Konkurs, którego pomysłodawcą jest pani Katarzyna Stępień, doradca metodyczny języka rosyjskiego w ŁCDNiKP, ma na celu zainteresowanie uczniów językiem rosyjskim, zmotywowanie nauczycieli do popularyzacji języka rosyjskiego i kultury rosyjskiej, przybliżenie uczniom kultury i cywilizacji Rosji oraz zainspirowanie uczniów do kształtowania i doskonalenia własnych umiejętności językowych. Uczestnicy etapu ogólnołódzkiego mają za zadanie zaprezentować dowolnie wybrany utwór poetycki z kręgu kultury rosyjskiej XVIII-XXI wieku i jego przekład na język polski. Zaprezentowany utwór nie może mieć mniej niż 5 standardowych zwrotek i nie więcej niż 8. Czas prezentacji wybranego utworu - do 5 minut. Należy tu dodać, że często prezentowane w języku polskim wybrane przez młodzież utwory są autorskim przekładem naszych nauczycieli-rusycystów, za co należą im się szczególne podziękowania i serdeczne gratulacje. Komisja Konkursowa ocenia umiejętność interpretacji utworu, poprawność fonologiczną (intonację, wymowę, akcent), walory tekstu (bogactwo leksykalne, stopień trudności tekstu, długość wersów, rodzaj rymów), długość utworu oraz wrażenie artystyczne, jakie na publiczności oraz na jury zrobi

wykonawca. Co roku w konkursie biorą udział uczniowie łódzkich szkół średnich, w których nauczany jest język rosyjski m.in.: III Liceum Ogólnokształcącego, XII Liceum Ogólnokształcącego, XV Liceum Ogólnokształcącego, XX Liceum Ogólnokształcącego, XXIV Liceum Ogólnokształcącego, XXV Liceum Ogólnokształcącego, XXIX Liceum Ogólnokształcącego, Liceum Ogólnokształcącego Politechniki Łódzkiej, Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 8 i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 6 w Łodzi. Zainteresowanie udziałem w konkursie świadczy o tym , że warto uczyć się języka rosyjskiego, bo dzięki temu, można poznać nie tylko piękno i bogactwo literatury rosyjskiej, ale i twórczość polskich tłumaczy, którzy w doskonały sposób oddali treść prezentowanych utworów. Najczęściej wybieranymi utworami są wiersze takich rosyjskich twórców, jak: Aleksander Puszkin, Mikołaj Lermontow, Anna Achmatowa, Włodzimierz Majakowski, Sergiusz Jesienin czy Mikołaj Gumilow.

Konkurs poezji rosyjskiej w dzisiejszych czasach można potraktować, jako jedno z nielicznych źródeł wiedzy o kulturze Rosji. Podczas zajęć w szkole nauczycielom brakuje czasu, żeby zapoznawać młodzież z pięknem literatury rosyjskiej, z teatrem, z kinem czy architekturą Rosji. Mamy nadzieję, że taki skrawek rosyjskiego piękna będzie zachętą dla młodych ludzi, aby sięgnąć nie tylko po książkę rosyjskiego pisarza czy poety, ale także zainteresować się bogactwem Rosji w szerokim znaczeniu tego słowa.

Konkurs nie należy do najłatwiejszych z tego względu, że uczestnicy muszą zaprezentować wiersz w oryginale i jego przekład na język polski. Dlaczego? Dlatego, że chcieliśmy urozmaicić standardową wersję konkursów recytatorskich, oraz dać uczniom i obserwatorom, którzy nie znają dobrze języka rosyjskiego, szansę na zrozumienie tego, co przedstawiają nam uczestnicy. Prezentacja dwóch wierszy to nie lada wyzwanie dla ucznia. Często okazuje się, że wiersz deklamowany w języku rosyjskim brzmi inaczej, niż przedstawiony w języku polskim. Treść ta sama, a interpretacja różna...

Przygotowanie uczniów do udziału w tym konkursie wymaga dużej pracy zarówno ze strony ucznia jak i jego nauczyciela-opiekuna. Od lat 90-ych XX wieku język rosyjski zaczął tracić popularność i stopniowo zmniejszała się liczba szkół, w których proponowano język rosyjski, jako drugi język obcy do wyboru. Szkoły średnie poszerzały swoją ofertę zwiększając ilość drugich języków obcych. Obecnie uczniowie oprócz języka rosyjskiego mogą wybierać: język niemiecki, hiszpański, francuski, a nawet włoski. W ostatnich latach wzrosła popularność języka rosyjskiego, niestety głównie wśród studentów oraz osób pracujących. Mimo znacznych trudności język rosyjski wciąż jest nauczany w łódzkich szkołach*:* kilku szkołach średnich, kilku gimnazjach oraz w trzech Szkołach Podstawowych: w SP 3, w SP 29

i w SP 160, które w roku szkolnym 2017/2018 wprowadziły język rosyjski, jako drugi język obcy. Ilość godzin nauczania języka rosyjskiego wynosi zaledwie 6 godzin w trzyletnim cyklu i często język ten jest nauczany od podstaw. Tym bardziej jesteśmy pełni podziwu dla uczniów biorących udział w konkursie i dla ich opiekunów, którzy nie tylko potrafią zachęcić młodzież do zgłębienia znajomości języka rosyjskiego, ale też do wzięcia udziału w zmaganiach konkursowych.

Podczas konkursu przybliżamy postaci poetów rosyjskich, a w przerwach pomiędzy recytacjami młodzież ma okazję posłuchać muzyki rosyjskiej, pooglądać filmy prezentujące ciekawe zakątki Rosji oraz obejrzeć teledyski klasycznych i współczesnych wykonawców muzyki pop lub bardzo popularniej w Rosji muzyki estradowej. Poza tym uczniowie mogą obejrzeć najbardziej znane pamiątki przywożone z Rosji, takie jak: samowary, matrioszki, tradycyjne wyroby porcelany „gżel", ręcznie malowane naczynia z drewna „chochłoma" oraz „palech"- czarne lakierowane drewniane szkatułki z różnokolorowymi motywami.

W tym roku goszcząc w murach XXIV Liceum Ogólnokształcącego u pani Marzeny Kurek, nauczycielki języka niemieckiego i rosyjskiego, mieliśmy możliwość przeniesienia się w świat rosyjskiej kultury przy dźwiękach rosyjskich pieśni, podziwiając rosyjskie matrioszki i plakaty przedstawiające znane zabytki Moskwy i Sankt-Petersburga. Uczestnicy mieli możliwość skosztowania gorącej herbaty parzonej w samowarze, serwowanej z konfiturą lub z tradycyjnym cukrem. Dla uczestników były przygotowane różne słodkości podawane na pięknych talerzach z rosyjskim wzorem.

Uczestników oraz ich opiekunów powitała nie tylko współorganizatorka pani Marzena Kurek ale również dyrektor XXIV Liceum Ogólnokształcącego pani Jolanta Kalisiak.

Prezentowane utwory nie należały do najłatwiejszych, a ich wykonanie było na najwyższym poziomie, w związku z czym komisja konkursowa nie miała łatwego wyboru. W tym roku zmagania uczestników oceniała Komisja Konkursowa w składzie:

•przewodnicząca - Katarzyna Stępień - doradca metodyczny języka rosyjskiego w ŁCDNiKP i nauczycielka języka rosyjskiego w XII LO,

•członkowie - Joanna Iskierka-Sabanty - nauczycielka języka rosyjskiego i angielskiego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 15 oraz Aleksandra Śliwińska - nauczycielka języka polskiego w SP nr 206.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że co roku w konkursie biorą udział słabowidzący lub niewidomi uczniowie z SOSW nr 6 i każdego roku zajmują najwyższe miejsca! Tak było i tym razem, kiedy na podium stanął Marek Uram z wierszem „Муха Цокотуха" Kornieja Czukowskiego zajmując I miejsce ex aequo z uczniem z Liceum Ogólnokształcącego PŁ Szymonem Wieczorkiem prezentującym utwór Nikołaja Gumilowa „Любовь весной". II miejsce zajęły Polina Polevara z XII Liceum Ogólnokształcącego i Aleksandra Różańska z Liceum Ogólnokształcącego PŁ, a III miejsce zajęły Natalia Szczepańska z III Liceum Ogólnokształcącego i Elwira Halustova z XLVII Liceum Ogólnokształcącego.

Nagrody dla laureatów konkursu zostały sfinansowane przez Urząd Miasta Łodzi w ramach „Promocji Oświaty" i przez dyrekcję XXIV LO w Łodzi, a pamiątkowe gadżety otrzymaliśmy od Wydawnictwa PWN.

Nagrodzenie uczestnicy

Laureaci wraz z opiekunami

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego uhonorowało nauczycieli podziękowaniami za bardzo dobre przygotowanie uczniów do konkursu: panią Ewę Blus z SOSW nr 6, panią Małgorzatę Pawłowską z Liceum Ogólnokształcącego PŁ, pana Kamila Dyjankiewicza z Zespołu Szkół Ogólnokształcącego nr 8 i pana Tomasza Jermalonka z III Liceum Ogólnokształcącego i z XII Liceum Ogólnokształcącego. Pani Marzenie Kurek za współpracę i bardzo duże zaangażowanie w przygotowanie konkursu podziękowała Katarzyna Stępień, doradca metodyczny języka rosyjskiego w ŁCDNiKP.

Mamy nadzieję, że dzięki takim inicjatywom, jak chociażby Ogólnołódzki Konkurs Poezji Rosyjskiej wzrośnie zainteresowanie językiem rosyjskim, nie tylko wśród młodych osób, ale i wśród dyrektorów łódzkich szkół, którzy często kosztem języka rosyjskiego wprowadzają do oferty szkoły inne języki obce licząc zapewne na zwiększenie naboru do swojej szkoły. Język rosyjski należący do grupy języków słowiańskich jest bliski językowi polskiemu i nie sprawia uczniom większych kłopotów w nauce. Ze względu na duże podobieństwa jest zrozumiały dla rozpoczynających przygodę z językiem rosyjskim, niezwykle śpiewnym i łatwo wpadającym w ucho. Młodzież, która podobnie, jak ich rodzice, nie jest już obciążona wspomnieniami o przymusowej nauce rosyjskiego, powinna mieć także możliwość wyboru języka rosyjskiego w szkole, do której uczęszcza.

Zapraszamy serdecznie do udziału w kolejnych edycjach konkursu nie tylko młodzież uczącą się języka rosyjskiego, ale wszystkich chętnych, którzy chcieliby się, choć na kilka chwil, przenieść się w magiczny świat, w którym żyli i tworzyli tacy wielcy jak Puszkin, Lermontow, Dostojewski, Bułhakow, Wysocki czy Okudżawa.

Osoby rekomendujące:

Katarzyna Stępień – doradca metodyczny języka rosyjskiego w ŁCDNiKP
Marzena Kurek – nauczycielka języka niemieckiego i rosyjskiego

OŚRODEK DOSKONALENIA SZKOLNYCH SYSTEMÓW EDUKACJI. PRACOWNIA EDUKACJI HUMANISTYCZNEJ

Matematyczne Wędrówki po Łodzi
Danuta Węgrowska

Od wielu lat na edukacyjnej mapie Łodzi pojawia się interdyscyplinarny konkurs „Matematyczne Wędrówki po Łodzi" organizowany przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Łodzi oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 8. Konkurs ten adresowany jest do uczniów klas II gimnazjum.

W tym roku odbyła się XVI jego edycja, podczas której konkursowicze zmagali się z tematem *Zmieniająca się Łódź na przełomie XX i XXI wieku.*

W trakcie trwania konkursu uczniowie najpierw rozwiązują zadania matematyczne poświęcone tematowi edycji. Zadania te przygotowuje Komisja Konkursowa powołana przez Dyrektora ŁCDNiKP – Pana Janusza Moosa, a kierowana przez doradcę metodycznego – Panią Danutę Węgrowską.

Uczestnicy konkursu realizują również projekt związany z zaproponowanym tematem, którego finalnym produktem jest prezentacja multimedialna oraz wystąpienie przed Komisją.

Przypomnijmy krótko historię tego konkursu.

W pierwszej edycji, realizowanej pod hasłem: *Łódź w liczbach. Oferta wycieczki po Łodzi*, uczniowie musieli nie tylko zaplanować wycieczkę po najciekawszych zabytkach miasta, ale i opracować związany z nią folder.

W edycji drugiej – *Ciekawe obiekty architektury Łodzi* – młodzież tworzyła przepiękne makiety wybranych obiektów.

Edycja trzecia była poświęcona *Bryłom geometrycznym w architekturze Łodzi*. Podczas jej trwania gimnazjaliści odszukiwali bryły w zabytkach naszego miasta i pokazywali je na zdjęciach tych obiektów.

Również czwarta edycja – *Symetrie w zabytkowej architekturze Łodzi* – była ukłonem w stronę geometrii. Od tej edycji uczniowie przygotowują prezentacje multimedialne, plakaty i albumy związane z tematem.

Kolejne edycje to: *Parki mojej dzielnicy* (V); *Wymarzony obiekt sportowo-rekreacyjny dla mojej szkoły, osiedla, dzielnicy lub miasta. Jak jest, a jak może być?* (VI); *Magiczne miejsca Łodzi* (VII); *Łódzkie dworce i stacje kolejowe dawniej i dziś* (VIII); *Fabryki Łodzi* (IX); *Sławni Łodzianie* (X); *Wielokąty,*

koła i okręgi w architekturze Łodzi (XI); *Pałace i wille fabrykanckie Łodzi* (XII); *Religie i Obiekty sakralne w Łodzi (XIII); Łódź Filmowa (XIV); Moja dzielnica (XV).*

W tegorocznej edycji, pod hasłem *Zmieniająca się Łódź na przełomie XX i XXI wieku*, wzięło udział 1000 uczniów z 48 gimnazjów. Do drugiego etapu zakwalifikowało się 126 uczestników. Ich konkursowym zadaniem było rozwiązanie testu matematycznego oraz przygotowanie w zespołach obrazującej łódzkie przemiany przełomu stuleci prezentacji multimedialnej i plakatu turystycznego. Prezentacja miała zawierać opis trzech obiektów wybranych do zwiedzania (np. budynek, park, ulica, itp.), zdjęcia archiwalne i współczesne (jeśli to możliwe) porównujące widok dawniej i dziś, mapę z zaznaczoną trasą wycieczki, uzasadnienie każdego wyboru w języku polskim i w języku obcym nowożytnym, trzy zadania matematyczne zgodne z tematyką pracy (w tym jedna krzyżówka), bibliografię.

Konkurs „Matematyczne Wędrówki po Łodzi" nie jest tylko konkursem matematycznym. Celem konkursu jest przybliżenie młodzieży problemów związanych z regionem łódzkim; zainspirowanie uczniów do zdobycia i poszerzania wiedzy o Łodzi oraz umożliwienie uczniom prezentowania umiejętności: podejmowania i wykonywania zadań we współpracy z innymi, przedstawiania efektów prac projektowych, opisywania w języku matematycznym otaczającej rzeczywistości, wyciągania wniosków, ukazywania związków między matematyką a innymi dziedzinami wiedzy i ich wpływu na humanistyczne postrzeganie rzeczywistości. Ogromną zaletą konkursu jest też to, że uczniowie uczą się sztuki argumentowania uzasadniając swój wybór nie tylko w języku polskim, ale i w wybranym języku obcym nowożytnym. Uczniowie muszą również wykazać się umiejętnościami artystycznymi, gdyż integralną częścią konkursu jest tworzenie plakatów związanych z główną jego myślą.

Dzięki udziałowi w tym konkursie uczniowie łączą różne dziedziny nauki i sztuki; myślą ponadprzedmiotowo; mają okazję pokazać swoje talenty. Są przygotowywani do sprawnego i odpowiedzialnego funkcjonowania we współczesnym świecie.

Laureatów tegorocznej edycji uhonorowano podczas finałowej gali, jaka odbyła się w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego dnia 30 maja 2018r. Prowadzący uroczystość dyr. Janusz Moos podkreślił unikatowy charakter konkursu, który łącząc edukację matematyczną z edukacją regionalną - urzeczywistnia ideę edukacji holistycznej.

W tym roku najlepsza okazała się drużyna Publicznego Gimnazjum nr 18 w Łodzi. Za nią na kolejnych pozycjach uplasowały się drużyny Publicznego Gimnazjum nr 7 oraz Publicznego Gimnazjum nr 15.

Opracowanie i koordynacja:

Danuta Węgrowska – doradca metodyczny

OŚRODEK DOSKONALENIA SZKOLNYCH SYSTEMÓW EDUKACJI. PRACOWNIA EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ I WCZESNOSZKOLNEJ

Konferencja: „Sztuka kodowania/programowania offline oraz z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych w edukacji elementarnej

Organizatorzy wydarzenia: doradcy metodyczni wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej

W ramach XXI Łódzkich Targów Edukacyjnych zorganizowano i poprowadzono konferencję - Sztuka kodowania/programowania offline oraz z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych w edukacji elementarnej". Głównym celem spotkania było zainspirowanie nauczycieli do wykorzystywania różnorodnych pomocy dydaktycznych oraz interaktywnych narzędzi rozwijających umiejętności kodowania/ programowania przez dzieci w edukacji elementarnej.

W panelu wykładowym konferencji zaproszone prelegentki Anna Kijo dyrektor Szkoły Alfa i Omega, Anna Świć autorka licznych materiałów metodycznych oraz pomocy dydaktycznych przedstawiły idee programowania oraz kodowania poprzez zabawę z wykorzystaniem niekonwencjonalnych pomocy dydaktycznych oraz narzędzi interaktywnych. Podzieliły się również swoimi doświadczeniami w zakresie rozwijania myślenia komputacyjnego. Następnie nauczycielki z Przedszkola Miejskiego nr 120, które jako pierwsze w Łodzi wdrożyły Program Mistrzowie Kodowania przedstawiły swoje pomysły na stwarzanie warunków oraz organizację i projektowanie procesu wychowawczo- dydaktycznego ukierunkowanego na rozwijanie umiejętności kodowania przez dzieci. Lider zespołu metodycznego Wioletta Szwebs nauczycielka ze Szkoły Podstawowej nr 81, inicjatorka pierwszego w Polsce Łódzkiego Klubu Kodujących Nauczycieli omówiła istotę oraz efekty pracy zespołu. Na zakończenie panelu wykładowego Alina Wujcik – ambasador programu eTwinning omówiła założenia programu oraz zasady tworzenia projektów związanych z kodowaniem na różnych poziomach edukacji.

W panelu warsztatowym nauczyciele mieli możliwość konstruowania z klocków lego wybranego przez siebie modelu robota zgodnie z instrukcją zaprezentowaną na ekranie laptopa lub zaprojektować drogę ozobota oraz

tworzenia różnorodnych konstrukcji przestrzennych, gier wg podanego kodu lub instrukcji słownej na matach edukacyjnych .

Podczas konferencji nauczyciele rozwiązywali przygotowane zakodowane informacje m.in. za pomocą aplikacji Skaner Kodów QR oraz rozszyfrowali hasło konferencji „Łódzcy nauczyciele kodują" z wykorzystaniem czekoladkowego szyfru.

W trakcie konferencji uruchomiony został salon pomocy dydaktycznych prezentowany przez firmy i wydawnictwa: EduSense, Szkołę Alfa i Omega, Mac- Edukację

W wyniku dużego zainteresowania nauczycieli przedstawioną tematyką zaprojektowano dalsze działania ukierunkowane na prezentowanie dobrych praktyk w formie zajęć modelowych i warsztatowych we współpracy z nauczycielami oraz firmami i wydawnictwami pedagogicznymi, utworzenie zespołu metodycznego dla nauczycieli wychowania przedszkolnego. W konferencji wzięło udział 90 nauczycieli, czas trwania spotkania 4 godziny

Osoba rekomendująca:

Beata Wosińska – doradca metodyczny w ŁCDNiKP

OŚRODEK DOSKONALENIA SZKOLNYCH SYSTEMÓW EDUKACJI. PRACOWNIA EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ I WCZESNOSZKOLNEJ

Działania Łódzkiego Klubu Kodujących Nauczycieli w edukacji elementarnej

Koordynatorzy: doradcy metodyczni edukacji wczesnoszkolnej

W bieżącym roku szkolnym doradcy metodyczni edukacji wczesnoszkolnej powołali do działania zespół metodyczny ds. *Edukacji informatycznej – kodowania/programowania w I etapie edukacyjnym.* Rolę lidera zespołu powierzono Pani Wiolettcie Szwebs - nauczycielce informatyki w Szkole Podstawowej nr 81 w Łodzi. Zespół metodyczny skupia liczną grupę nauczycieli klas 1–3, zainteresowanych zarówno wdrażaniem w swoich działaniach programowania bez zastosowania technologii informacyjnych, z wykorzystaniem ogólnodostępnych materiałów typu: kolorowe kubki, karteczki, nakrętki, kostki do gry, różnego rodzaju klocki, jak i z wykorzystywaniem różnorodnych, ogólnodostępnych programów, narzędzi i materiałów edukacyjnych TIK.

Podczas pierwszego, wrześniowego spotkania w ramach zespołu powołany został *Łódzki Klub Kodujących Nauczycieli*, który obejmuje działalność zespołu metodycznego do spraw programowania oraz uwzględnia poczynania wyłonionego na przełomie listopada i grudnia 2017 r. zespołu zadaniowego

ds. programowania z eTwinning. Klub Kodujących nauczycieli zainicjował powstawanie podobnych klubów w innych miastach na terenie całej Polski. Nauczyciele skupieni w Klubie aktywnie uczestniczyli w licznych warsztatach metodycznych, podczas których uczyli się programować bez wykorzystania narzędzi TIK np. wykorzystując Matę Mistrzów Kodowania, Matę do kodowania „Kodowanie na dywanie" oraz wykorzystując ogólnodostępne programy i aplikacje komputerowe.

Dużą popularnością cieszyły się zajęcia wprowadzające nauczycieli w język programowania Scratch. Uczestnicy tych spotkań nauczyli się wykorzystywać program praktycznie działając na komputerach w pracowni informatycznej, wypracowali szereg pomysłów na organizowanie zajęć z uwzględnieniem tego typu programowania w zakresie wszystkich rodzajów edukacji, odkryli możliwości tworzenia ze swoimi uczniami projektów edukacyjnych.

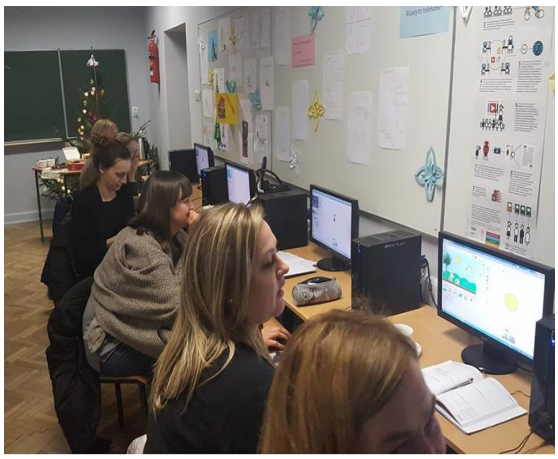

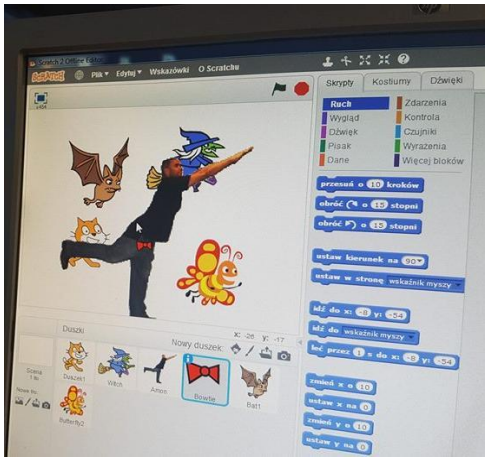

Umiejętności te zostały przez nauczycieli wykorzystane w wyżej wspomnianym zespole zadaniowym ds. programowania w eTwinning podczas opracowywania wspólnego lokalnego projektu edukacyjnego wykorzystującego narzędzia eTwinning „Programujemy, bo lubimy". W tego typu przedsięwzięciu nauczyciele uczestniczą w wykonywaniu zadań na platformie programu eTwinning razem ze swoimi uczniami/szkołami. Na podsumowanie projektu wszystkie szkoły biorące udział w tym przedsięwzięciu otrzymają certyfikaty oraz srebrne odznaki. Zadaniami związanymi z projektem eTwinning koordynuje dodatkowo powołany lider, ambasador programu eTwinning regionu łódzkiego, Pani Alina Wujcik.

Podczas spotkań Łódzkiego Klubu Kodujących nauczycieli odbyły się również warsztaty oraz modelowe zajęcia edukacyjne uwzględniające praktyczne możliwości oraz sposoby wykorzystywania w pracy z dziećmi narzędzi interaktywnych w postaci robotów:

- W Szkole Podstawowej nr 30 w Łodzi przeprowadzono modelowe zajęcia edukacyjne w klasie III na temat: „Uczymy się programować z interaktywnym robotem Photon", podczas których nauczyciele obserwowali zastosowanie robota w grach i zabawach, z wykorzystaniem mat edukacyjnych oraz tabletów. Uczniowie programowali podróż robota do wybranych krajów Ameryki Południowej wykorzystując poznane do tej pory aplikacje. Spotkanie uzupełniły warsztaty metodyczne na temat: „Programowanie z Photonem z dziećmi w klasach 1–3 - możliwości wykorzystania oraz funkcje robota proponowanego przez Mac Edukacja". Podczas warsztatów nauczyciele w praktyczny sposób poznawali funkcje robota proponując sobie wzajemnie wykonanie opracowanych wcześniej zadań edukacyjnych dla dzieci w klasach I–III.

- W Szkole Podstawowej nr 35 w Łodzi nauczyciele obserwowali wykorzystanie podczas zajęć w klasie III Ozobotów - robotów proponowanych przez Firmę Edusense. Podczas wykonywanych zadań uczniowie między innymi projektowali/ kodowali kartę pracy dla Ozobota z wykorzystaniem poznanych wcześniej aplikacji.

Działalność Klubu w szerokim zakresie uwzględnia dzielenie się wiedzą i doświadczeniem podczas organizowanych spotkań. Nauczyciele wymieniają się autorskimi pomysłami zastosowania umiejętności kodowania/programowania w pracy z dziećmi z wykorzystaniem własnych, samodzielnie opracowanych narzędzi. Doskonalona jest umiejętność rozwijania myślenia komutacyjnego u uczniów. W następnym roku szkolnym planowana jest organizacja spotkań z cyklu „Uczymy się od siebie nawzajem", podczas których w większym zakresie zaprezentowane zostaną dobre praktyki nauczycielskie uwzględniające sposoby kodowania/programowania z dziećmi klasach 1–3 szkoły podstawowej.

Osoba rekomendująca:
Aleksandra Proc – doradca metodyczny w ŁCDNiKP

OŚRODEK DOSKONALENIA SZKOLNYCH SYSTEMÓW EDUKACJI. PRACOWNIA EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ I WCZESNOSZKOLNEJ

Projekt: Dziecko odkrywcą i twórcą
Beata Wosińska, Elżbieta Hornicka-Bińczyk

W pierwszym etapie projektu przeprowadzono cykl warsztatów dla nauczycieli wychowania przedszkolnego na temat „Wachlarz pomysłów na rozwijanie kreatywności dzieci w wieku przedszkolnym". Podczas spotkań omówiono najważniejsze mechanizmy stymulowania twórczości występujące w metodach heurystycznych. Zaprezentowano sposoby rozwijania zdolności twórczych w sferze plastycznej, językowej ruchowej z wykorzystaniem wybranych technik twórczych. Nauczyciele indywidualnie, w parach oraz w grupach wytworzyli m.in. wiele oryginalnych prac plastycznych z wykorzystaniem różnorodnych, niekonwencjonalnych materiałów. Omówiono wiele technik rozwijających wybrane zdolności myślenia dywergencyjnego: płynność, giętkość, oryginalność myślenia. Nauczyciele w zespołach opracowali różnorodne zabawy ukierunkowanych na rozwijanie dziecięcej twórczości w sferze językowej oraz wykonali makietę z nieużytków przedstawiającą postaci i przedmioty znajdujące się w krainie Dziwolandii.

Podczas zajęć zorganizowano również zabawę fabularyzowaną *Podróż na nieznane wyspy*, podczas której nauczyciele wykonywali zadania wykorzystując poznane techniki twórcze. W dalszej części projektu zorganizowano zajęcia modelowe ukazujące tok metodyczny prowadzenia zajęć z wykorzystaniem m.in. techniki obrazków dynamicznych.

W zajęciach uczestniczyła dr Elżbieta Płóciennik z Uniwersytetu Łódzkiego autorka wielu publikacji z zakresu rozwijania twórczego myślenia dzieci w wieku przedszkolnym oraz propagatorka Edukacji dla mądrości.

Na zakończenie projektu zaplanowano festiwal Kreatywności Małego Dziecka oraz powołanie zespołu zadaniowego, który opracuje materiał metodyczny zawierający propozycje różnorodnych zajęć z dziećmi.

Efektem pracy zespołów było utworzenie makiety przedstawiającej różnorodne wyspy oraz niekonwencjonalne połączenia między nimi. W zajęciach wykorzystano wiele rekwizytów oraz nietypowych materiałów plastycznych. W warsztatach wzięło udział 30 nauczycieli, łączny czas trwania 12 godzin.

OŚRODEK DOSKONALENIA SZKOLNYCH SYSTEMÓW EDUKACJI. PRACOWNIA EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ I WCZESNOSZKOLNEJ

Konstruktywistyczny model pracy z małym dzieckiem w sekcji Badaczy i Odkrywców Akademii Młodych Twórców

Organizatorzy wydarzenia: doradcy metodyczni wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej

W Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego od 2013 roku zgodnie z pomysłem Pana Dyrektora Janusza Moosa utworzono sekcję Badaczy i Odkrywców działającą w Dziecięcej Akademii Młodych Twórców i będącą propozycją zajęć pozaszkolnych. Dzieci uczestniczące w przedsięwzięciu, pomimo zróżnicowanego wieku (od 5 do 10 lat) mogą na zajęciach organizowanych przez doradców metodycznych z Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej we współpracy z nauczycielami należącymi do Studia Aktywności Dzieci i Nauczycieli odkrywać i rozwijać własne pasje i zainteresowania.

Wybrana przez doradców koncepcja pedagogiczna gwarantująca aktywne uczenie się promuje konstruktywistyczny model pracy, umożliwiający dzieciom zaangażowanie zarówno fizyczne, emocjonalne jak i poznawcze oraz

pozwalająca już od najmłodszych lat na przygotowanie do stale zmieniającej się rzeczywistości, do ciągłego uczenia się i doskonalenia, by sprostać problemom i zadaniom nieznanej przyszłości. Wykorzystanie tej koncepcji pozwala na zdobywanie doświadczeń w zakresie komunikowania się z innymi ludźmi, pracy zespołowej, rozwiązywania problemów, logicznego i kreatywnego myślenia, rozwija motywację oraz umiejętność uczenia się.

Zajęcia w sekcji Badaczy i Odkrywców Akademii Młodych Twórców odbywają się już od pięciu lat i cieszą się coraz większym zainteresowaniem dzieci i rodziców o czym świadczy bardzo dobra frekwencja zarówno podczas rekrutacji jak również na kolejnych spotkaniach.

W roku szkolnym 2017/2018 dzieci uczęszczające na spotkania Akademii Młodych Twórców uczestniczyły w wielu działaniach badawczych i eksperymentalnych pozwalających na zdobywanie nowych doświadczeń i rozwijających ich umiejętności i wiedzę z różnych dziedzin życia:

- na podstawie przeprowadzonych zabaw edukacyjnych i filmu określiły kolory i wyjaśniały sposób powstawania tęczy, wywołały zjawisko rozszczepienia światła a także formułowały wnioski z przeprowadzonych doświadczeń które wykorzystały w pracach plastycznych;
- poznawały różnorodne przyprawy, przykłady ich zastosowania w życiu człowieka: w kuchni, medycynie i jako elementy dekoracyjne. Samodzielnie poszukiwały części świata z których pochodzą i odkrywały sposoby ich pozyskiwania z różnych części roślin;
- rozwijały myślenie przyczynowo-skutkowe poprzez wykonywanie doświadczeń. Między innymi obserwowały zjawisko chromatografii, poznały właściwości powietrza, doświadczały wielozmysłowo tworząc masy plastyczne o różnym zabarwieniu, zapachu i konsystencji z których wykonywały różnorodne prace plastyczne;
- poszukiwały odpowiedzi na pytanie skąd się bierze papier, jak powstaje i jakie ma właściwości, jakie są jego rodzaje i sposoby wykorzystania w różnych dziedzinach życia a także dlaczego jego odzyskiwanie jest konieczne dla ochrony środowiska. Efektem końcowym zajęć było poznanie kolejnych faz powstawania i samodzielne wykonywanie papieru czerpanego a także tworzenie prac z różnych materiałów papierniczych;
- dyskutowały i analizowały jaki jest cel tworzenia logo organizacji/produktu jako znaku rozpoznawczego, podkreślającego jego charakterystyczne cechy, zachęcającego do udziału/promującego działalność lub zachęcającego do nabycia danego produktu. Na

zakończenie projektowały i wykonały logo Akademii Młodych Twórców sekcji Badaczy i Odkrywców wg własnego pomysłu.

Podejmowane wspólnie z dziećmi działania sprzyjają promowaniu modelu środowiska edukacyjnego, sprzyjającego uczeniu się poprzez własną aktywność jednostki. Propozycje różnorodnych działań i aktywne uczestniczeniu w licznych zabawach badawczych i eksperymentalnych jest źródłem dużej satysfakcji uczących się dzieci, daje możliwość rozwijania umiejętności uniwersalnych, zbudowania nowej, własnej wiedzy, samodzielnego poszukiwania, badania, odkrywanie a także rozwijania umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce i budowania jej w oparciu o zdobyte doświadczenia.

Opracowanie i rekomendacja:

Anna Koralewska – doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP

PRACOWNIA WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

Teatr jako terapia
Hanna Gzella

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego było współorganizatorem Międzynarodowego Biennale XIII Spotkań Teatralnych "Terapia i Teatr", które odbyły się w dniach 10 – 13 czerwca w Teatrze Nowym.

Festiwal „Terapia i Teatr" od pierwszej edycji w 1995 roku poświęcony jest twórczości teatralnej osób niepełnosprawnych, upowszechnianiu idei terapii przez sztukę teatru, integracji osób niepełnosprawnych i pełnosprawnych, estetyce aktorstwa niepełnosprawnych, a także dyskusji na temat miejsca osoby niepełnosprawnej we współczesnym teatrze. Ten festiwal to miejsce dla twórczości scenicznej niepełnosprawnych artystów amatorów, zarówno dzieci, jak i dorosłych, a także grup integracyjnych.

W tym roku mogliśmy zobaczyć m.in. spektakl "Dom Duszy" Zespołu Teatralnego Marzenia działającego przy Centrum Zajęć Pozaszkolnych nr 1 w Łodzi, spektakl "Mały Książę", przygotowany wspólnie przez dwanaście placówek (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1, 2, 3, 4, 6, Zespół Szkół Specjalnych nr 2, Szkoła Podstawowa Specjalna nr 128, 105, 168, 176, 194 oraz Zespół Szkół Specjalnych Zawodowych nr 2), spektakl "Dziewczynka z zapałkami" Zespołu Teatralnego JiM działającego przy Fundacji "Jaś i Małgosia" w Łodzi oraz spektakl "Różne oblicza Miłości" Zespołu Teatralnego „Bez nazwy" działającego w ramach WTZ przy Stowarzyszeniu „Pomost" w Łodzi. Był też koncert Małego Big Bandu działającego przy Stowarzyszeniu „Trisomia 21" w Bałuckim Ośrodku Kultury.

Łódzkie zespoły prezentowały swoje spektakle przed międzynarodową publicznością oraz zaproszonymi gośćmi z zaprzyjaźnionych szkół.

Wolontariuszami podczas festiwalu byli uczniowie XXVI Liceum Ogólnokształcącego im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Łodzi.

Opracowanie:
Tomasz Misiak

OŚRODEK EDUKACJI EUROPEJSKIEJ I REGIONALNEJ
Pracownia Edukacji Regionalnej i Obywatelskiej

Projekt edukacyjny z zakresu edukacji regionalnej pt Dziecięca Łódź Bajkowa
Katarzyna Gostyńska

Na początek nauczyciele w czasie warsztatów metodycznych zostali zapoznani z przebiegiem szlaku i możliwościami wykorzystania go w edukacji regionalnej małego dziecka.

Następnie ze swoimi uczniami prowadzili projekty ukierunkowane na poznawanie historii animacji i dorobku łódzkiej wytwórni Studia Małych Form Filmowych Se-ma-for. Dzieci zainspirowane wycieczką Szlakiem Bajkowej Łodzi, wizytą w Muzeum Kinematografii czy Muzeum Bajki Semafor niejednokrotnie same inicjowały kolejne pytania i miejsca, które chciały poznać i zobaczyć.

W czasie zajęć terenowych prowadzonych przez konsultanta ds. edukacji regionalnej – p Katarzynę Gostyńską dzieci poznawały nie tylko kolejne pomniki bajkowego szlaku, ale także poszerzały wiedzę na temat swojego miasta. To wspaniała okazja do pokazania dzieciom atrakcyjnych miejsc w Łodzi, odkrywania związków Juliana Tuwima, Artura Rubinsteina z naszym miastem czy poznawania ciekawostek przyrodniczych w parku im Henryka Sienkiewicza, Parku Źródliska lub poznawania życia w dawnej Łodzi np. w czasie spaceru ulicą Piotrkowską czy zwiedzania Skansenu Architektury Drewnianej. Ta chęć poznawania i czerpania satysfakcji z własnych aktywności jest silnie powiązana z koncentracją uwagi i emocjami. Prowadząc zajęcia terenowe przewodniczka zawsze korzystała w bardzo szeroki sposób z ciekawości poznawczej uczniów. Pozwalała na zadawanie pytań, nie oceniała ich wartości merytorycznej czy logiki wypowiedzi, zamiast tego zachęcała do rozmowy i otwartości. Pokazywała dzieciom, ze ich sposób widzenia i dociekliwość jest wartością samą w sobie i w żaden sposób nie podlega ocenie. Takim sposobem prowadzenia zajęć dzieliła się z nauczycielami, motywując ich do patrzenia w inny sposób na swoich uczniów.

Przeprowadzono również modelowe zajęcia edukacyjne, które sprzyjały wymianie doświadczeń nauczycieli.

Na zakończenie odbyła się konferencja dla dzieci, w czasie której podczas testu muzyczno-obrazkowego dzieci doskonale potwierdziły znajomość

tematu. Prezes PTTK Oddziału Łódzkiego Ryszard Mamenas osobiście wręczał uczniom zdobyte pierwsze odznaki turystyczne Bajkowa Łódź.

Projekty zostały zrealizowane w Szkołach Podstawowych nr: 10, 35, 42, 83, 114, 170, 174 i Przedszkolu Miejskim nr 8 i 142 (ok. 235 uczniów i przedszkolaków).

Opracowanie: Katarzyna Gostyńska – nauczyciel konsultant w Pracowni Edukacji Regionalnej i Obywatelskiej

OŚRODEK EDUKACJI EUROPEJSKIEJ I REGIONALNEJ
Pracownia Edukacji Regionalnej i Obywatelskiej

XII edycja Młodzieżowego Parlamentu Europejskiego
Barbara Wrąbel

Młodzieżowy Parlament Europejski to cykliczny projekt edukacyjny zaadresowany do uczniów gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych z Łodzi i regionu zainicjowany w 2006 roku przez europosła Jacka Saryusz-Wolskiego we współpracy z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Ideą przedsięwzięcia jest stworzenie młodzieży możliwości poznania zasad funkcjonowania Parlamentu Europejskiego, udziału w cyklu debat, wykładów czy negocjacji oraz zachęcenie jej do angażowania w projekty regionalne oraz europejskie.

Przez 3 miesiące (od marca do maja) ponad 60 uczniów z 16 szkół z województwa łódzkiego (w tym z Łodzi, Zgierza, Kutna i Pajęczna) cyklicznie spotykało się w biurze europosła Jacka Saryusz-Wolskiego. W ramach projektu pracowali wspólnie we frakcjach (przydzielonych na podstawie napisanego testu światopoglądowego), poznając zasady negocjacji i wypracowując stanowiska grup politycznych oraz indywidualne pisząc projekty rezolucji na temat „Przyszłość wspólnoty europejskiej z uwzględnieniem polityki zagranicznej, społecznej i gospodarczej".

Każdemu spotkaniu towarzyszył wykład przewodni prowadzony przez specjalistów. Uczestnicy byli oceniani za: frekwencję, aktywność, test wiedzy o UE, opracowane stanowiska rezolucji frakcji, indywidualną rozprawkę, film pt. „Co dała mi Unia Europejska", udział w sesji plenarnej XII edycji MPE (Finał składający się wystąpień indywidualnych uczestników nt. „Przyszłość wspólnoty europejskiej z uwzględnieniem polityki zagranicznej społecznej i gospodarczej" oceniany przez jury). Laureat 1-ego miejsca w kategorii Gimnazja, laureaci 5-ciu pierwszych miejsc w kategorii Szkoły Ponadgimnazjalne pojadą na wyjazd studyjny do Brukseli.

OŚRODEK EDUKACJI EUROPEJSKIEJ I REGIONALNEJ OŚRODEK NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII INFORMACYJNYCH

Projekt „Historia kłuje w stopy”
Barbara Langner, Katarzyna Gostyńska

Było to wspólne przedsięwzięcie Ośrodka Edukacji Europejskiej i Regionalnej oraz Pracowni Promocji Czytelnictwa i Bibliotek Szkolnych. Do realizacji projektu włączyło się Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi.

Celem projektu było rozwijanie zainteresowań uczniów dziejami regionu oraz doskonalenie przez nich umiejętności wyszukiwania informacji oraz prezentowania wyników pracy.

Opiekunami uczniów byli nauczyciele bibliotekarze i nauczyciele historii. Zadaniem uczniów było zgromadzenie informacji o miejscu w Łodzi lub osobie, które związane są z walką Polaków o niepodległość w różnych okresach historycznych. Młodzież przygotowała plakaty i prezentacje Power Point.

Projekt realizowany był w ciągu 2 miesięcy. Na podsumowanie projektu przesłano prezentację Power Point wykonane przez 15 uczniów ze szkół: Szkoła Podstawowa nr 23, Szkoła Podstawowa nr 24, Szkoła Podstawowa nr 153, Szkoła Podstawowa nr 111, Szkoła Podstawowa nr 1 z Poddębic.

Podsumowanie projektu odbyło się dnia 6 czerwca w Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi. Uczestnicy projektu przedstawili swoje prezentacje, organizatorzy dokonali podsumowania projektu oraz wręczyli szkołom i uczniom certyfikaty. Na zakończenie uczniowie zwiedzili pod opieką pracownika muzeum, Ryszarda Wróbla wystawę poświęconą Józefowi Piłsudskiemu.

PROJEKTY UNIJNE
realizowane w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w roku 2018

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego realizuje obecnie siedem projektów tak zwanych „miękkich" dla uczniów łódzkich szkół współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego, dwa projekty doradcze w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz dwa projekty inwestycyjne współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Projekty z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego skierowane są do uczniów szkół z terenu Miasta Łodzi. Pięć z nich dotyczy szkolnictwa zawodowego:

- „Programowanie obrabiarek sterowanych numerycznie – dziś staż, jutro praca",
- „Programowanie obrabiarek sterowanych numerycznie – dziś staż, jutro praca – edycja 2"
- „Fabryka robotów fabryką wiedzy i umiejętności",
- „Integracja przemysłu i edukacji – kontynuacja" oraz
- „Mechanik taboru tramwajowego".

W ramach projektów zakupione zostało wyposażenie, sprzęt dydaktyczny do Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatornicznej znajdującej się w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego oraz realizowane są zajęcia i staże zawodowe dla uczniów.

Natomiast dwa projekty dotyczą szkolnictwa ogólnego. Projekt „Eksperyment z wykorzystaniem technologii TIK i cyfrowych systemów pomiarowych jako optymalna metoda rozwijania umiejętności naukowego myślenia uczniów w edukacji przyrodniczej w LO nr II, IX, XXIII, XXIX i XLIV" zakładał zajęcia z zakresu biologii, chemii i fizyki dla uczniów pięciu łódzkich liceów, a projekt „Umiem programować - projekt dla Gimnazjów nr 2, 6, 10 i 35 w Łodzi" przewiduje zajęcia z podstaw kodowania dla uczniów czterech łódzkich gimnazjów.

Dwa projekty w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój „Szkolenia i doradztwo dla kadry kierowniczej systemu oświaty w woj. łódzkim" oraz „Doskonalenie trenerów wspomagania oświaty" mają na celu poprawę funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomagania szkół w zakresie rozwoju u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy obejmujących matematyczno-

przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin), ICT, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy, jak również nauczania eksperymentalnego oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia i skierowane są do dyrektorów szkół oraz pracowników publicznych i niepublicznych placówek doskonalenia nauczycieli, pracowników publicznych i niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, pracowników bibliotek pedagogicznych, doradców metodycznych, indywidualnych specjalistów i trenerów województwa łódzkiego. W ich ramach przewiduje się szkolenia i doradztwo dla grupy objętej wsparciem.

Dzięki dwóm projektom inwestycyjnym realizowanym obecnie w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego „Nowoczesna baza techniczno-dydaktyczna regionalnego ośrodka edukacji mechatronicznej w ŁCDNiKP drogą do podniesienia jakości edukacji zawodowej" oraz „Nowoczesna baza techniczno-dydaktyczna Ośrodka Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w ŁCDNiKP drogą do podniesienia jakości edukacji zawodowej w obszarze obrabiarek sterowanych numerycznie" w IV kwartale 2018 i I kwartale 2019 roku wyremontowane zostaną i wyposażone w nowoczesne stanowiska dydaktyczne cztery pracownie: tekstroniki (cztery stanowiska dydaktyczne do badania czujników tekstronicznych, badania tekstylnych materiałów elektroprzewodzących, do kształtowania komfortu cieplnego, do programowanie mikrokontrolera tektonicznego systemu do pomiaru wybranego parametru fizjologicznego), akwatroniki (cztery stanowiska dydaktyczne do dostarczania wody, uzdatniania wody, transportu ścieków i oczyszczania ścieków, inteligentnego domu (sześć stanowisk dydaktycznych do sterowania oświetleniem, audio-video, CCTV i SA, integracji sterowania, sterowania odbiornikami siłowymi, roletami i infokiosk) oraz obrabiarek sterowanych numerycznie (dwie obrabiarki CNC – centrum tokarskie ze sterowanymi narzędziami oraz centrum frezarskie pionowe) i pomiaru dydaktycznego (ręczna portalowa współrzędnościowa maszyna pomiarowa).

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego nie poprzestaje jednak na tym i już w maju złożone zostały kolejne dwa projekty dla łódzkich szkół zawodowych.

Opracowanie:

Maria Okońska, Violetta Mirowska

OŚRODEK KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO
Projekt „Fabryka robotów”

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego realizuje Projekt „Fabryka robotów”. Jest on możliwy do wdrożenia dzięki środkom unijnym. Projektowania i budowania robotów, z wykorzystaniem supernowoczesnych technologii, uczestników projektu uczy firma **Mechatronik** Artur Grochowski, która jest realizatorem zajęć. Udział w projekcie stwarza miłośnikom mechatroniki, uczniom łódzkich szkół zawodowych interesującym się tą dziedziną techniki, zdobycie kwalifikacji bardzo ważnych w perspektywie technologicznego rozwoju kraju i regionu oraz zapotrzebowania rynku pracy. Daje im zatem, jak zauważa Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska, szansę na dobrą pracę w przyszłości.

Więcej pokazuje film Telewizji TOYA. Zachęcamy do oglądania! https://www.youtube.com/watch?v=QlaErUBG6p4&feature=youtu.be

Projekt
Fabryka robotów fabryką wiedzy i umiejętności

W ramach projektu realizowane będzie Działanie: RPO WŁ 2014-2020, Priorytet XI, Działanie XI.3

Lider projektu: Miasto Łódź - Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Okres realizacji: 02.01.2017- 31.12.2018

Celem głównym projektu jest poprawa zdolności do zatrudnienia 80 uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9, nr 20, nr 22, Zespołu Szkół Samochodowych, Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi poprzez realizację dodatkowych, specjalistycznych zajęć z obszaru nowoczesnych metod wytwarzania oraz programowania i montowania układów elektronicznych i elektrycznych a także staży zawodowych w powiązaniu z otoczeniem społeczno-gospodarczym w okresie od 02.01.2017 do 31.12.2018.

Grupę docelową projektu stanowi 80 uczniów (0K/80M) przystępujących do projektu z własnej inicjatywy ze szkół prowadzących kształcenie zawodowe: Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9, nr 20, nr 22, Zespołu Szkół Samochodowych, Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi.

W ramach projektu przewidziano przeszkolenie nauczycieli kształcenia zawodowego w zakresie obsługi zakupionego sprzętu (branży mechatronicznej, mechanicznej i elektronicznej do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem zakupionego sprzętu i oprogramowania). Zostaną przeprowadzone zajęcia mające na celu przygotowanie uczniów do wykonywania zadań zawodowych związanych z obsługą i programowaniem maszyn do obróbki ubytkowej (obrabiarki .sterowane numerycznie CNC) i przyrostowej (modelowanie i druk 3D). Zostaną przeprowadzone zajęcia przygotowujące uczniów do wykonywania zadań związanych z projektowaniem, montażem i programowaniem układów elektronicznych i elektrycznych. Zajęcia z programowania oparte będą na układach Arduino z mikroprocesorem na których budowane są układy sterowania wielu urządzeń mechatroniczne. Zajęcia z montażu będą miały na celu przygotowanie uczniów do wykonywania elektronicznych obwodów drukowanych do układów sterowania z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu zakupionego w ramach projektu a szeroko stosowanego w przemyśle. Na potrzeby realizacji zajęć zostanie zakupiony niezbędny sprzęt i pomoce dydaktyczne do Pracowni Mechatroniki, gdzie prowadzone są zajęcia w ramach kierunku: technik mechatronik, technik mechanik, technik elektronik. Zostaną przeprowadzone zajęcia mające na celu przygotowanie uczniów do pracy na stanowiskach związanych z zarządzaniem, nadzorowaniem i obsługiwaniem procesów produkcyjnych i logistycznych z wykorzystaniem systemów informatycznych. Zajęcia zostaną przeprowadzone z wykorzystaniem gier symulacyjnych co pozwoli na poznawanie współczesnych metod zarządzania, doskonalenia i optymalizacji produkcji oraz metod organizowania i doskonalenia pracy własnej i zespołowej czyli cech pożądanych przez pracodawców. Zostaną przeprowadzone także zajęcia przygotowujące uczniów do samozatrudnienia ze względu na dużą popularność tej branży wśród mikro i małych przedsiębiorstw usługowych. Zostaną przeprowadzone staże dla uczniów przy współpracy pracodawcy z branży mechatronicznej wykraczające poza zakres kształcenia zawodowego praktycznego w szkołach. Staże odbywać się będą w przedsiębiorstwie produkującym urządzenia mechatroniczne a uczniowie zgodnie z organizacją procesu produkcyjnego w przedsiębiorstwie będą zaangażowani w produkcję, montaż i programowanie urządzeń mechatronicznych. Organizacja i przeprowadzenie zajęć edukacyjnych mających na celu przygotowanie uczniów do egzaminów kwalifikacyjnych na stanowisko eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci na stanowiskach eksploatacji.

Projekt
Programowanie obrabiarek sterowanych numerycznie - dziś staż, jutro praca

Lider projektu: Miasto Łódź

Partner projektu: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Okres realizacji: 01.09.2018- 31.08.2020

Celem głównym projektu (realizowanego w ramach Działania: RPO WŁ 2014-2020, Priorytet XI, Działanie XI.3.1) jest poprawa zdolności do zatrudnienia 96 uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10, Zespołu Szkół Samochodowych, Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi poprzez: dodatkowe zajęcia specjalistyczne, nabycie i potwierdzenie kompetencji w zakresie programowania maszyn sterowanych numerycznie oraz realizację staży zawodowych w powiązaniu z otoczeniem społeczno-gospodarczym w okresie od 01.09.2018 do 31.08.2020.

Grupę docelową projektu stanowi 96 uczniów (96M) przystępujących do projektu z własnej inicjatywy ze szkół prowadzących kształcenie zawodowe, tj. Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr10,Zespołu Szkół Samochodowych, Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi. Grupę docelową stanowi również ośmiu (2K i 6M) nauczycieli kształcenia zawodowego o profilu mechanicznym i mechatronicznym pracujący lub zamieszkujący na obszarze woj. łódzkiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, którzy prowadzą zajęcia z uczniami ww. szkół (po dwóch z każdej szkoły).

Zaplanowano dodatkowe, specjalistyczne zajęcia realizowane we współpracy z pracodawcami dla uczniów szkół kształcących w zawodach technik mechanik i technik mechatronik. W ramach projektu zostaną zrealizowane 2 edycje, które będą obejmować rok szkolny 2018/2019 i 2019/2020. W każdej edycji projektu będą brały udział 4 grupy uczniów po 12 osób w grupie. Dla każdego uczestnika zostanie zrealizowanych 220 godz. zajęć w zakresie programowania i użytkowania maszyn sterowanych numerycznie (tokarki, frezarki, drukarki 3D, plotery tnące), 150 godz. staży u pracodawców (przedsiębiorstwa z branży mechanicznej i mechatronicznej), 40 godz. zajęć przygotowujących do egzaminów kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci. Uczestnicy projektu, którzy zdadzą egzamin przed Komisją Egzaminacyjną

powołaną przez Urząd Regulacji Energetyki otrzymają Świadectwo Kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń, inst. i sieci na stanowiskach eksploatacji. Wnioskodawca zaplanował przeprowadzenie dla uczestników projektu zewnętrznego egzaminu potwierdzającego kompetencje w zakresie programowania obrabiarek sterowanych numerycznie przez Izbę Rzemieślniczo-Handlową w Dreźnie (IHK). Po uzyskaniu pozytywnego wyniku egzaminu uczestnicy otrzymają certyfikat potwierdzający kompetencje wydany przez IHK tożsamy z certyfikatami uzyskiwanymi przez uczących się zam. terytorium Niemiec. Potwierdzone w ten sposób kompetencje wzmocnią zdolność uczniów do zatrudnienia na polskim i europejskim rynku pracy dzięki certyfikatom potwierdzającym ukształtowane umiejętności zgodnie ze standardami krajowymi i europejskimi.

Projekt
Szkolenia i Doradztwo dla Kadry Kierowniczej Systemu Oświaty w Województwie Łódzkim

Projekt realizowany w ramach **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Oś priorytetowa:** II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji. Działanie: 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

Lider projektu: Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej w Warszawie

Partner projektu: Miasto Łódź - Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Okres realizacji: 01.12.2017 - 31.08.2019

Celem głównym projektu jest podniesienie kompetencji minimum 416 przedstawicieli kadry kierowniczej szkół z województwa łódzkiego w zakresie planowania i organizowania pracy szkoły w sposób służący kształtowaniu kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy poprzez wdrożenie programów szkoleniowo-doradczych wraz z obudową metodyczną, a także wdrożenie planów wspomagania w 416 szkołach z woj. łódzkiego.

Grupę docelową stanowi 432 przedstawicieli 432 szkół z województwa łódzkiego, będących: dyrektorami, wicedyrektorami lub innymi osobami pełniącymi funkcje kierownicze w szkole tj. kierownikami zespołów przedmiotowych lub kierownikami świetlic szkolnych, przy czym z jednej szkoły w projekcie będzie mogła wziąć udział tylko jedna osoba, z czego minimum 50% stanowić będą osoby pracujące w szkołach funkcjonujących na terenie gmin wiejskich i wiejsko-miejskich.

Formy wsparcia:

- szkolenia dla przedstawicieli kadry kierowniczej szkół w zakresie wzmacniania umiejętności przywódczych potrzebnych w procesie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia,
- objęcie kadry kierowniczej 432 szkół procesem wspomagania (doradztwo) w oparciu o analizę potrzeb szkoły i plan wspomagania w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów,
- zorganizowanie w regionie z użyciem platformy www.doskonaleniewsieci.pl sieci współpracy dla kadry kierowniczej szkół i ich animowanie.

Projekt „Nowoczesna baza techniczno-dydaktyczna Ośrodka Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w ŁCDNiKP drogą do podniesienia jakości edukacji zawodowej w obszarze obrabiarek sterowanych numerycznie”

Projekt realizowany jest w ramach działania: RPO WŁ 2014-2020, Priorytet VII, Działanie VII.4.1

Lider projektu: Miasto Łódź - Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Okres realizacji projektu: 01.06.2017- 30.04.2019

Celem głównym projektu jest poprawa jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego w zakresie obsługi obrabiarek CNC w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia praktycznego oraz celów szczegółowych, takich jak stworzenie optymalnych warunków lokalowych do rozmieszczenia stanowisk edukacyjnych poprzez remont dwóch pracowni (CNC i metrologii oraz komputerowej), wzrost jakości edukacji w zakresie obrabiarek CNC poprzez zakup trzech w pełni wyposażonych stacji dydaktycznych do nauki obsługi (frezarki CNC z symulatorem, tokarki CNC z symulatorem i maszyny metrologicznej), podwyższenie standardu edukacji w obrębie programowania obrabiarek CNC poprzez zakup odpowiedniego sprzętu i oprogramowania komputerowego.

Do grup docelowych/interesariuszy projektu zaliczamy osoby zainteresowane kształceniem w obszarze obsługi maszyn CNC - uczniowie szkół ponadgimnazjalnych - zawodowych oraz techników i dorosłe osoby uczęszczające na kursy w danej dziedzinie.

Projekt „Nowoczesna baza techniczno-dydaktyczna Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej w ŁCDNiKP drogą do podniesienia jakości edukacji zawodowej”

Projekt realizowany jest w ramach Działania: RPO WŁ 2014-2020, Priorytet VII, Działanie VII.4.1

Beneficjent: Miasto Łódź

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Okres realizacji: 29.12.2016- 30.04.2019

Celem głównym projektu jest wzrost jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego dzięki remontowi oraz doposażeniu bazy dydaktycznej Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Cel główny zostanie osiągnięty poprzez: - zwiększenie funkcjonalności i standardu pomieszczeń Centrum poprzez ich remont dla potrzeb realizacji wysokiej jakości kształcenia, - zwiększenie dostępności pomieszczeń ŁCDNiKP dla osób niepełnosprawnych poprzez odpowiednie remonty i dostosowanie infrastruktury oraz zakup infokiosku, - umożliwienie nauki w obszarze mechatroniki poprzez zakup sprzętu i wyposażenia do edukacji w danej dziedzinie, - umożliwienie zwiększania kompetencji ICT oraz nabycia umiejętności zastosowania TIK w mechatronice przez uczniów i kursantów Centrum poprzez zakup wyposażenia komputerowego.

Grupą docelową projektu są uczniowie szkół zawodowych i techników oraz osoby dorosłe chcące kształcić się w obszarze mechatroniki z terenu województwa łódzkiego.

Projekt dla Gimnazjów nr 2, 6, 10 i 35 w Łodzi
Umiem programować

Projekt realizowany jest w ramach Działania: RPO WŁ 2014-2020, Priorytet XI, Działanie XI.1, Poddziałanie XI.1.2

Lider projektu: Miasto Łódź - Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Okres realizacji: 01.03.2017- 28.02.2019

Celem głównym jest przygotowanie 255 uczennic i uczniów z Publicznego Gimnazjum nr 2, 6, 10 i 35 do programowania w zakresie zgodnym z nową podstawą programową kształcenia informatycznego do 01.2019 r.

Grupą docelową projektu są nauczyciele i uczniowie 4 Gimnazjów z Łodzi, nr: 2, 6, 10, 35. Projektem objętych zostanie 13 nauczycieli oraz 255 uczennic i uczniów wyłonionych z klas I-III tych szkół.

W ramach działań projektowych przewidziano doposażenie szkół w sprzęt i aplikacje TIK (tablety i cyfrowe systemy pomiarowe). Przygotowanie interaktywnych aplikacji edukacyjnych: Opracowanie 10 pakietów złożonych z zestawu interaktywnych ćwiczeń, w których młodzież będzie sterować bohaterami, doskonaląc swoje umiejętności programowania i wchodząc w świat zw. z innymi obszarami edukacji w formie pasjonującej zabawy (gamifikacja). Zakłada się przygotowanie nauczycieli do prowadzenia zajęć, kształtujących wśród uczniów umiejętności programowania oraz poprowadzenie lekcji modelowych. Wdrożenie w szkołach zajęć dydaktycznych z zakresu doskonalenia algorytmicznego myślenia. Będą to dodatkowe zajęcia prowadzone raz w tygodniu – 2h dla każdej grupy uczniów max. 15 osób, aby zapewnić każdemu indywidualnie dostęp do sprzętu zakupionego w projekcie i dostarczonego do szkół. Wśród uczniów uczestniczących w szkolnych zajęciach z zakresu algorytmicznego rozwiązywania zadań zostanie przeprowadzony test wyłaniający uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie programowania. Dla nich zostaną zorganizowane zajęcia Akademii Młodych Twórców w młodzieżowej sekcji „programowania”.

Eksperyment z wykorzystaniem technologii TIK i cyfrowych systemów pomiarowych jako optymalna metoda rozwijania umiejętności naukowego myślenia uczniów w edukacji przyrodniczej w Liceum Ogólnokształcącym nr II, IX, XXIII, XXIX i XLIV

W ramach projektu realizowane jest Działanie: RPO WŁ 2014-2020, Priorytet XI, Działanie XI.1, Poddziałanie XI.1.2

Lider projektu: Miasto Łódź - Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Okres realizacji: 01.02.2017- 30.07.2018

Celem głównym projektu jest nabycie przez 120 uczniów kompetencji kluczowych, w tym kompetencji cyfrowych poprzez udział w zajęciach z zakresu chemii z wykorzystaniem metody eksperymentu i cyfrowych urządzeń pomiarowych oraz nabycie przez 17 nauczycieli kompetencji w zakresie prowadzonych i projektowanych zajęć z wykorzystaniem eksperymentów laboratoryjnych w nauczaniu chemii do 07.2018 r.

Projektem objęto 10 grup (po 12 uczniów) z 5 liceów, przy czym z II LO - 2 grupy, IX – 4, XXIII -2, XXIX - 1, i XLIV LO – 1 grupa. Wsparciem będą również objęci nauczyciele przedmiotów przyrodniczych z ww. szkół, dla których zostaną zorganizowane formy doskonalenia zawodowego (warsztaty) spójne z tematyką projektu. Ogółem w projekcie będzie uczestniczyć 120 uczniów oraz 17 nauczycieli.

Zostanie zakupione doposażenie dla 5 szkolnych pracowni chemicznych na potrzeby przygotowania i prowadzenia zajęć w oparciu eksperyment laboratoryjny i obróbkę wyników z pomiarów oraz laptopy i cyfrowe systemy pomiarowe. Dla nauczycieli odbędą się: warsztaty w zakresie planowania pracy dydaktycznej z zastosowaniem eksperymentów z nauk przyrodniczych - eksperyment wspierający proces rozwoju umiejętności myślenia naukowego; warsztaty w zakresie stosowania nowoczesnych CSP wspierających prowadzenie zajęć w oparciu o eksperyment laboratoryjny; lekcje modelowe prezentujące możliwości wykorzystania eksperymentu w zajęciach z uczniami (LM) dla nauczycieli z projektu; konsultacje grupowe z zakresu warsztatów i prac związanych z przygotowaniem materiałów do zajęć z uczniami. Odbędą się zajęcia dla uczniów z zakresu chemii z wykorzystaniem metody eksperymentu i cyfrowych urządzeń pomiarowych.

Projekt
Mechanik taboru tramwajowego

Projekt realizowany w ramach Działania: RPO WŁ 2014-2020, Priorytet XI, Działanie XI.3

Lider projektu: Miasto Łódź - Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Okres realizacji: 01.01.2017- 30.07.2018

Celem głównym projektu jest poprawa zdolności do zatrudnienia 50 uczniów (1K49M) Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22, Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych, Zespołu Szkół Samochodowych w Łodzi poprzez dodatkowe zajęcia specjalistyczne, uzyskanie kompetencji z zakresu naprawy i eksploatacji taboru tramwajowego i kwalifikacji uprawniających do zajmowania się eksploatacją urządzeń instalacji i sieci. Grupę docelową projektu stanowić będzie 50 uczniów (49M i 1 K) przystępujących do projektu z własnej inicjatywy z w.w. szkół prowadzących kształcenie zawodowe (z klas II i II ZSZ i klas II, III techników dla młodzieży).

W ramach projektu przewidziana została realizacja specjalistycznych zajęć edukacyjnych - zajęcia mechatroniczne, mechaniczne i elektryczne przygotowujące uczniów do wykonywania zadań związanych z eksploatowaniem i naprawami taboru tramwajowego. Potrzeba realizacji specjalistycznych zajęć wynika z faktu, że żadna szkoła ponadgimnazjalna w regionie nie oferuje programu naprawy tramwajów czy budowy infrastruktury, w związku z czym nie ma możliwości, aby na łódzkim rynku pracy pozyskać pracowników przygotowanych do napraw taboru tramwajowego. Rynek pracy wykazuje duże zapotrzebowanie na specjalistów z tego obszaru. Tematyka zajęć będzie obejmowała: budowę, działanie, eksploatacje i konserwację oraz naprawę wagonów tramwajowych różnych typów i ich zasadniczych podzespołów. Przewidziano realizację zajęć edukacyjnych przygotowujących uczniów do egzaminu kwalifikacyjnego na stanowisko eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci na stanowiskach eksploatacji oraz przeprowadzenie egzaminów na stanowisko eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci przez Państwową Komisję Kwalifikacyjną (zadanie zlecone). Przeprowadzone zostaną zajęcia mające na celu podniesienie bezpieczeństwa pracy przy maszynach i instalacjach elektrycznych w trakcie staży/praktyk u pracodawców. Organizacja i realizacja staży/praktyk przy współpracy pracodawcy – 50 uczniów weźmie udział w stażach, a zakres staży

wykracza poza zakres kształcenia zawodowego praktycznego w szkołach – 150 godzin stażu. Doposażenie pracowni dla zawodu technik mechatronik oraz technik elektromechanik – uczniowie dzięki doposażeniu pracowni będą mieli możliwość pracy na najnowocześniejszym sprzęcie wykorzystywanym w rzeczywistym środowisku pracy. W czasie staży u pracodawcy nie ma możliwości praktycznej zapoznania się z zasadami działania silników tramwajowych (wmontowanych, o dużych parametrach) toteż uczniowie w pracowni w ŁCDNiKP będą samodzielnie wykonywać prace serwisowe i pomiarowe na silnikach małej mocy.

Projekt
Integracja przemysłu i edukacji – kontynuacja

Działanie: RPO WŁ 2014-2020, Priorytet XI, Działanie XI.3

Lider projektu: Miasto Łódź - Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Okres realizacji: 01.01.2017- 30.09.2018

Celem głównym projektu jest dostosowanie szkolenia zawodowego w zawodach mechatronicznych do zapotrzebowania rynku pracy w dziedzinie organizacji i zarządzania produkcją dla 96 uczniów 6 techników z woj. łódzkiego oraz 6 nauczycieli tych techników do IX 2018 r.

Projekt skierowany jest do uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe - dziennych techników dla młodzieży. Wsparciem będzie objętych 96 osób (3K, 93 M) z 6 techników: Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9, nr 22, Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych, Zespołu Szkół Samochodowych, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Kleszczów, ZSCEZiU Rawa Mazowiecka z klas III i IV o kierunku: elektryk, elektronik, mechatronik i mechanik.

W ramach projektu przewidziano przeprowadzenie specjalistycznych zajęć dodatkowych - zajęcia teoretyczne z zakresu organizacji i zarządzania produkcją. W ramach projektu wdrożony będzie modułowy program kształcenia zawodowego wypracowany w pierwszej jego edycji. Zajęcia mają 4 moduły: Zarządzanie stanowiskiem pracy 5S, TPM - Kompleksowe Produktywne Utrzymanie Ruchu, Zarządzanie Projektami, Mapowanie Strumienia Wartości. Cykl zajęć oparty będzie na programie opracowanym przez ekspertów w ramach poprzedniej edycji projektu. W projekcie „Integracja przemysłu i edukacji – szansą dla absolwentów szkół zawodowych" realizowanym w latach 2013-2015 (9.2. POKL) utworzono Mechatroniczną Fabrykę Edukacyjną, dzięki czemu powstała w pełni zautomatyzowana przemysłowa linia mechatroniczna uzupełniona o oprogramowanie do zarządzania produkcją. Zajęcia praktyczne odbywać się będą na tej istniejącej już linii, którą uzupełnimy o elementy systemu do zarządzania i konfigurowania procesów przemysłowych na liniach montażowych. Obecnie pracownia zostanie wyposażona w modułowy system do zarządzania i konfigurowania procesów przemysłowych na liniach montażowych. Umożliwi on zmianę konfiguracji gniazd montażowych i wpływanie na czas realizacji poszczególnych operacji. Realizacja wysokiej jakości staży zawodowych dla uczniów ma na celu zastosowanie i pogłębianie zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy. Staże odbywać się będą w okresie wakacji roku szkolnego 2017/2018.

„Klucz do zatrudnienia – analiza uwarunkowań i doradztwo zawodowe - pilotaż" – pilotaż zakończony sukcesem

Małgorzata Sienna, Maria Michalak, Violetta Mirowska

Projekt „Klucz do zatrudnienia – analiza uwarunkowań i doradztwo zawodowe - pilotaż" był realizowany przez Miasto Łódź - Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, w okresie od 1 września 2016 do 30 września 2017. Dzięki środkom z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Priorytetowej XI Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności, Działania XI.3 Kształcenie zawodowe, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Wsparciem projektowym objęto 72 uczniów z Zespołu Szkół Poligraficznych, Zespołu Szkół Gastronomicznych i Zespołu Szkól Ekonomii i Usług z Łodzi. W szkołach utworzono i doposażono w ramach pilotażu, Szkolne Punkty Informacji i Kariery (tzw. SPINKi). Uczniowie uczestniczyli także w coachingu grupowym i indywidualnym oraz w 150-godzinnym stażu zawodowym. Wszystkie działania liderów SPINeK nakierowane były na pomoc uczniom w budowaniu ścieżki kariery szkolnej i zawodowej, pomoc w podejmowaniu decyzji o wyborze zawodu ponieważ to etap szkolny ma szczególne znaczenie dla zdobywania umiejętności, analizy własnych zainteresowań, predyspozycji zawodowych i możliwości ich realizowania zgodnie z potrzebami aktualnego rynku pracy.

Utworzono sieć współpracy pomiędzy szkolnictwem zawodowym a przedstawicielami pracodawców z branży poligraficznej, gastronomicznej i ekonomicznej dzięki czemu możliwa była wymiana informacji i doświadczeń oraz transfer nowych rozwiązań i ich adaptacja oraz wdrożenie na potrzeby kształcenia zawodowego dla potrzeb regionalnego rynku pracy. Na potrzeby projektu dostosowana została i wykorzystana platforma elearningowa eDoradztwo, na której zarówno przedstawiciele szkolnictwa jak i pracodawcy mogą zamieszczać materiały.

Równolegle prowadzone badania, pozwoliły na zidentyfikowane barier utrudniających aktywizację zawodową uczniów, braki w programach kształcenia w obszarze kompetencji personalnych i społecznych.

Uczniowie uczestniczyli w Festiwalu Zawodów, który odbył się w kwietniu 2017 roku na terenie Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Uroczystość otworzył Dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego Janusz Moos.

Przedstawiciele przedsiębiorców oraz przedstawiciele szkół prezentowali swoje placówki na przygotowanych stoiskach wystawienniczych.

Stoiska wystawiennicze na festiwalu odwiedziły przeszło 243 osoby, w tym przedstawiciele Urzędu Miasta Łodzi, Wydziału Edukacji, Politechniki Łódzkiej, Powiatowego Urzędu Pracy, Związku Przedsiębiorców Przemysłu Mody Lewiatan, Kuratorium Oświaty, przedstawiciele szkół oraz uczniowie.

Podczas festiwalu organizowane były pokazy (w tym pokaz mody) oraz liczne konkursy dla uczniów.

W ramach zorganizowanych dwóch wizyt studyjnych uczniowie mieli możliwość odwiedzenia prężnie działającego kompleksu Hotelowego Podklasztorze w Sulejowie, gdzie mieli możliwość zwiedzenia i zapoznania się z funkcjonowaniem kompleksu hotelowego, poznania standardów obsługi hotelowej oraz strategię marketingową, której fundamentem jest nawiązanie do historii i regionalizmu. Odwiedzili również kompleks Termy Uniejów, który jest największym pracodawcą w gminie, zatrudnia pracowników o różnych kwalifikacjach i w różnych zawodach. Uczniowie poznali zasady funkcjonowania obiektu oraz zastosowaną strategię, która pozwoliła na zmianę miasta Uniejów w uzdrowisko z rozpoznawalną i silną marką.

Zorganizowano dodatkowo dwa spotkania z pracodawcami. Uczniowie pojechali na spotkanie z pracodawcą z branży poligraficznej - INTERPRINT Polska sp. z o.o. w Adamówku, która posiada filie na całym świecie. Grupa Interprint jest wiodącą drukarnią na świecie zajmującą się produkcją papieru dekoracyjnego i folii finish. Uczestnicy projektu mieli możliwość min. zwiedzenia nowoczesnego zakładu i poznania linii produkcyjnej. Kolejne spotkanie odbyło się w Centrum Logistycznym TZMO w Toruniu. To spółka z całkowicie polskim kapitałem, która z lokalnego przedsiębiorstwa zbudowała działającą na wielu rynkach grupę kapitałową. Uczestnicy mieli możliwość zwiedzenia nowoczesnego kompleksu logistycznego, o którym opowiadali kierownik działu logistyki oraz koordynator systemu. Tej wielkości magazyn i zastosowane innowacyjne metody kompletowania, dużych i małych przesyłek pakowania wymagają niezwykle sprawnego systemu komunikowania z wykorzystaniem systemów komputerowych. W bezpośrednich rozmowach z kadrą kierowniczą firmy i pracownikami uczniowie uzyskali informacje o zadaniach zawodowych na różnych stanowiskach, o potrzebach kadrowych firmy o oczekiwaniach wobec kwalifikacji i kompetencji zatrudnianych pracowników.

Wszystkie przeprowadzone działania projektowe pozwoliły na wypracowanie modelu aktywizacji zawodowej. Wypracowane materiały posłużą innym placówkom dydaktycznym chcących prowadzić doradztwo zawodowe dla swoich podopiecznych na najwyższym poziomie.